

Årsredovisning 2018

Antagen av Kommunfullmäktige 2019-04-29

Årsredovisningens struktur

1. Övergripande kommentarer och organisation

Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommundirektör	5
Kommunens organisation	6
Sammanfattning	8

2. Förvaltningsberättelse

Strategiska mål	9
God ekonomisk hushållning	17
Finansiell analys av kommunen	18
Finansiell analys av kommunen och helägda bolag	24
Kommunens och sammanställd resultaträkning finansieringsanalys och balansräkning, notförteckning	26
Redovisningsprinciper	36
Omvärldsanalys	38
Personalekonomisk redovisning	39
Miljöredovisning	46
Investeringsredovisning	48

3. Götene kommun

Nämndredovisning	50
Kommunfullmäktige	52
Revisionsnämnd	52
Överförmyndare	52
Kommunstyrelsen	53
Barn- och utbildningsnämnden	61
Socialnämnden	64
Nämnden för service och teknik	70
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	72

Produktion: Hatech i Trollhättan.

4. Götene Kommuns bolag

Götene kommuns bolag	74
Organisation	74
AB GöteneBostäder	76
Götene Vatten och Värme AB	77
Medeltidens Värld AB	79
Götene Industrier AB	80
Destination Läckö Kinnekulle AB	81
Kommunalförbundet Göliska IT	82

5. Övrigt

Revisionsberättelsen	84
----------------------	----

Boccia på träffpunkten i Hällekis.

Götene kommuns årsredovisning

Målgrupp

Götene kommuns årsredovisning överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Årsredovisningen vänder sig till kommunens politiker, kommunmedborgare och andra intressenter. Den sammanställs av ekonomiavdelningen för kommunstyrelsen.

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap i den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en förvaltningsberättelse. Den ska redovisa en översikt över utvecklingen av kommunens samlade verksamhet. Här ska tas upp viktiga händelser som inte redovisas i resultat- eller balansräkning men som är viktiga för bedömningen av ekonomin. Vidare ska i förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser under året, den samlade verksamhetens förväntade utveckling, väsentliga personalförhållanden samt andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den samlade kommunala verksamheten.

Mandatfördelning

(antal mandat)	Okt 2014 – 2018
Moderata Samlingspartiet	5
Centerpartiet	5
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	2
Socialdemokraterna	13
Miljöpartiet	2
Götene Framtid	6
Vänsterpartiet	3
Sverigedemokraterna	3
Totalt	41

Fem år i sammandrag

En översikt av kommunens ekonomi 2014-2018

(mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014
1 Verksamhetens nettokostnad, mnkr	713,8	749,6	681,0	654,8	644,9
2 Årets resultat, mnkr	31,7	4,4	20,5	12,3	2,7
3 Nettokostnadsutveckling, %	- 4,8	10,1	4,0	1,5	5,8
4 Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, %	- 1,2	7,5	5,2	3,1	3,4
5 Driftskostnadsandel före finansnetto, %	95,8	99,2	97,4	96,4	99,9
6 Årets resultat i relation till skatteintäkter och statsbidrag %	4,3	0,6	2,9	1,9	0,4
7 Årets resultat i relation till verksamhetens kostnader, %	3,5	0,5	2,3	1,6	0,3
8 Finansnetto, mnkr	2,0	1,1	1,3	1,5	2,3
9 Soliditet, % (inkl hela pensionsskuld och löneskatt)	20,7	16,1	14,4	7,5	4,3
10 Nettoinvesteringar, mnkr	34,4	65,4	37,8	61,8	37,1
11 Personalkostnader inkl omkostnader, mnkr	514,6	501,8	493,8	441,5	418,3
12 Kommunal skatt	21,77	21,77	21,77	21,77	21,77
13 Antal invånare i Götene kommun 31 dec	13 232	13 242	13 275	13 160	13 080

Götene, en kommun för alla!

Götene kommun skall ha en verksamhet i toppklass för våra medborgare och där är våra anställda viktiga personer. TACK ALLA Ni som finns i vår organisation och gör vår kommun till en attraktiv plats att leva och bo i. För att lyckas fullt ut är det viktigt att vi är en attraktiv arbetsgivare!

Götene kommun består av dig som medarbetare – Alla är viktiga var och en – Du är viktig! Det är du som skapar vår organisation och vår Kommun.

Med samlade krafter har vi även detta år klarat de utmaningar som vi ställts inför.

Götene kommun vill ta tillvara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Här har vi lyckats trots det varit tufft med tillgång till personal. Flera enheter har kämpat på trots svåra förutsättningar. Alltid med fokus på att ge den bästa kvalitet till våra medborgare.

Vad hände under 2018!

Barnen är vår framtid, den viktigaste investering vi gjort är att se till att varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar samt ge en trygg uppväxt och ett gott liv. Vi har under flera år lagt fokus på socioekonomiska satsningar. Resultaten i grundskolan är högre än tidigare år. Här ser vi att ett långsiktigt arbete och duktig personal ger resultat. Familjecentralen har renoverats och därmed fått större lokaler. Under året invigdes den nyrenoverade skolan i Hällekis. Byggnad av den nya förskolan i Källby har påbörjats. Utemiljön på våra förskolor och skolor har rustats upp med hjälp av pengar från Boverket. Syftet var att förbättra lärmiljön, öka tryggheten och stimulera fysisk aktivitet.

Flera brukarundersökningar inom äldreomsorg och hemvård visar återigen goda resultat. Det goda resultatet har visats inom områdena; trygghet, förtroende och bemötande. Byggnationen av nytt särskilt boende startades vid Kastanjegården. Extratjänster är en arbetsmarknadsåtgärd riktad mot långtidsarbetslösa och nyanlända, som vår arbetsmarknadsenhet arbetat intensivt med att få ut i vår verksamhet. Skogsvägens korttidsboende blev klart, invigt och öppnat. Fina ändamålsenliga lokaler.

Kultur handlar om livskvalitet. Vårt kulturliv är bra för vår välfärd och välmående. I samarbetet med studieförbund och med finansiering från kulturrådet bedrivs flera kulturyttringar under året såsom teatergrupp, skaparverkstan, målarskola och dans. Sommarlovsaktiviteter har även i år arrangerats med stöd av statliga medel. Ett rikt utbud framtaget i samarbete med föreningar

och andra samarbetspartners erbjöd kommunens barn och ungdomar gratis sommarlovsaktiviteter. Utveckling har genomförts till en gemensam verksamhet inom Kulturskolan, med mer ambulerande verksamhet och mer samarbeten inom Kultur och fritid. Arbetet med ungdomsdemokrati pågår och med det nya utvecklingsarbetet KEKS kommer frågorna gällande ungdomsdemokrati växa sig än tydligare.

Biblioteket är en naturlig mötesplats. Biblioteket upplåter lokal för läxhjälp som genomförs som en del av ett integrationsprojekt. Nya grillplatser samt ett vindskydd och mindre ”vandringsled” har gjorts i Stjälkaskogen. Användandet av mountainbikeleder har gjort att cyklingen på Kinnekulle har ökat mycket och upplevs fungera bra.

Under året slutfördes projektet MINA – Miljömål i naturen. Projektet har stärkt kunskapen om 12 av de 16 miljömålen som kommunen har möjlighet att agera kring och verksamhetsmässigt påverka.

Företagsklimatet är viktigt för oss politiker i Götene. Svenskt näringslivs kommunranking över näringslivsklimat gav följande resultat - enligt företagen i Götene är skolans attityder till näringslivet så bra att vi rankas som 6:e bäst i Sverige. Ett helt fantastiskt rekordbetyg som är resultatet av många års arbete av många engagerade personer. Samarbetet mellan näringsliv och skola i Götene är uppenbarligen unikt och det finns anledning att bli innerligt imponerad av både SYO, rektorer, lärare, skolutvecklare, företagsledare och näringslivsförening som tillsammans jobbat fram alla fantastiska aktiviteter som finns i kommunen. Det är glädjande att vårt totala resultat fortfarande ligger bra till.

Svårigheterna att rekrytera personal finns inom hela organisationen och särskilt befattningar med specialkompetens. Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften. Vår stora utmaning framöver är kompetensförsörjningen och rekrytering av personal. I tider när det är svårt att rekrytera blir det allt viktigare att arbeta för att ha kvar de medarbetarna som finns i organisationen och låta dem utvecklas. Tillsammans skall vi fortsätta att utveckla verksamheten och få en verksamhet i toppklass för våra kommunmedborgare.

TACK ALLA Ni som finns i vår organisation och gör vår kommun till en attraktiv plats att leva och bo i. För att lyckas fullt ut är det viktigt att vi är en attraktiv arbetsgivare

Åsa Karlsson

Kommunalråd 2018

Årsredovisningen 2018

Ett år som vi kanske mest minns för den varma sommaren. Badplatserna i kommunen blev väl använda detta år. Men sommaren innebar även torka och eldningsförbud. En del av kommunens mark blev upplåten som betesmark, då betet för en del djurägare torkade bort.

Kommunens konstverk Premiär, fick detta år blicka ut över vatten. Götene deltog i ett projekt med skulpturbyten. Götene lånade ut en skulptur som normalt är placerad i Folkets Park Premiär av Torsten Fridh, till Hjo kommun, där den under sommaren fick stå vid Vätterns strand.

I två olika undersökningar har kommunens sociala verksamhet fått mycket höga betyg. Särskilt stolt är jag över att kommunens äldreomsorg rankas som nr ett i Sverige när det gäller bemötande, förtroende och trygghet. Detta resultat når vi inte utan en fantastisk personal.

Skolan har höjt sina resultat under året, detta efter ett målinriktat hårt arbete. Detta kan inte heller ske utan personalen driv och vilja.

Familjecentralen invigde sina nya renoverade och utökade lokaler i februari. En viktig mötesplats i vårt samhälle full med verksamhet, som nu får ännu bättre förutsättningar för sin verksamhet.

I maj månad återöppnade Skogsvägens korttidsboende och fritidsverksamhet för barn och unga i LSS, i nybyggda lokaler. Lokalerna är numer ordentligt anpassade efter brukarnas och verksamhetens behov. En viktig satsning för de barn och ungdomar som verksamheten riktar sig mot.

Under året har två andra stora byggprojekt påbörjats, Källby förskola och Nya Kastanjegården. De båda blir inte klara förrän 2019, men är en viktig satsning på framtiden för Götene kommun.

Organisationen förändrades under året. En ny kultursektor organiserades och vi rekryterade en kultur- och fritidschef. Kultur- och fritid är ett område som medborgarna tycker är viktigt och som vi nu kan öka våra ansträngningar i. Stjälkaskogens fri-luftsområde invigdes tidigt på året, med stigar och grillplatser en grön oas för människor att vara i.

Detta var bara ett litet axplock av den verksamhet som pågår i kommunen under året.

Jerker Andersson Liljestrand

Kommundirektör

Åsa Karlsson – Kommunråd

Foto: Adrian Braekke

Jerker Andersson Liljestrand – Kommunchef

Foto: Adrian Braekke

Kommunens organisation

Götene kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. I efterföljande organisationschema, visar de nämnder, beredningar, bolag samt kommunalförbund som kommunen bedriver verksamhet i. Med de samlade resurser som finns i organisationen och som kommunen förfogat över under året har ambitionen varit att göra Götene kommun till en kommun som ska vara attraktiv att leva och bo i under livets alla skeden.

Kommunal förvaltning

Den kommunala verksamheten leds av kommunfullmäktige. Direkt underställd kommunfullmäktige finns Revision, Valnämnd, Valberedningen, Överförmyndare, Folkhälsorådet samt Demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Från och med 2012 finns en ny gemensam lönenämnd tillsammans med Skara. Götene kommun är huvudman och det ekonomiska ansvaret ligger under kommunstyrelsen.

Nämnden för service och teknik är en gemensam nämnd med Skara där Skara är huvudman. Nämnden ansvarar för båda kommunernas kost, lokalvård, fastighet, gata/park.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd för Falköping, Tidaholm, Skara och Götene där Falköping är huvudman. Nämnden började gälla 1 januari 2017.

Tjänstemannaorganisationen består sedan 2015 av fyra sektorer som i sin tur har ett antal enheter. Kommunchefen utser sektorchefen, som leder arbetet på respektive sektor.

Kommunalt ägda aktiebolag

Götene kommun äger samtliga aktier i Götene Vatten & Värme AB, AB Götene Bostäder, Medeltidens Värld AB och Götene In-

dustrier AB samt 26 procent i Destination Läckö-Kinneulle AB.

För de helägda bolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I enlighet med kommunallagen utser kommunfullmäktige även en lekmannarevisor till respektive bolag. I det aktiebolag (Destination Läckö-Kinneulle AB) där kommunen inte har ägarmajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige. Även i det delägda bolaget har kommunfullmäktige utsett lekmannarevisor.

Kommunfullmäktiges styrning av de helägda bolagen sker enligt styrdokumentet Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag (KF§44/2013). Av respektive bolags bolagsordning framgår dess ändamål. Utöver detta har kommunfullmäktige gett respektive bolag ägardirektiv. Enligt kommunallagen har även kommunfullmäktige alltid rätt att ta ställning i frågor av principiell karaktär eller annat av större vikt.

Kommunalförbund

GöLiSka IT är ett kommunalförbund som drivs tillsammans med Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Götene. Götene kommuns andel uppgår till 13,8 procent 2018.

Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem

Kommunen har sedan år 2006 ett samarbete med Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem. Föreningens syfte och ändamål är att skapa en associationsform för parterna att långsiktigt samarbeta om ägande och förvaltning av lägenheter och lokaler speciellt anpassade för vård- och omsorgsverksamhet inom Götene kommun. Numera ingår också förskoleverksamhet i samarbetet.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Åke Fransson
41 ledamöter

Revision
Ordförande: Jan Olof Karlsson

Valberedning
Ordförande: Kenth Selmosson

Överförmyndare
Therese Sjöberg

Folkhälsorådet
Ordförande: Åsa Karlsson

Valnämnd
Ordförande: Ove Karlsson

Demokratiberedning
Ordförande: Åke Fransson

AB GöteneBostäder
Ordförande: Peter Legendi
VD: Martin Sohlberg

Götene Vatten och Värme AB
Ordförande: Kjell-Åke Hansson
VD: Stina Bergenheim

Medeltidens Värld AB
Ordförande: Åsa Karlsson

Götene Industrier AB
Ordförande: Åsa Karlsson
VD: Jerker Andersson Liljestrand

Destination Läckö-KinneKulle AB
Ordförande: Bodil Warolin
Tf VD: Anna Ohlin Ek

Kommunstyrelsen

Ordförande: Åsa Karlsson
Kommundirektör: Jerker Andersson Liljestrand

Socialnämnd
Ordförande: Björn Cavalli Björkman

Barn- och utbildningsnämnd
Ordförande: Anders Månsson

Miljö och bygglovsnämnd
Ordförande: Ulf Svensson

Götene Skara gemensam lönenämnd
Ordförande: Åsa Karlsson

Nämnden för service och teknik
Ordförande: Carl-Gustav Bynke

**Nämnden för samhällsskydd
mellersta Skaraborg**
Ordförande: Dan Hovskär

Kommunalförbund GöLiSka IT
Ordförande: Sune Johansson
VD: Anders Thörn

Sammanfattning

Ekonomisk utvärdering

Den globala ekonomins tillväxt är på väg att dämpas i flera av de stora industristarka länderna. Det betyder att vi står inför en avmattning i konjunkturen som även kommer att påverka Götene kommuns ekonomi. För att på bästa sätt klara en framtida lågkonjunktur krävs att Götene kommun stärker sin ekonomi samtidigt som man planerar och effektiviserar inför framtiden.

Det finns flera nyckeltal som hjälper till att utvärdera kommunens ekonomi. Soliditeten för kommunen 2018, inklusive pensionsåtagandena, hamnar på 20,7 procent. Det är ett bra resultat, speciellt när man jämför med snittet för ”pendlingskommun till mindre tätort” för 2017 som var 12,4 procent. Däremot är snittet för riket 2017 25,6 procent och målet är att nå 30 procent, vilket betyder att arbetet med att förbättra måste fortsätta.

Årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag är under 2018 4,3 procent, vilket är bättre än snittet för riket på 2,5 procent. Genom en högre procent kan kommunen stärka sin tillgångssida för att vara bättre förberedda inför framtida investeringar som måste genomföras. Flera kommuner har som mål att nå 2 procent, men ofta har kommunerna stora renoveringsbehov, vilket egentligen betyder att kommunerna generellt borde ha en högre procent på årets resultat som andel av skatter och generella statsbidrag. Därför är 4,3 procent ett bra resultat.

Genom att ha en självfinansieringsgrad på över 100 procent, kan kommunen finansiera sina investeringar utan att behöva låna, vilket stärker kommunen. Götene kommun hade 2018 en självfinansieringsgrad på 156,0 procent, vilket är bra. Däremot har Götene kommun legat under rikssnittet under 2014-2017 och har inte alla år nått över 100 procent.

Kassalikviditeten 2018 är 102,1 procent, snittet för riket 2017 var 123,9 procent. Ett bra resultat för kommunen för att klara betalningar på kort sikt.

Götene kommun har under 2018 klarat alla sina finansiella mål, vilket är bra och stärker kommunen.

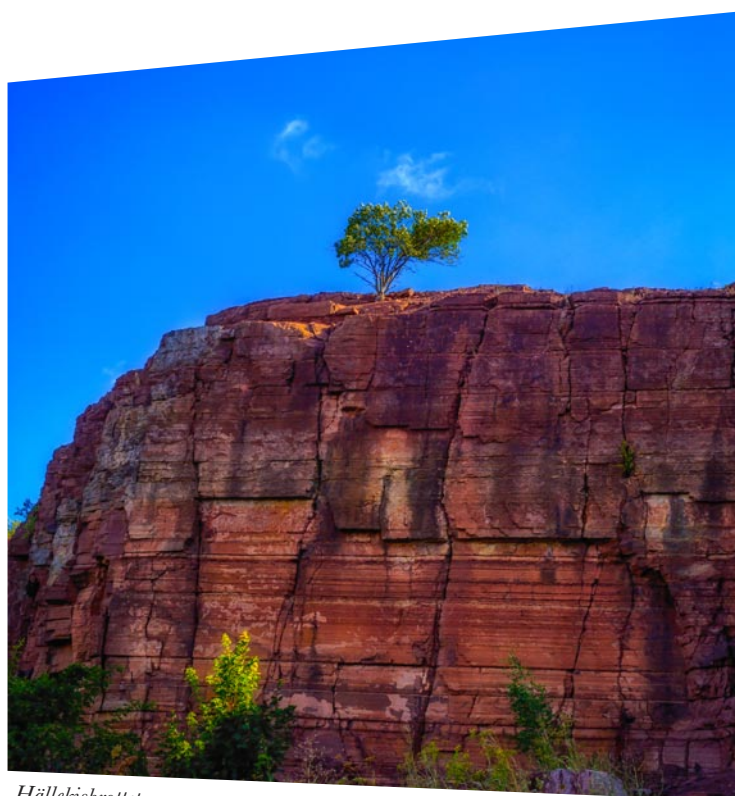
Kommunen har idag inga egna lån, däremot har kommunen ett borgensåtagande på 507,3 mnkr med en beviljad borgen på 640,6 mnkr. Det är främst de kommunala bolagen samt Koooperativa Hyresrättsföreningen Götene Äldrehem som upptar nästan hela borgensbeloppet. Och risken för dessa åtaganden bedöms vara liten.

Nämnderna har en avvikande följsamhet, vilket innebär att nämndsnettot är 17,3 mnkr bättre än budgeterat. Socialnämnden har ett överskott på 10,0 mnkr (varav integration 7,4 mnkr), kommunstyrelsen 7,3 mnkr i överskott, samt Service och teknik

2,1 mnkr i överskott. Barn- och utbildningsnämnden har ett underskott på 2,0 mnkr.

Viktiga händelser under året

- I maj återöppnade Skogsvägen korttidsboende och fritidsverksamhet för barn och unga i LSS, i nybyggda lokaler som är anpassade för barnen och ungdomarnas behov.
- Äldreomsorgen är sverigeetta i öppna jämförelser på särskilt boende när det gäller trygghet, förtroende och bemötande.
- Under året invigdes den nyrenoverade skolan i Hällekis.
- Byggandet av nya förskolan i Källby har påbörjats.
- Byggandet av nya Kastenjegården för särskilt boende i äldreomsorg påbörjad.
- Familjecentralen invigd i sina nya renoverade och utökade lokaler.
- Ny kultur- och fritidssektor med en ny kultur- och fritidschef.
- Nytt verksamhetssystem för bygg och miljö har upphandlats och införts. Systemet är gemensamt för V6 kommunerna.
- Arbete med nya lagen GDPR (General Data Protection Regulation).
- Elevhälsan har genom statsbidrag förstärkts med en skolpsykolog för att kunna arbeta än mer förebyggande och hälsofrämjande.

Hällekisbrottet.

Redovisning av Götene kommuns strategiska mål

Strategiskt mål: Götene kommun är en klimat- och miljömedveten kommun.

Målet är en tydlig markering om vilken riktning kommunens klimat- och miljöarbete måste ta.

Målets indikatorer

- Götene arbetar för en giftfri vardag utifrån den nationella handlingsplanen.
- Götene kommun arbetar med att minska kommunens miljöpåverkan utifrån de svenska miljömålen som gäller för kommunen.
- Götene kommun har en aktuell klimatanpassningsbeskrivning som inryms i antagen risk- och sårbarhetsstrategi.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Projektet ”Giftfri förskola” genomförs inom hela förskoleverksamheten. I grundskoleverksamheten har arbetet med giftfri skola inte kommit lika långt.
- Under året slutfördes projektet MINA – Miljömål i naturen. Projektet har stärkt kunskapen om 12 av de 16 miljömålen som kommunen har möjlighet att agera kring och verksamhetsmässigt påverka.
- Tillsammans med Götene Elörening har kommunen installerat en laddstation för elbilar på Lilla torget i Götene.

- En större andel av fordonen är Miljöklassade idag. Inom sektor omsorg är det 58 %, samma som 2017. Medborgarkontoret har 100 % miljöklassade bilar.
- Inom sektor omsorg testas två elbilar inom hemvården.
- Inom trädgårdstjänst byts bensindrivna verktyg ut mot batteridrivna.
- Fortsatt energieffektivisering av kommunens fastigheter pågår. Under 2018 har samtliga fönster i den äldre delen byts ut i centrumhuset vilket innebär en markant energieffektivisering och minskade uppvärmningskostnader av fastigheten.
- Förekomsten med invasiva arter har uppmärksamats och en rutin för dokumentering har tagits fram och tillämpas.

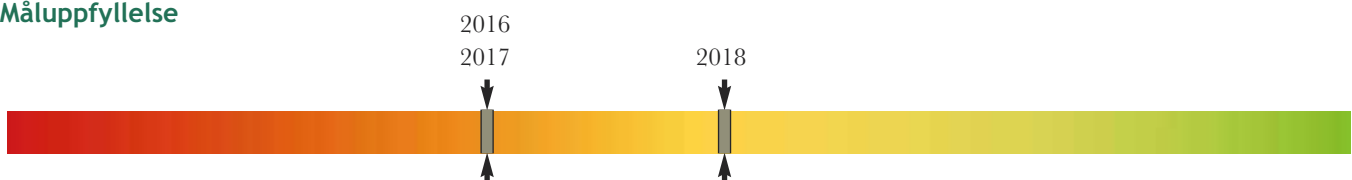
Vi har en bit kvar tills vi når målet

Indikatorerna är både detaljerade men även mycket breda. Indikatorn om att kommunens miljöpåverkan ska minska upplever vi som att mycket arbete återstår. Målet som helhet bedöms därför som gult.

Fortsatt arbete kommande år

Kommunen behöver intensifiera sitt miljöarbete och använda de offentliga resurserna för att vara en förebild. Under 2019 förväntas Kommunfullmäktige anta klimat- och miljöpolitiskt program, som då ger en riktning för det framtida arbete.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommun är ett tillgängligt samhälle för alla.

Målet är en strävan att skapa ett tillgängligt samhälle för alla. Målets indikatorer syftar både till den fysiska miljö men även tillgänglighet till information och delaktighet i samhällsutvecklingen.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar aktivt med tillgänglighet i offentlig miljö och inom kultur- och friluftsliv.
- Kommunens information genom hemsida och sociala medier används, upplevs lätt att hitta och upplevs värdefull.
- Tillgänglighetsdatabasens information används och upplevs värdefull.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Tillgänglighetsrådet har haft flera möten under året. Det är ett viktigt verktyg i arbetet med tillgänglighetsfrågor.
- Flera trottoarkanter och gångstråk i centrala Götene tätort har tillgänglighetsanpassats.
- Nybyggt boende för korttidsvistelse (Skogsvägen) för barn och ungdomar med olika slags funktionshinder. Boendet är tillgänglighetsanpassat för de boende.

- Antalet besökare på kommunens Webbplats fortsätter att öka, 373 900 (333 200).
- Det är 2 500 (1 800) personer som följer kommunens Facebook sida.
- Antalet följare av kommunens Twitter konto 1 600 (1 600).
- Kommunens information på tillgänglighetsdatabasen har uppdaterats.

Vi har nästan nått målet

Bedömningen är att för de enskilda indikatorerna är målet nått. Målet ”Götene är ett tillgängligt samhälle för alla” som helhet är ett mål som man alltid måste arbeta vidare med. Målet som helhet bedöms gröngult.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att öka tillgängligheten måste ses som ett långsiktigt arbete, som vi behöver hålla tempot i. Det finns budgetmedel avsatta för tillgänglighetsarbete, dessa måste användas där de ger god effekt..

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommun arbetar för en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo och verka här.

Målet innebär en långsiktig strävan för att skapa förutsättningar för människor att bo, besöka och verka i Götene kommun. Detta måste vi göra utifrån en hållbarhetstanke som utgår från vår kommuns förutsättningar.

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med Götene kommun som en plats att bo och leva på.
- Medborgarna är mycket nöjda med kommunens verksamheter.
- Näringslivsklimatet i kommunen är i toppklass – näringslivet har stort förtroende för kommunens planering, service och myndighetsutövning.
- Positiv utveckling avseende arbetstillfällena i kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Medborgarundersökning är genomförd 2018. Nöjd-Region-Index (NRI), hur medborgarna bedömer Götene kommun som en plats att bo och leva på har ökat från 55 2016 till 57 2018.
- Nöjd-Medborgar-Index (NMI), hur nöjda medborgarna är med kommunens verksamheter ligger kvar på samma nivå som 2016, NRI 55.

Måluppfyllelse

- 96 procent av brukarna är nöjda med sin hemtjänst, det är en förbättring jämfört med föregående år. (94 procent föregående år) Riksgenomsnittet är 88 procent nöjda.
- 90 procent av de boende är nöjda med sitt äldreboende (94 procent föregående år). En liten försämring. Riksgenomsnittet är 81 procent nöjda.
- Näringslivsranking plats 63 av Sveriges 290 kommuner (år 2017 plats 43).
- Det sammanfattande omdömet av företagsklimatet är 4,01. Föregående år var siffran 4,06.
- 1,1 nya företag/1000 innevånare, föregående år var siffran 3,4.
- Andel förvärvsarbetande är 83,3 procent, föregående år 82,2 procent.
- Antal förvärvsarbetande i kommunen var 6 417 personer år 2017. Föregående år 6 213 personer.

Vi har nästan nått målet

De indikatorer som ingår i målet har alla en positiv utveckling. Målet som helhet bedöms grönligt på vår skala.

Fortsatt arbete kommande år

Vi kommer att arbeta vidare för att öka nöjdhetsgraden hos våra medborgare. Det behövs att vi fortsätter det ihärdiga arbetet tillsammans med näringslivet för att hålla i och förbättra vårt näringslivsklimat. De insatser som gjort verkar ha haft genomslag.

Strategiskt mål: Götene kommun är en attraktiv arbetsgivare med ett tydligt ledarskap och stolta medarbetare.

Målet att Götene ska vara en attraktiv arbetsgivare är viktigt för vår framtida utveckling. Genom att attrahera kvalificerad arbetskraft säkerställer kommunen att vi kan leverera kvalitativa tjänster till de som bor, verkar och besöker Götene kommun.

Målets indikatorer

- Medarbetare är nöjda med kommunen som arbetsgivare.
- Medarbetarna upplever ett bra samarbete på arbetsplatsen.
- Medarbetare upplever ett tydligt ledarskap.
- Kommunen arbetar med åtgärder för en minskad sjukfrånvaro.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Nöjd-Medarbetar-Index NMI, medarbetare som är nöjda med kommunen som arbetsgivare. NMI 74 för 2018. NMI 71 för 2016. Skala 1-100.
- Medelvärde, Samarbete på arbetsplatsen. 3,47 för 2018, medelvärde 3,15 för 2016.
- Sjukfrånvaron är 5,8 procent (föregående år 6,7 procent). Den har alltså minskat med ca 0,9 procentandelar.

Måluppfyllelse

Vi har nått målet

Medarbetarenkäten visar att vi har förbättrat oss på alla områden. Sjukfrånvaron har minskat, det beror troligtvis på att vi har haft fokus på sjukskrivningar och rehabilitering. Vidare har utveckling skett av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Bedömningen är att måluppfyllelsen är grön.

Fortsatt arbete kommande år

Arbetet med att utveckla kommunens attraktivitet som arbetsgivare pågår ständigt. En särskild utmaning är att minska sjukskrivningstalen ytterligare. Kommunen har i budget 2017-2018 satsat på att stärka rehabiliteringsarbetet. Vi hoppas att denna satsning ska ge fortsatt effekt kommande år med bland annat minskade sjuktal. Ytterligare en stor utmaning är kompetensförsörjningen. För att lyckas behålla redan anställd personal och attrahera ny personal, måste Götene kommun upplevas attraktiv att arbeta i. Detta ställer krav på personalpolitiken.

Strategiskt mål: Götene kommun har ett socioekonomiskt perspektiv som främjar barns och unga vuxnas hälsa och det friska åldrandet.

Målet är en strävan att ha ett socioekonomiskt perspektiv i kommunens verksamhet.

Målets indikatorer

- Kommunen arbetar med tidiga och förebyggande insatser inom skola, förskola och omsorg.
- Eleverna har en positiv syn på skolan och undervisningen. De upplever trygghet, stöd av lärarna och de vet hur det går i skolarbetet.
- Kommunen medverkar i ett aktivt arbete för unga vuxnas arbete och sysselsättning.
- Kommunen stödjer det friska åldrandet genom aktiviteter som stärker hälsa och social gemenskap.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Barn- och elevhälsan arbetar med främjande och förebyggande aktiviteter.
- Barn- och elevhälsoteam finns inom för- och grundskola.

- Samarbete med Friends för att motverka mobbing och kränkningar inom våra förskolor.
- Äldreomsorgen arbetar med förebyggande hembesök, fixartjänst mobila trygghetslarm mm.
- Ca 37 824 besök på träffpunkterna (ca 35 880 föregående år).
- Arbetslösheten för 16 – 24 årsgruppen är 4,6 procent för 2018 (föregående år 5,0 procent). Alla kommuner 5,5 procent.
- Kommunen deltar i en rad projekt riktade för att hantera ungdomars arbetslöshet, t.ex. Level up och DUA.

Vi har nått målet

Indikatorerna för målet visar en positiv utveckling. Målet ”socioekonomiskt perspektiv” bedöms som grönt. Det ingår som en naturlig del i kommunens olika verksamheters uppdrag.

Fortsatt arbete kommande år

Ett ”socioekonomiskt perspektiv” är ett förhållningssätt inom kommunens verksamheter, som kan sägas vara grunden den kommunala verksamheten står på.

Måluppfyllelse

Strategiskt mål: Götene kommuns medborgare har inflytande och delaktighet och får ett bemötande av högsta klass.

Inflytande, delaktighet och bemötande är centrala begrepp för Götene kommuns verksamheter. De är grunden för vår värdegrund "För-dig-perspektivet".

Målets indikatorer

- Medborgarna är nöjda med dialog, inflytande och delaktighet.
- Medborgarna är mycket nöjda med bemötande.
- Svar på medborgarförslag, påverkansförslag, felanmälningar, mail, telefonförfrågningar och motsvarande handläggs utifrån de rutiner och tidsgränser som är fastställda och i dialog med den som kontaktat kommunen.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Nöjd Inflytande Index (NII), medborgare som upplever att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet. NII 42 för 2018, NII 37 för 2016. Skala 1-100.
- Nöjd Medborgare Index (NMI), bemötande och tillgänglighet. NMI 60 för 2018, NMI 60 för 2016.
- Elever årskurs 9. Index lärare och elever respekterar varandra. Index 6,1 för 2018, index 6,2 för 2016. Skala 0-10.
- Elever årskurs 5. Respekterar varandra. Index 6,8 för 2018, index 6,6 för 2016.

Måluppfyllelse

- Inom äldreboende är 96 procent nöjda med personalens bemötande, 96 procent föregående år, riksnittet är 93 procent.
- Inom hemtjänsten är 99 procent av brukarna nöjda med personalens bemötande, 98 procent föregående år riksnitt 97 procent.
- 6 medborgarförslag lämnades in 2018.
- Kommunstyrelsen besvarade sammanlagt 8 medborgarförslag under 2018 (år 2016 besvarades 22). Flera av dessa lämnades in 2017 och 2016.

Vi är på väg att nå målet

Vi är på väg att nå målet. På de flesta indikatorer som har mätts har vi en positiv utveckling. Det finns dock områden som behöver förbättras. Överlag bedöms måluppfyllelsen gröngul.

Fortsatt arbete kommande år

Bemötandet är mycket viktigt, det är något vi arbetar med hela tiden på våra olika arbetsplatser. Det är en viktig målsättning att alltid ha ett bra bemötande. Ett fortsatt arbete när det gäller utvecklandet av medborgarnas inflytande och delaktighet är en grundstomme i vår värdegrund "För-dig-perspektivet".

Strategiskt mål: Götene kommun stödjer en god folkhälsoutveckling och förbättrad livskvalitet för kommunens invånare genom förebyggande och hälsofrämjande insatser i samverkan.

Målet är en strävan att i samverkan med andra skapa en positiv utveckling av folkhälsan.

Målets indikatorer

- Förbättrade sjukpenningtal bland kommunens invånare.
- Kommunen har en aktiv samverkan med hälso- och sjukvård, tandvård, polis, arbetsförmedling med flera, samhällsorgan och med kyrkliga organisationer studieförbund, föreningar och näringsliv.

Aktiviteter och resultat för att nå målet

- Sjukpenningtalet bland kommunens invånare är 12,1 dagar (föregående år 13,8 dagar). Snittet för övriga kommuner är 9,7 dagar.
- I kommunens folkhälsoråd sker kontinuerlig samverkan med polis, folktandvård, vården med flera.
- Drogförebyggande arbete sker i samverkan med polis, socialtjänst, elevhälsa och fritidspersonal.

- Genomförandet av samverkansöverenskommelse och medborgarlöfte mellan kommunen och polisen pågår.
- Satsning på mötesplatser där olika generationer kan mötas. Till exempel Nostalgikväll på Äldrecenter i samverkan med studieförbund och föreningar.
- Samarbetet med kommunpolisen har utvecklats vidare.
- Kommunen deltar som en part bland flera i trygghetssamverkan i Götene kommun.

Vi har nått målet

Det pågår ett intensivt utvecklingsarbete i samverkan med olika aktörer som finns beskrivna i målets indikatorer för att stödja folkhälsan på olika vis. Detta arbete börjar ge resultat. Bedömningen är därför att måluppfyllelsen som helhet är grön.

Fortsatt arbete kommande år

Utvecklingsarbetet måste fortsätta med oförminskad styrka, för att på lång sikt påverka sjukpenningtalet bland kommunens befolkning.

Måluppfyllelse

Förklaringar till olika undersökningar, granskningar och rapporter som hänvisas till i uppföljningen.

Kommunen deltar i ett flertal olika undersökningar och mätningar. Nedan förklaras de olika mätningarnas innehåll med mera.

Förklaringar:

- I **SCB:s** (Statistiska centralbyrån) medborgarundersökning får kommunens invånare tycka till om sin kommun och dess verksamheter. Den genomförs vartannat år.
- **NRI**, Nöjd-Region-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunen som en plats att bo och leva på.
- **NKI**, Nöjd-Medborgar-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med kommunens olika verksamheter.
- **NII**, Nöjd-Inflytande-Index, skala 1-100, ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med inflytande på kommunala beslut och verksamheter.
- **KKiK**, Kommunens Kvalitet i Korthet, består av ett antal viktiga kunskapsområden och mått som beskriver kommunens kvalitet och effektivitet. Undersökningen görs varje år.
- **Webbgranskning**, Sveriges kommuner och landsting (SKL) "Information till alla". En undersökning av informationen som finns på webben utifrån ett medborgarperspektiv. Granskningen görs varje år.
- **SCB:s** nationella brukarundersökning "Så tycker de äldre om äldreomsorgen". En rikstäckande undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och särskilt boende. Undersökningen görs varje år.
- **Skolinspektionen**, skolenkät som riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9. Skolinspektionen granskar all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar och regler som finns. Granskningen görs vart tredje år.
- **ÖJ**, Öppna Jämförelser, information om kvalitet, resultat och kostnader inom vissa verksamhetsområden som kan jämföras med alla Sveriges kommuner. Rapporten görs varje år.

- **RAMS**, Register arbetsmarknadsstatistik som visar systerställning, pendling och personal- och näringsstruktur.
- **Netigate**, Kommunens medarbetarundersökning. Undersökningen görs vartannat år.

TA REDA PÅ MER!

På www.gotene.se kan du läsa verksamheternas kvalitetsredovisningar, kvalitetsmätningar och en mer detaljerad uppföljning av kommunens strategiska mål och mycket mer.

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål - Mål för resultatnivån

Kommunens resultatmål är minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje treårsperiod. Resultatet ska även vara minst 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje enskilt år.

Resultatet för 2018 är 4,3 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det innebär att snittet på perioden 2016-2018 är 2,6 procent. Vilket medför att både målet på 2 procent för en treårsperiod, samt att resultatet är minst 0,5 procent uppfylls.

Tabell: Resultat av Skatteintäkter och statsbidrag

Procent (%)	2018	2017	2016	Snitt*)
Resultat	4,3	0,6	2,9	2,6

*) Snitt 2016-2018

Mål för Soliditet

Målsättningen för kommunens soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser, är att den ska uppnå 30 procent på lång sikt, samt att den på kort sikt ska öka varje år. Den samlade soliditeten för kommunen tillsammans med helägda bolag ska vara oförändrad eller förbättrad.

Tabell: Soliditet

Procent (%)	2018	2017	2016
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	20,7	16,1	14,4
Soliditet inkl. bolag	18,7	15,5	14,9

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser för 2018 är 20,7 procent, en ökning med 4,6 procentenheter från 2017. Även den samlade soliditeten för kommunen och de helägda bolagen har ökat från 15,5 procent 2017 till 18,7 procent 2018. Det innebär att målet med att soliditeten ska öka är uppfyllt, både för kommunen samt för kommunen tillsammans med bolagen.

Mål för skattesats

Skattesatsen ska som huvudregel hållas oförändrad eller sänkas. Undantag för denna regel är år med större verksamhetstillskott, då god ekonomisk hushållning uppnås även om skattesatsen har höjts.

Skattesatsen är oförändrad år 2018, vilket medför att målet uppnås.

Nya Hällekis skola.

Finansiell analys av kommunen

Kommunens finansiella utveckling och ställning analyseras med hjälp av flera olika nyckeltal. Dessa har till uppgift att med hänsyn till de fyra perspektiven - Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll - identifiera finansiella problem och därigenom ytterligare klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat

Utifrån detta perspektiv klarläggs årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och de senaste två åren? Obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är varningssignaler. Investeringar samt deras utveckling och finansiering diskuteras också inom detta område.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

(Förändring i %)	2018	2017	2016
Skatteintäktsutveckling	-1,2	7,5	5,2
Nettokostnadsutveckling	-4,8	10,1	4,0

Se diagram: Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

Under 2018 har skatteintäkterna ökat med 13,7 mnkr medan övriga skatte- och statsbidrag minskat med 23,0 mnkr. Det resulterar i att kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning minskade med 1,2 procent under 2018.

Sambandet mellan befolkningsstillväxt och skatteunderlagstillväxt är relativt stark. Befolkningen minskade från 13 344 invånare 2016-11-01 till 13 217 invånare 2017-11-01, vilket medför ett lägre skatteunderlag. Det gör att ökningen av skatteintäkter inte blir lika stark som föregående år. Även en dämpad prognos från SKL på skatteintäkter 2018 och slutavräkningen 2017 på skatteintäkter påverkar negativt.

Minskningen av övriga skatte- och statsbidrag beror främst på en minskning av inkomstutjämningsbidrag och minskning av flyktingbidrag. Kommunens stora flyktingmottagning åren 2015 och 2016 gav kommunen en del tillfälliga statsbidrag. En lägre flyktingmottagning 2017 gör att dessa statsbidrag har minskat.

Nettokostnaden har under 2018 minskat med 4,8 procent mot 2017. Detta beror främst på att 2017 hade avvecklingskostnader till följd av den stora minskningen av ensamkommande barn och unga. Samt att kommunen gjort en extra upplösning av medfinansiering av statlig infrastruktur för E20. Kostnaden för dessa 2017 var totalt 60,7 mnkr och exkluderar man dessa, blir nettokostnadsutvecklingen en ökning med 3,6 procent. Exkluderas endast den jämförelsestörande kostnaden, som är upplösningen för E20 på 38,8 mnkr, är nettokostnadsutvecklingen en ökning med 0,4 procent.

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag. För att lättare se utvecklingen, är medelvärdet för skatteintäktsutvecklingen de senaste tre åren 3,8 procent. Medelvärdet för nettokostnadsutvecklingen är 3,1 procent för de senaste tre åren.

Nettokostnadsandel

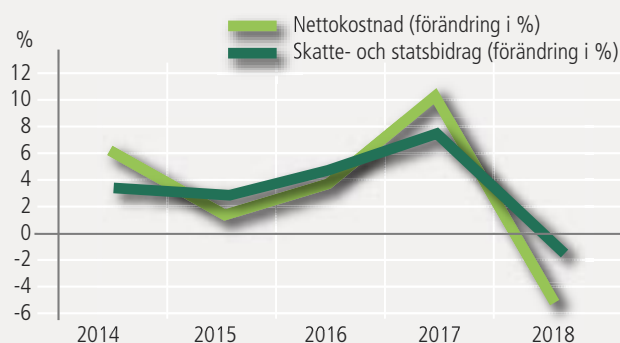
Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och statsbidrag. I nettokostnadsandel ingår inte finansnetto.

(%)	2018	2017	2016
Verksamhetens andel	92,8	96,7	94,6
Avskrivningarnas andel	3,0	2,6	2,6
Nettokostnadsandel före nedskrivning	95,8	99,3	97,2
Nedskrivningarnas andel	0,2	0,3	0,1
Nettokostnadsandel efter nedskrivning	96,0	99,6	97,3

För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är det avgörande att kostnaderna inte överstiger intäkterna. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader relateras till kommunens skatteintäkter inklusive kommunal ekonomisk utjämning. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. Måttet bör i normalfallet inte överstiga 98 procent, eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina reinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

När Götene kommuns nettokostnadsandel före nedskrivning analyseras, framgår det att nettot av verksamhetens intäkter och

Nettokostnadsutveckling samt skatte- och statsbidragsutveckling

kostnader tog i anspråk 95,8 procent av skatteintäkterna vilket är 3,5 procentenheter bättre än 2017 och 1,4 procentenheter bättre än 2016. Nedskrivning med 1,5 mnkr för Källby förskola, del av Hällekis skola och Skogsvägen försämrar nettokostnadsandelen med 0,2 procentenheter. Kommunen ligger på en bra ekonomisk nivå även efter nedskrivningarna. Förändringen mellan 2017 och 2018 beror främst att 2017 hade stora engångskostnader, där upplösningen av E20 är en stor del.

Årets investeringar

	2018	2017	2016
Nettoinvesteringar (mnkr)*	34,4	65,4	37,8
Nettoinvesteringar / nettokostnader (%)	4,8	9,2	5,6
Investeringar / avskrivningar (%)	156,6	339,0	209,0

* Investeringskostnader minus investeringsbidrag

Götene kommuns investeringsvolym för 2018 uppgick till 34,4 mnkr, vilket är 41,4 procent av den budgeterade investeringsvolymen om 83,0 mnkr. Kommunen investerade 4,8 procent av nettokostnaderna under 2018, vilket är 4,4 procentenheter lägre än 2017.

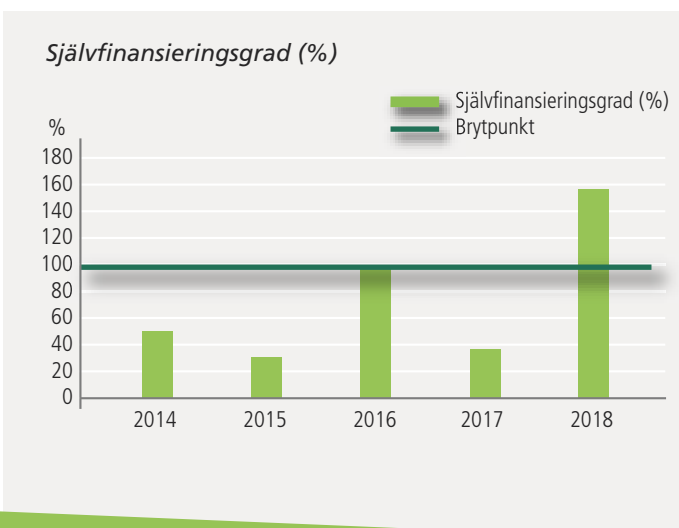
Under 2018 uppgick investeringarna till 156,6 procent av avskrivningskostnaderna, det innebär att investeringarna har varit mer än en och en halv gånger så stora som avskrivningarna.

Självfinansieringsgrad av investeringarna

Andel internt tillförda medel som finansierar investeringarna:

(%)	2018	2017	2016
Självfinansieringsgrad	156,0	95,5	102,0

Se diagram: nettoinvesteringar (mnkr).

När den löpande driften har finansierats bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkterna för att större delen av investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. Detta benämns självfinansieringsgrad av investeringarna och 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta, kommer kommunen att stärka sitt finansiella handlingsutrymme.

Självfinansieringsgraden 2018 uppgick till 156,0 procent. Den investeringsvolymen som kan finansieras av egna medel, (31,7 mnkr i resultat och 22,0 mnkr i avskrivningar) är 53,7 mnkr. Den faktiska investeringsvolymen uppgick till 34,4 mnkr.

Det är viktigt att kapitalkostnaderna hålls nere och inte tillåts ta en allt större andel av de tillgängliga resurserna i anspråk och därmed tränga undan annan verksamhet. Stora investeringsvolymerna ökar sårbarheten i kommunens ekonomi. Vid en höjning av investeringsnivån krävs även ett förbättrat resultat för att klara den framtida ekonomin.

Årets resultat

	2018	2017	2016
Årets resultat, (mnkr)	31,7	4,4*	20,5
% av skatteintäkter och statsbidrag	4,3	0,6	2,9
% av verksamhetens kostnader	3,5	0,5	2,3

* årets resultat 2017 exklusive jämförelsestörande kostnad är 43,2 mnkr, vilket är 5,7 procent av skatteintäkter och statsbidrag samt 4,7 procent av verksamhetens kostnader.

Kommunens resultat uppgick år 2018 till 31,7 mnkr vilket är en ökning med 27,3 mnkr jämfört med 2017. Resultatet år 2017 är svårt att jämföra med, både på grund av intäktsidan och kostnadssidan. På intäktsidan påverkar det tillfälliga statsbidrag för mottagning av flyktingar som kom hösten 2015 och som har intäktsförts 2017. Intäktsidan är även ovanligt hög till följd av bidrag för flyktingmottagning, där en del är att värderingar av kommunens fordran på migrationsverket i bokslut 2016 visat sig vara försiktiga. På kostnadssidan är det främst tidigare nämnda kostnader för E20 (som räknas som jämförelsestörande kostnad) samt avveckling inom ensamkommande barn och unga som påverkar.

Årets resultat relaterat till verksamhetens bruttokostnader bör ligga runt 2 procent över en längre tidsperiod. Då klarar de flesta kommuner av att finansiera en normal kommunal investeringsvolym med löpande skatteintäkter. Det kommer i sin tur att innebära att kommunen stärker sitt finansiella handlingsutrymme. 2018 års mått på 3,5 procent gör att kommunen når det önskade målet.

Balanskravet (mnkr), enligt KRL 4:4

	2018	2017	2016
Årets resultat	31,7	4,4	20,5
Realisationsvinst	-0,0	-1,5	-0,6
Realisationsförlust			
Resultat efter balanskravsjustering	31,7	2,9	19,9
Medel till resultatutjämningsreserv	-24,3		
Medel från resultatutjämningsreserv			
Resultat efter balanskravsjustering	7,4	2,9	19,9

Kommunen har ett resultat på 31,7 mnkr efter balanskravsjustering och efter avsättning till resultatutjämningsreserv på 7,4 mnkr, vilket innebar att det lagstadgade balanskravet klaras.

Avsättning till RUR

För att göra en avsättning till RUR ska resultatet överstiga 2 procent av skatter och statsbidrag om kommunen har negativ soliditet inklusive hela pensionsskulden. För kommuner med positiv soliditet gäller att resultatet måste överstiga 1 procent av skatter och statsbidrag för att avsättning ska få göras. Med resultatet menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag

	2018	2017	2016
Soliditet	20,7	16,1	14,4
Skatter o statsbidrag	743,6	752,9	700,2
Resultatkrav för avsättning till RUR enligt lag	7,4	7,5	7,0

Götene kommun har positiv soliditet så därför blir resultatkravet för avsättning till RUR 1 procent av 743,6 mnkr vilket ger 7,4 mnkr.

Avsättning till RUR

Resultatkrav enligt lag	7,4
Årets resultat	31,7
Årets resultat efter balanskravsjustering	31,7
Möjlig avsättning till RUR	24,3

Möjlig avsättning till RUR för 2018 är 24,3 mnkr. Tidigare avsättning till RUR är 9,5 mnkr och totalt i RUR efter avsättning är 33,8 mnkr.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är kommunen inför de alltid återkommande lågkonjunkturerna.

Soliditet

(%)	2018	2017	2016
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	60,6	57,9	60,3
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt (ansvarsförbindelsen)	20,7	16,1	14,4

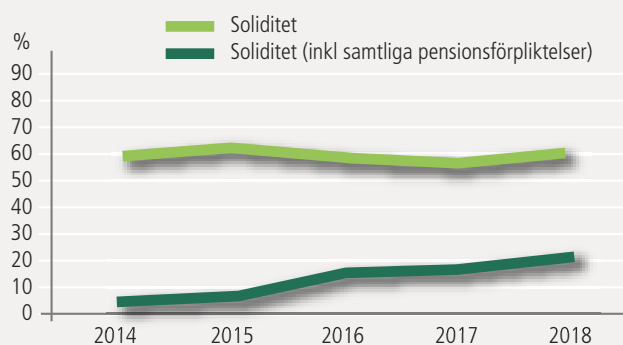
Se diagram: Soliditet.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

Kommunens soliditet, exklusive ansvarsförbindelserna, uppgick 2018 till 60,6 procent. Det är en förbättring jämfört med 2017 med 2,7 procentenheter. Orsaken till förbättringen är årets höga resultat och att den täcker ökningen av kommunens tillgångar.

Det vanligaste soliditetsmättet, vid jämförelse mellan kommuner, är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som ligger inom linjen (ansvarsförbindelsen). Ansvarsförbindelsen har under året minskat med 1,2 mnkr jämfört med 2017, det tillsam-

Soliditet (%)

mans med ett högt resultat på 31,7 mnkr, resulterar i att kommunen förbättrar sin soliditet med 4,6 procentenheter till 20,7 procent under 2018. Det är en bra förbättring, men för kommunens långsiktiga stabilitet och utveckling är det önskvärt att soliditeten stärks ytterligare.

Långfristiga skulder

(mnkr)	2018	2017	2016
Långfristiga skulder	22,3	15,8	12,9

Kommunen har inga lån 2018. De långfristiga skulder som finns är gatukostnadsersättning och investeringsinkomster som in-täktsförs efter investerings livslängd.

Kommunalskatt

(%)	Götene kommun	Västra Götaland	Riket
Kommunens skattesats	21,77	21,30	20,74
Landstinget			
Skattesats	11,48	11,48	11,39
Total skattesats	33,25	32,78	32,12 ^{*)}

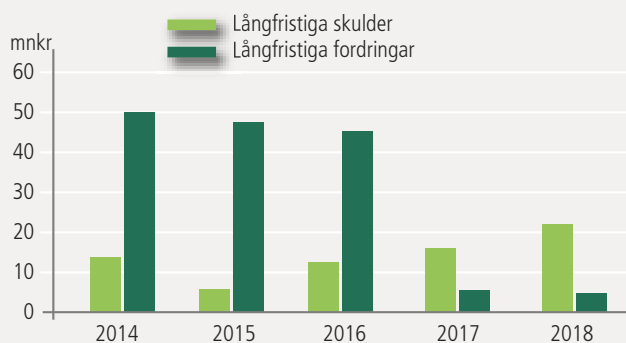
Källa: SCB.

^{*)} Anledningen på att siffrorna inte summerar beror på avrundning.

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger till exempel ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Skattesatsen för Götene kommun på 21,77 procent är något högre än snittet för kommuner i Västra Götalandsregionen som är 21,30 procent. Vid jämförelse av den totala skattesatsen på

Långfristiga skulder och Långfristiga fordringar (mnkr)

33,25 procent för invånarna i Götene kommun är denna högre än för snittet i riket som är på totalt 32,12 procent.

Risk

Det tredje perspektivet risk avser hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här inkluderas även kommunens samlade pensionsskuld.

Likviditet ur riskperspektiv

	2018	2017	2016
Likvida medel (mnkr)	97,5	93,3	39,4
Kassalikviditet ^{*)} (%)	102,1	101,5	85,9

^{*)} kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank/kortfristiga skulder.

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap. Att enbart studera en kommuns likviditet är inte tillfredställande ur ett analysperspektiv. Det viktiga är att likviditeten studeras ihop med kommunens soliditet.

Kommunens kassalikviditet uppgår till 102,1 procent vilket är 0,6 procentenheter bättre än 2017. Den finansiella beredskapen är på kort sikt god. En tumregel är att om kommunen hamnar under 50 procent måste kommunen eventuellt utnyttja sin checkkredit, det vill säga låna kortfristigt.

Checkkrediten för Götene kommun uppgår till 50 mnkr att disponeras tillsammans med de helägda bolagen. Syftet med checkkrediten är att klara tillfälliga likviditetssvängningar. Först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att målet är att under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Likvida medel vid årets slut uppgick till 97,5 mnkr, vilket kan betraktas som god.

Finansiella risker

Vid utgången av 2018 har kommunen inga lån.

Borgensåtagande

Tabellen visar nyttjade borgensåtaganden. Alltså hur stora lån som finns för de borgensåtaganden som kommunen har.

Beviljad borgensram för kommunala bolag är 320,0 mnkr, där Götene Vatten & Värme har 175 mnkr och AB GöteneBostäder har en borgensram på 145 mnkr.

För Götene Äldrehem är borgen beviljad per objekt och på totalt 311,6 mnkr.

Borgensåtagande

(mnkr)	2018	2017	2016
Kommunägda företag	262,5	251,7	213,8
Götene Äldreheim	243,9	189,3	191,3
Övriga	1,0	1,0	1,0
Summa borgensåtagande	507,3	442,0	406,1

Stora borgensåtagande kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott.

Borgensåtagandena är omfattande och under 2018 nyttjas 507,3 mnkr av kommunens totala beviljade borgensåtagande på strax över 640 mnkr.

De kommunala bolagen och Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim upptar nästan totala borgensbeloppet och risken för dessa båda åtaganden bedöms ändå vara liten.

Avsättningar

Pensionsåtagande

(mnkr inklusive löneskatt)	2018	2017	2016
Pensionsavsättningar	10,6	9,7	9,6
Ansvarförbindelse tidigare pensionssystem	245,8	247,0	256,9
Totala pensionsåtagande	256,4	256,7	266,5

Inga finansiella placeringar finns avsedda att finansiera framtida pensionsutbetalningar.

Den största delen av kommunens åtagande för pensioner redovisas utanför balansräkningen, som ansvarförbindelse, medan den mindre delen finns som skuld i balansräkningen. Allt enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsavsättningen har under 2018 ökat med 0,9 mnkr jämfört med 2017.

Eftersom ingen avsättning finns för pensionsförmåner intjänade före 1998 ska dessa redovisas som ansvarförbindelse inom linjen med pensionsförmåner. Denna ansvarförbindelse uppgår till 245,8 mnkr för 2018, vilket är en minskning med 1,2 mnkr jämfört med 2017.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 kostnadsförs vid uttagsfallet, eftersom ingen pensionsavsättning gjorts för dessa för-

måner. Kostnaden 2018 uppgick till 14,3 mnkr, vilket är 0,2 mnkr mer än 2017.

Övriga avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen var totalt på 46,2 mnkr och utbetalning planeras för åren 2019-2023. Bidraget har kostnadsförts med 1,8 mnkr per år fram till år 2017, då kostnadsfördes resterande del av medfinansieringsbidraget, vilket innebar en engångskostnad på 38,8 mnkr. Det totala beloppet för medfinansiering av E20 är beräknat under 2018 till 47,0 mnkr, varav ytterligare en avsättning med 0,8 mnkr är gjord.

Kontroll

Med det fjärde perspektivet kontroll avses avslutningsvis hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så vis att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Budgetföljsamhet

Kommunen har under 2018 haft en sämre budgetföljsamhet. Resultatet på 31,7 mnkr mot det budgeterade resultatet på 7,5 mnkr ger en avvikelse med 24,2 mnkr. Nämnderna har en total budgetavvikelse med 17,4 mnkr. De nämnderna med större avvikelser är Socialnämnden och Kommunstyrelsen på 10,0 mnkr (varav 7,4 mnkr för integration) respektive 7,3 mnkr i budgetöverskott. Nämnden för service och teknik har ett budgetöverskott på 2,1 mnkr, medan Barn- och utbildningsnämnden har ett underskott på 2,0 mnkr.

I delårsprognosen prognosticerades ett resultat med 3,1 mnkr avvikelse mot budget för nämnderna. Avvikelsen på prognosen mot resultatet på 17,4 mnkr beror främst på att prognoserna varit försiktiga samt engångsföreteelser som har varit svårare att prognosticera. Med engångsföreteelser menas till exempel att antal ärenden varit lägre än normalt, och i prognos har man antagit att nivåerna återgår till det normala.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. I syfte att ge kommunstyrelsen, nämnder och bolag ett verktyg för detta finns en handlingsplan för den interna kontrollen.

Kommunen införde nämnder 2015 och den interna kontrollen ligger under varje nämnds ansvar. Sedan 2016 ligger internkontrollen i ledningssystem för hållbar utveckling.

Under 2018 har internkontroll genomförts för följande områden:

Kommunstyrelse: Projektmodell investeringsprojekt, detaljplane-processer (år 2), arvode och förlorad arbetsförtjänst (år 2), kontering (år 2) och hemsida (år 2).

Barn och utbildningsnämnd: Inköp mot avtal, attesträtt, inkomstjämförelse och skolskjutsansökningar.

Socialnämnd: Delegationsbeslut, Introduktion av nyanställda, Avvikelser och Egenvård.

Känslighetsanalys

Händelser	Förändring i mnkr
Löneförändring med 1 % inklusive PO för samtlig personal i kommunen	5,1
Bruttokostnadsförändringar med 1 %	8,9
Förändring av försörjningsstödet med 10 %	1,1
Förändring av generella statsbidraget inklusive fastighetsavgift med 10 %	15,4
Förändrad utdebitering med 1 kr	27,2
Genomsnittliga skatteintäkter vid förändring av befolkningen i kommunen med 100 invånare	4,5

I ovanstående sammanställning redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. Där går bland annat att utläsa att varje procents löneökning innebär en kostnad för kommunen på 5,1 mnkr. Det är genom att sänka bruttokostnaderna, och då i första hand den största kostnadsposten personalkostnader, som en större resultat effekt kan uppnås.

Centrumhuset tillsammans med konstverk.

Finansiell analys av kommunen och helägda bolag

Finansiell analys - koncernen

Den finansiella analysen bygger på samma analysmodell som när kommunen analyseras. Den utgår ifrån de fyra aspekterna Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Den sammanställda redovisningen avser kommunen och Götene kommuns helägda bolag; AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Årets resultat

Den sammanställda redovisningen visar ett resultat på 36,4 mnkr före skatt. Resultatet fördelar sig med 31,7 mnkr för kommunen och 4,7 mnkr för bolagen gemensamt. Där Götene Vatten & Värme AB redovisar 3,9 mnkr och AB GöteneBostäder 0,8 mnkr. Götene Industrier AB och Medeltidens Värld AB redovisar båda ett nollresultat.

Götene Vatten & Värme AB har försämrat sitt resultat med 0,8 mnkr jämfört med 2017. AB GöteneBostäder har samma resultat som 2017, medan Medeltidens Värld AB har ett förbättrat resultat med 2,5 mnkr. 2017 hade Medeltidens Värld AB ett aktieägartillskott på 2,5 mnkr som justerats i den sammanställda redovisningen, vilket resulterat i ett resultat på -2,5 mnkr 2017.

Totalt investerades 93,7 mnkr, varav kommunens del är 41,6 mnkr, Götene Vatten & Värme AB 29,1 mnkr, AB GöteneBostäder 23,0 mnkr. Nettoinvestering inklusive investeringsbidrag är 86,5 mnkr.

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringarna är självfinansieringsgraden. Den beskriver hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med egna medel. 100 procent eller mer innebär att samtliga investeringar, som är genomförda under året, kan självfinansieras. Detta i sin tur innebär att ingen upplåning totalt för kommunen och bolagen behövs samt att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Självfinansieringsgraden uppgick till 90,6 procent, vilket betyder att investeringarna inte har kunnat finansieras av egna medel. Götene kommun har lägre nettoinvesteringar mot 2017, medan AB GöteneBostäder har stora investeringar under 2018.

Nettoinvesteringar

(mnkr)	2018	2017
Götene kommun	34,4	65,4
Götene Vatten & Värme AB	29,1	30,3
GöteneBostäder AB	23,0	1,5
Totalt	86,5	97,2

Kapacitet

Soliditeten för 2018 uppgår till 43,3 procent exklusive ansvarsförbindelsen och 18,7 procent inklusive ansvarsförbindelsen. (Ansvarsförbindelsen uppgår till 245,8 mnkr.)

Av den samlade långfristiga låneskulden, om 294,4 mnkr, återfinns 22,3 mnkr i kommunen, 131,2 mnkr i Götene Vatten & Värme AB och 140,9 mnkr i AB GöteneBostäder. Den långfristiga låneskulden 2017 var 269,4 mnkr.

Risk

Kassalikviditeten för kommunen och helägda bolag, uppgår till 102,2 procent. En tumregel är att om kassalikviditeten hamnar under 50 procent måste checkkrediten eventuellt utnyttjas för att låna kortfristigt. Målet är att minska utnyttjade likvida medel på bankkontot, för att i stället under kortare tider utnyttja checkkrediten.

Götene kommun har en checkkredit på 50 mnkr, att disponeras tillsammans med AB GöteneBostäder och Götene Vatten & Värme AB. Syftet är att hålla nere banklånen, så att först när ett reellt behov av likvida medel har uppstått kommer nyupplåning att ske. Det innebär att checkkrediten kommer att utnyttjas periodvis. De likvida medlen minskade under 2018 från 123,8 mnkr till 108,1 mnkr vid bokslutet.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och finansiell målsättning efterlevs. En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Kommunen och helägda bolag har idag ingen gemensam budget utan varje bolag upprättar sin egen budget. I nedan tabell redovisas respektive budget, utfall och budgetavvikelse.

Resultat per bolag/kommun i följande tabell är exklusive bokslutsdispositioner.

Budget, utfall och budgetavvikelse

Netto (mnkr)	Budget	Resultat 2018	Avvikelse mot budget
Götene kommun	7,5	31,7	24,2
AB Götene Bostäder	0,7	0,8	0,1
Götene Vatten & Värme AB	0,1	3,9	3,8
Medeltidens Värld AB	0,0	0,0	0,0
Götene Industrier AB	0,0	0,0	0,0
Summa resultat före skatt	8,3	36,4	28,1
Skatt	0	-1,0	-1,0
Resultat efter skatt	8,3	35,4	27,1

Från och med 2013 finns gemensamma styrprinciper för finansiell hantering. Dessa principer syftar till att lägga fast mål och riktlinjer för den finansiella hanteringen för kommunen och dess bolag.

Sammanfattande kommentarer

Kommunen och helägda bolag har ett positivt årsresultat efter skatt om 35,4 mnkr som motsvarar en avkastning på det egna kapitalet på 8,2 procent, vilket är en förbättring med 6,7 procentenheter från 2017. Exkluderas kommunens jämförelsestörande kostnad på 38,8 mnkr är avkastningen på egna kapitalet 11,9 procent för 2017, vilket medför en försämring med 3,7 procentenheter mellan 2017 och 2018.

Soliditeten har ökat från 15,7 procent 2017 till 18,7 procent 2018. Att koncernen stärker soliditeten är bra på lång sikt, främst beror det på att kommunen har ett bra resultat och bra självfinansieringsgrad de senaste tre åren.

Götene Vatten & Värme AB:s soliditet minskade under 2017, men har stärkts under året från 24,3 procent till 25,9 procent. Större investeringar kan väntas. Pågående utbyggnad av vatten och avlopp fortsätter i Svanvik, Källby och Kinnekulle. Även värmeproduktionsanläggningen som varit i drift under 18 år påverkar investeringsbehovet. Risken är stor att soliditeten påverkas negativt och de obeskattade reserverna kommer att utnyttjas.

AB GöteneBostäders soliditet har försvagats med 0,9 procentenheter under 2018 till 9,0 procent. Större investeringar som ombyggnaden av Hjälmen 2 har gjort att bolaget upptagit nya lån, som medfört till att soliditeten påverkats negativt.

Det är mycket lite verksamhet i Götene Industrier AB och i Medeltiden Värld AB, varav påverkan på koncernen är liten.

Att självfinansieringsgraden är lägre än 100 procent indikerar att koncernen behöver låna pengar och mellan 2016 och 2018 ökade koncernens långfristiga skuld med 64,5 mnkr. En ökad upplåning i koncernen medför en eventuell risk om/när räntorna börjar öka igen, vilket påverkar finansnettot negativt. Samtidigt så finns det stora investeringsbehov inom Götene kommun och dess bolag.

Götene kommun tillsammans med dess helägda bolag har en god ekonomisk ställning. Att koncernen kan bibehålla ett bra resultat, trots större investeringar och eventuella ökade räntekostnader, är av vikt för att bibehålla/stärka koncernens ekonomiska ställning.

Nyckeltal sammanställd redovisning

(mnkr)	2018	2017	2016
Årets resultat (mnkr)	35,4	8,6	23,5
Avvikelse mot budget (mnkr)	27,1	- 1,1	14,5
Kassalikviditet (%)	101,9	106,6	78,2
Långfristig låneskuld (mnkr)	294,4	269,4	229,9
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%)	18,7	15,7	14,9
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse (%)	43,3	41,6	44,1
Självfinansieringsgrad investeringar (%)	90,6	43,5	100,2

Renoverad Hjälmen 2, färdig för inflyttning

Fika på Träffpunkten.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2018	2017	2018	2017
Verksamhetens intäkter	1	201,5	209,0	337,7	339,6
Verksamhetens kostnader	2	-891,8	-898,0	-1001,0	-1004,1
	3		-38,8		-38,8
Avskrivningar	4	-22,0	-19,3	-41,5	-37,7
Nedskrivningar	5	-1,5	-2,5	-1,5	-1,0
Verksamhetens nettokostnader		-713,8	-749,6	-706,3	-742,0
Skatteintäkter	6	589,6	575,9	589,6	575,9
Generella statsbidrag o utjämning	7	154,0	177,0	154,0	177,0
Finansiella intäkter	8	2,1	1,3	1,5	0,8
Finansiella kostnader	8	-0,2	-0,2	-2,3	-1,9
Resultat före skatt		31,7	4,4	36,4	9,7
Skattekostnad				-1,0	-1,1
Extraordinära intäkter					
Årets resultat	9	31,7	4,4	35,4	8,6

Fönsterbyte på Centrumhuset.

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2018	2017	2018	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		31,7	4,4	35,4	44,9
Justering för av- och nedskrivningar		23,5	21,8	43	38,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	10	-20,2	20,0	-19,4	22,6
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>35,0</i>	<i>46,2</i>	<i>59,0</i>	<i>106,2</i>
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar		-4,7	28,1	-10,4	40,7
Ökning (-) / minskning (+) expl tillg		0,2	0,6	-0,1	0,3
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder		8,5	2,1	3,7	-8,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		39,0	76,9	52,2	138,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Köp av materiella anläggningstillgångar	11	-41,5	-68,0	-93,6	-99,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	0	1,5	0,2	1,6
Nedskrivning av immateriella anläggningstillgångar					
Köp av finansiella anläggningstillgångar	13	0		0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-41,5	-66,5	-93,4	-98,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån				28,5	55,0
Minskning av långfristig skuld	14			-13,8	-19,2
Investeringsinkomster		6,5	2,9	0,2	1,9
Förändring av förutbetalda ansl. avgifter				4,1	0,7
Ökning (-) / minskning (+) av långfristiga fordringar	15	0,2	40,6	6,5	2,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		6,7	43,5	25,5	41,3
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet		4,2	53,9	-15,7	81,4
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		93,3	39,4	123,8	42,4
Likvida medel vid årets slut		97,5	93,3	108,1	123,8
Förändring likvida medel		4,2	53,9	-15,7	81,4

Balansräkning

(mnkr)	Not	Kommunen		Sammanställd	
		2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader	16	352,8	338,8	537,2	502,7
Maskiner och inventarier	17	40,3	36,2	225,3	209,6
Summa materiella anläggningstillgångar		393,1	375,1	762,5	712,3
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper, andelar	18	36,8	36,8	12,7	12,8
Långfristiga fordringar	19	4,4	4,6	4,7	4,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		41,2	41,4	17,4	17,5
Summa anläggningstillgångar		434,3	416,4	779,9	729,9
Omsättningstillgångar					
Exploateringstillgångar		17,4	17,6	17,4	17,6
Kortfristiga fordringar	20	67,6	62,8	92,8	83,2
Likvida medel		97,5	93,3	108,1	123,8
Summa omsättningstillgångar		182,4	173,7	218,3	224,6
SUMMA TILLGÅNGAR		616,8	590,2	998,2	954,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		31,7	4,4	35,4	8,6
Varav årets avs till RUR		24,3		24,3	
Resultatutjämningsreserv (RUR)		9,5	9,5	9,5	9,5
Balanserat resultat	21	332,4	328,0	387,4	378,8
Summa eget kapital		373,6	341,9	432,3	396,9
Pensionsavsättningar		10,6	9,7	10,6	9,7
Övriga avsättningar		47,9	69,0	63,8	84,3
Avsättningar	22	58,5	78,7	74,4	94,0
Skulder					
Långfristiga skulder	23	22,3	15,8	294,4	269,4
Kortfristiga skulder	24	162,3	153,8	197,1	194,2
Summa skulder		184,6	169,6	491,5	463,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		616,8	590,2	998,2	954,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda panter					
Fastighetsinteckningar					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	25	245,8	247,0	245,8	247,0
Borgensåtaganden, beviljad	26	961,9	600,9		
Borgensåtagande, nyttjad	26	640,6	525,6		
Hyres- och leasingkostnader	27	155,8	175,2		

Notförteckning

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Bidrag	110,0	123,5	110,0	123,5
Taxor och avgifter	24,8	22,1	130,4	125,2
Hyror och arrenden	15,9	14,6	42,3	40,7
Försäljningsmedel	9,3	8,6	13,4	10,0
Försäljning av verksamheter o entreprenader	41,4	35,9	41,4	35,9
Försäljning av exploateringsfastigheter o anl tillg	0,2	4,3	0,2	4,3
Summa	201,5	208,9	337,7	339,6
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft	514,6	501,8	542,3	527,5
Entreprenad o köp av verksamhet	159,4	155,0	159,4	155,0
Transporter o resor	22,7	22,6	22,7	22,6
Bidrag o transfereringar	24,2	25,3	24,2	22,8
Hyror	68,1	89,2	68,1	89,2
Driftkostnader			51,6	50,6
Reparation o underhåll			17,7	16,7
Energiskatt o punktskatt			0,6	0,6
Övriga kostnader	102,7	104,0	114,5	119,1
Summa	891,8	898,0	1001,1	1004,1
Not 3 Jämförelsestörande kostnader				
Statlig infrastruktur E20 medfinansiering utbyggnad	0,0	38,8	0,0	38,8
Summa	0,0	38,8	0,0	38,8
Not 4 Avskrivningar				
Avskrivningar fastigheter och anläggningar	16,5	14,6	21,9	19,7
Avskrivning maskiner och inventarier	5,5	4,6	19,6	18,0
Summa	22,0	19,3	41,5	37,7
<i>Avskrivningarna beräknas på anläggningarnas anskaffningsvärde. Investeringar anskaffningsåret 2006 och senare skrivs av med början kvartalet efter anskaffningens färdigställande.</i>				
Not 5 Nedskrivningar				
Återföring av nedskrivningar VA-ledningar				-1,5
Nedskrivning Bredband kanalisation		1,9		1,9
Nedskrivning Hällekis skola	0,2	0,6	0,2	0,6
Nedskrivning Källby förskola	0,6		0,6	
Nedskrivning Skogsvägen	0,7		0,7	
Summa	1,5	2,5	1,5	1,0
Not 6 Skatteintäkter - Kommunalskatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	592,4	577,9		
Slutavräkning föregående år	-2,0	0,7		
Prognos slutavräkning innevarande år	-0,8	-2,7		
Summa	589,6	575,9		

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 7 Kommunalekonomisk utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	132,2	141,2		
Regleringsbidrag	0,2			
Strukturbidrag				
Fastighetsavgift	29,6	25,2		
Flyktingbidrag	8,1	20,6		
Regleringsavgift	1,9	-0,1		
Kostnadsutjämningsavgift	-15,7	-12,1		
Avgift/bidrag till LSS-utjämning	-2,4	2,2		
Summa kommunalekonomisk utjämning	154,0	177,0		
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier o andelar	0,9	0,5	0,9	0,5
Räntor på utlämnade lån	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntor på likvida tillgångar	0,0	0,0	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	1,2	0,8	0,5	0,2
Summa	2,1	1,3	1,5	0,8
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor långfristiga lån	0,0	0,2	3,7	4,3
Ränta på likvida medel	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,4		0,1	0,3
Summa	0,5	0,3	3,9	4,7
Summa finansnetto	2,0	1,1	-0,8	-1,1
Not 9 Årets resultat				
Årets resultat	31,7	4,4	35,4	8,6
Realisationsvinst				
Realisationsförlust				
Balanskravsresultat	31,7	4,4	35,4	8,6
Not 10 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Nettoförändring av avsättning	-20,2	21,4	-20,5	19
Realisationsvinst	0,0	-1,4	-0,2	-1,7
Realisationsförlust			0,4	1,7
Justering från anl.tillgång till exploateringsstillgång				
Bokslutsdisposition			0,9	1,1
Summa	-20,2	20,0	-19,4	20,1

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 11 Förvärv av materiella anläggningstillgångar				
Investeringar fastigheter o anläggningar	31,8	55,8	57,8	59,1
Investeringar maskiner o inventarier	9,8	12,2	35,9	40,7
Summa	41,6	68,0	93,7	99,8
Not 12 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Försäljning mark, fastigheter o anläggningar	0,0	1,5	0,0	1,5
Försäljning maskiner o inventarier			0,2	0,2
Summa	0,0	1,5	0,2	1,6
Not 13 Köp av finansiella anläggningstillgångar				
Anskaffning av Aktier	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 14 Minskning av långsiktig skuld				
Amortering			13,8	19,2
Summa			13,8	19,2
Not 15 Ökning/minskning av långsiktiga fordringar				
Upplösning bidrag statlig infrastruktur, E20 utbyggnad		40,6		40,6
Lundsbrunns Golfklubb	-0,2		0,2	
Summa	-0,2	40,6	0,2	40,6
Not 16 Fastigheter och anläggningar				
Bokfört värde 1 januari	338,8	300,2	502,7	465,8
Komponent från anläggningstillgångar, idrottshall Hällekis				
Planenliga avskrivningar	-16,5	-14,6	-21,9	-19,6
Nedskrivning	-1,3	-2,5	-1,3	-2,5
Försäljning av mark o fastigheter, bokfört värde				
Årets investeringar	31,8	55,8	57,7	59,1
Justering från anläggningstillgångar till exploatering				
Summa	352,8	338,8	537,2	502,7
Not 17 Maskiner och Inventarier				
Bokfört värde 1 januari	36,2	28,7	209,7	187,2
Utrangering/nedskrivning	-0,2		-0,2	-0,2
Planenliga avskrivningar	-5,5	-4,6	-19,6	-18,0
Försäljning			-0,5	0,0
Årets investeringar	9,8	12,2	35,9	40,7
Summa	40,3	36,2	225,3	209,7

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 18 Aktier, andelar, bost. rätter, grundfonder				
Aktier				
Kommun AB, Naturgas, Swedbank Netwest, SKL	0,1	0,1	0,1	0,1
Aktier i kommunens koncernföretag				
AB Götenebostäder	5,0	5,0	5,0	5,0
Götene Vatten & Värme AB	13,5	13,5	13,5	13,5
Götene Industrier AB	0,6	0,6	0,6	0,6
Medeltidens Värld AB	5,0	5,0	5,0	5,0
Destination Läckö-Kinneulle AB	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma aktier i kommunens koncernföretag	24,3	24,2	0,2	0,2
Andelar				
Södra skogsägarna, Götene EDF, Medflyttarakademin	0,1	0,1	0,1	0,1
Innestående återbäring HBV, Sabo försäkringar			0,0	0,1
Delsumma andelar	0,1	0,1	0,1	0,2
Bostadsrätter				
Brf Götenehus nr 3	0,4	0,4	0,4	0,4
Brf Hästen	0,2	0,2	0,2	0,2
Delsumma bostadsrätter	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Kommuninvest i Sverige AB	11,8	11,8	11,8	11,8
Summa	36,8	36,8	12,7	12,8
Not 19 Långfristiga fordringar				
Bidrag till statlig infrastruktur E20 utbyggnad	0,0	0,0	0,0	0,0
Lundsbrunns golfklubb (*)	1,8	2,0	1,8	2,0
Blombergs Villastads Vattenförsörjning(*)				
Blomberg-Sjöåsen Västerplana (*)				
Blombergs Båtsällskap (*)				
Kommuninvest	2,6	2,6	2,6	2,6
Övriga långfristiga fordringar	0,0		0,3	0,1
Summa	4,4	4,6	4,7	4,7

Kommunen har beviljat räntefria lån ()*

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 20 Kortfristiga fordringar				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27,6	31,3	31,6	35,0
Kundfordringar	13,4	12,2	31,0	27,6
Skattekonto och redovisning moms	7,5	4,6	7,6	4,5
Upplupna skatteintäkter	18,9	14,0	18,9	14,0
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	0,0	1,2	1,4
Förutbetalda VA-avgifter	0,2	0,7	0,0	0,7
Bränsle och förråd			2,5	
Summa	67,6	62,8	92,8	83,2
Not 21 Balanserat resultat				
Ingående balanserat eget kapital	328,0	307,5	378,8	355,2
Balansering av föregående års resultat	4,4	20,5	8,6	23,6
Utgående balanserat eget kapital	332,4	328,0	387,4	378,8
Not 22 Avsättningar				
Pensionsavsättningar				
Ingående pensionsskuld	9,7	9,7	9,7	9,7
Pensionsutbetalningar	-0,3	-0,5	-0,3	-0,5
Nyintjänad pension	0,9	0,5	0,9	0,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	0,2	0,2	0,2
Förändring av löneskatten	0,2	0,0	0,2	0,0
Övrigt	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Utgående pensionsskuld	10,6	9,7	10,7	9,7
Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	5,4	2,9	5,4	2,9
Överskottsmedel	2,9	2,9	2,9	2,9
Aktualiseringsgrad %	99	99		
Övriga avsättningar				
Blomberg-Sjöåsen-Västerplana VA ek förening				
Götene Företagskooperativ	1,0	1,0	1,0	1,0
Beräknad skattekostnad på obeskattade reserver	0,0		12,8	15,3
Återställning Medeltidens Värld	0,0	0,0	3,1	
Avsättning statlig infrastruktur E20 utbyggnad	46,9	46,2	46,9	46,2
Kittelgatan	0,0	21,9	0,0	21,9
Summa övriga avsättningar	47,9	69,0	63,8	84,3
Summa avsättningar	58,5	78,7	74,4	94,0

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 23 Långfristiga skulder				
<i>Ingående låneskuld</i>			233,9	198,1
Återläggning av årets beräknade amorteringar			15,6	13,7
Årets faktiska amorteringar			-18,0	-17,3
Lösen av lån			0,0	0,0
Nya lån			28,5	55,0
Beräknad amortering och lösen av lån 2018			-11,6	-15,7
<i>Utgående låneskuld</i>			248,4	233,8
Gatukostnadsersättning	4,3	4,1	4,3	4,1
Investeringsbidrag	18,0	11,8	18,0	11,8
Förutbetalda anslutningsavgifter			23,7	19,6
Summa långfristiga skulder	22,3	15,8	294,4	269,3
Not 24 Kortfristiga skulder				
Semesterlöneskuld	30,5	29,7	31,6	30,9
Leverantörsskulder	31,9	20,0	37,8	29,8
Kortfristig del av långfristiga lån			14,1	17,8
Pensionsutbetalning individuell del	16,7	17,4	16,7	17,4
Lagstadgade avgifter	10,6	10,0	11,3	10,8
Personalens källskatt	8,0	7,5	8,4	7,8
Skatteskuld	0,0	0,1	1,9	2,9
Övr upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27,7	21,4	26,0	20,5
Upplupna löner	3,4	3,5	3,6	3,6
Löneskatt pensionsutbetalningar individuella delen	4,1	4,2	4,1	4,2
Förutbetalda skatteintäkter	5,5	4,7	5,5	4,7
Upplupna räntekostnader			0,1	0,1
Pågående projekt	2,5	1,4	2,5	1,4
Förskott från kunder			0,8	1,1
Interimsposter Inköp o Faktura	21,0	32,6	30,9	40,2
Interimskonto kundreskontra	0,4	1,0	0,4	1,0
Checkkredit			1,4	
Summa	162,2	153,7	197,1	194,2

(mnkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2018	2017	2018	2017
Not 25 Ansvarsförbindelser				
Ingående ansvarsförbindelse	247,0	256,9	247,0	256,9
Pensionsutbetalningar	-11,1	-10,8	-11,1	-10,8
Nyintjänad pension	5,5	-2,3	5,5	-2,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,8	5,0	3,8	5,0
Förändring av löneskatten	-0,2	-1,9	-0,2	-1,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	1,7	0,0	1,7
Övrigt	0,8	-1,6	0,8	-1,6
Utgående ansvarsförbindelse	245,8	247,0	245,8	247,0
Not 26 Borgensåtaganden, beviljad				
Egna hem	7,6	7,6		
Kommunalt ägda företag	320,0	295,0		
Riksbyggen Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim	311,6	221,6		
Övriga åtaganden	1,4	1,3		
Summa	640,6	525,6		
Not 26 Borgensåtaganden, nyttjad				
Egna hem	0,0	0,0		
Kommunalt ägda företag	262,5	251,7		
Riksbyggen Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldreheim	243,9	189,3		
Övriga åtaganden	1,0	1,0		
Summa	507,3	442,0		
Not 27 Hyreskostnader Götene Äldreheim				
Totala hyreskostnader	155,8	175,2		
Inom 1 år	0,0	0,0		
Inom 1-5 år	0,0	0,0		
Efter 5 år	155,8	175,2		

Götene kommun har i november 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 277 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Götene kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 353 946 mnkr och totala tillgångar till 417 202 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick 2016-12-31 till 336,7 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 329,8 mnkr.

Redovisningsprinciper

En viktig del för att leva upp till redovisningens uppgift, att utgöra ett relevant bedömnings- och beslutsunderlag, är att olika redovisningsprinciper redovisas på ett öppet och informativt sätt.

Den kommunala redovisningen regleras av Lagen om kommunal redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för kommunssektorns redovisning.

Götene kommun bedriver även verksamhet genom i första hand aktieföretag, men också genom kommunalförbund.

För bolagens redovisning lämnar Redovisningsrådet samt Bokföringsnämnden rekommendationer, anvisningar samt uttalanden. För kommunalförbund gäller Lagen om kommunal redovisning med vidhängande rekommendationer.

Götene kommun följer de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

I bokslut 2017 ändrades redovisningsprincip gällande medfinansiering av statlig infrastruktur. År 2014 påbörjades upplösning av medfinansiering av E20 över 25 år. I bokslut 2017 upplöstes kvarvarande avsättning. Bokslut 2018 är upprättat utifrån att upplösning 2017 kvarstår, då överklagan av årsredovisning 2017 är avslagen av domstol.

I två punkter har Götene kommun valt att inte följa de yttre som lämnas av Rådet för kommunal redovisning gällande statsbidrag.

- Vad det gäller statsbidraget för ökat bostadsbyggande, har Götene kommun valt att redovisa bidraget året efter utbetalning. Bedömningen är att syftet med bidraget inte hinner att infrias under året, eftersom bidraget kom först i slutet av november 2018. Det innebär att 1,9 mnkr flyttats över till 2019, medan bidrag på 0,4 mnkr, utbetalat 2017, ingår i redovisningen för 2018.
- Migrationsverket betalar ut ersättning för etablering och introduktion för nyanlända personer i form av schablonbelopp. Schablonbeloppet betalas ut under två års tid och ska täcka exempelvis bosättning, merkostnader i förskola och skola, utbildning i svenska för invandrare samt samhällsorientering, administration, ekonomiskt bistånd, tolk samt andra kommunala insatser för att underlätta etablering. På grund av det höga mottagandet som varit har starten på etablering i många fall startat senare, med följd att etablering kommer pågå längre än två år efter uppehållstillstånd. I bokslut 2018 är den del av schablonersättningen för 2018 som inte har förbrukats till tänkta ändamål, 12,3 mnkr, överförd till 2019. Motsvarande periodisering gjordes även 2017, som har intäktsförts under 2018.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt ”blandmodellen”, vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Kostnadsökningen 2005 är bokförd som en avsättning för partiell inlösen av pensioner med 4,3 mnkr och utbetalda till KPA. 2006 har ytterligare avsättning gjorts på samma sätt med 10,2 mnkr. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Från 2010 innehåller avsättningen även en beräkning av pensionsskulden för förtroendevalda politiker.

Kommunen har använt sig av Skandias prognos, med viss ändring i beräkningen, för att redovisa pensionsförpliktelserna inom linjen per 31 december. I Skandias beräkning görs ett antagande om att en politiker beräknas gå i pension 2019-01-01, varav detta är ändrat med antagandet att personen kommer sitta hela mandatperioden. Även upplupen kostnad för avgiftsbestämde del är ändrad.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Från 2010 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse.

Avsättningar

Götene kommun fattade beslut 2014 om medfinansiering av utbyggnad av E20 på sträckan Vårgårda till länsgränsen mot Örebro. Avsättningen är på totalt 46,2 mnkr, inklusive indexering, och utbetalning planeras för åren 2019-2023. Bidraget har tidigare kostnadsförts med 1,8 mnkr per år. År 2017 kostnadsförts resterande del av medfinansieringsbidrag, vilket innebär en engångskostnad på 38,8 mnkr. Ytterligare avsättning för E20 är gjord på 0,8 mnkr under 2018.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4:2.

Leasing

Bedömningen är att kommunen inte har någon finansiell leasing enligt RKR 13:2. Klassificering är gjort till hyresavtal eller operationell leasing. Upplysningar lämnas om leasingavtalet/hyresavtalets omfattning och löptider i nothänvisningar. Vilket bedöms ge tillräcklig ekonomisk information.

Värdering av anläggningstillgångar

För att en investering ska betraktas som anläggningstillgång krävs en varaktighet på minst 3 år samt ett värde på minst 0,1 mnkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Vid exploatering tar Götene kommun, ut gatukostnadsersättning från fastighetsägaren i samband med försäljning av tomt. Gatukostnadsersättningen beräknas till 57 procent av försäljningspriset, vilket grundats på en tidigare beräkning av faktiska kostnader.

Avskrivningar

Avskrivningar bestäms med ledning av tillgångarnas anskaffningsvärde och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar görs från den tidpunkt investeringen tas i bruk och metoden är linjär avskrivning. Kommunen tillämpar den upparbetade rutinen för komponentavskrivning.

Avskrivningstiderna är följande:

Maskiner och inventarier	5-20 år
Fordon	5-10 år
Fastigheter	10-50 år
Gata/Park/Natur	5-50 år
IT/Bredband	3-20 år
Mark och förstärkningslager i gata	ingen avskrivning

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaderna belastar resultatet för den period de hänför sig till.

Finansiella tillgångar

Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Sammanställd redovisning

Syftet med att upprätta sammanställda balans- och resultaträkning enligt rekommendation RKR 8:2 är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs.

Enligt RKR 8:2 redovisas den sammanställda redovisningen på samma plats i årsredovisningen som kommunens. Den gemensamma förvaltningsberättelsen omfattar kommunens och de av kommunen helägda bolagens verksamheter. Dessa bolag är: Götene Vatten & Värme AB, AB GöteneBostäder, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

I balansräkningen för sammanställd redovisning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som redovisas som uppskjuten skatteskuld under rubriken Avsättningar, samt i en del som redovisas som Bundet eget kapital.

Höstmorgon.

Omvärldsanalys

Internationell ekonomi

Efter en global tillväxtperiod dämpas nu tillväxten i flera länder, inbromsning väntas bland annat i USA, Kina och Tyskland. Det globala läget är osäkert med geopolitiska och finansiella risker. Sveriges kommuner och landsting har i sina bedömningar bland annat tagit intryck av följande risker:

- Höjda USA-tullar och handelskonflikt mellan USA och Kina.
- Spänningar i Europa – den italienska budgeten samt Brexit.
- Att lågräntepolitiken permanentas på flera håll.
- Skuldsituationen i några av tillväxtekonomierna

Källa: Sveriges kommuner och landsting

Svensk ekonomi

Det har varit tillväxt av BNP i Sverige och stark arbetsmarknad med låg arbetslöshet under år 2018. Stark internationell tillväxt tillsammans med försvagad krona, som gynnat svensk exportsektor, har drivit ekonomin. Även högt bostadsbyggande har bidragit till tillväxten av BNP. Toppen av högkonjunkturen bedöms nu vara passerad och tillväxten av BNP väntas bromsa in, men inte så mycket att det blir lågkonjunktur. Arbetsmarknaden är fortsatt stark även om sysselsättningen väntas utvecklas svagare framåt.

Att byggboomen tycks vara över samtidigt som det blir lägre BNP-tillväxt globalt är de två huvudförklaringarna till svagare svensk BNP-tillväxt 2019 (1,0 %) och 2020 (1,4 %). Fem föregående åren har den årliga BNP-tillväxten i genomsnitt varit 2,8 %.

Källa: Sveriges kommuner och landsting

Skatteunderlagstillväxten

Skatteunderlagets reala tillväxttakt bestäms främst av antal arbetade timmar och skillnaden mellan löneökningstakten på arbetsmarknaden och prisökningarna på sektorns kostnader.

Prognosen är att den inbromsning av skatteunderlagstillväxten som började 2017 och fortsatt 2018 även kommer att hålla i sig under 2019. Detta beror främst på att sysselsättningen ökar långsammare. Även höjda grundavdrag för personer över 65 år har höjts och påverkar skatteunderlaget negativt.

Kommande avmattning av konjunkturen väntas leda till färre arbetade timmar som till viss del motverkas av att lönehöjningarna väntas bli något större. Skatteunderlaget väntas för år 2019 och 2020 öka mindre än det gjort något år sedan 2010.

Källa: Sveriges kommuner och landsting

Befolkning

Götene kommuns befolkning minskade under år 2018 med 10 personer, till 13 232. Födelseunderskottet var 17 personer, vilket betyder att det var 17 fler personer som dog än som föddes. Det positiva flyttnettot beror helt på immigration, då kommunens flyttnettot inom Sverige var negativt.

Ur skattesynpunkt är befolkningen per den 1 november viktig. Den 1 november 2018 uppgick befolkningen till 13 271, vilket var 54 personer fler än ett år tidigare.

Den demografiska försörjningskvoten har ökat i Götene kommun från 0,80 år 2009 till 0,90 år 2018. Genomsnittet i landet var 0,79 år 2009 och 0,87 år 2018. Den demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Önskvärt är ett lågt värde.

Sveriges befolkning ökade med 109 943 personer och uppgick vid årsskiftet till 10 230 185 invånare. Ökningen beror framförallt på att antalet invandrare varit fler än antalet utvandrare, men det har även varit födelseöverskott.

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Personalredovisning 2018

Inledning

Götene kommuns övergripande mål i medarbetarperspektivet är att vara en attraktiv arbetsgivare som skapar delaktighet och utveckling. Götene kommun vill på bästa sätt ta till vara medarbetarnas kompetens och använda den för att stödja mötet med kommunens medborgare. Medarbetarna ska alltid ha Götene kommuns medborgares bästa som ledstjärna och bemöta medborgarna med respekt och värdighet. Personalredovisningen 2018 avser att ge en kort beskrivning och ett antal fakta kring kommunens personal och personalarbete. Siffrorna inom parentes avser år 2017.

Vår personal

Antalet anställda har minskat med 3 (+17) personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 3 (8) personer och antalet visstidsanställda har minskat med 6 (+9) personer.

Den lilla ökningen av visstidsanställda inom socialnämnden beror på att antalet extratjänster och personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder i kommunen har ökat till cirka 79 (45), vilket syns i statistiken på antalet som arbetar visstid. Detta innebär att antalet visstidsanställda som till exempel vikarierar för frånvarande personal har minskat, vilket innebär en minskning av antalet månadsanställda inom Socialnämnden. Extratjänster är en arbetsmarknadsåtgärd riktad mot långtidsarbetslösa och nyanlända finansierad av Arbetsförmedlingen.

Barn- och utbildningsnämnden är den enda nämnden som har ökat antalet anställda. Där är det antalet tillsvidareanställda som har ökat medan antalet visstidsanställda har minskat. Det är främst Prästgårdsskolan som har utökat sin verksamhet med tillsvidareanställda.

Andelen visstidsanställda är 12,8 % (13,3 %) av samtliga månadsavlönade, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år.

Tabell: Antalet anställda per nämnd

Nämnd	2018				2017			
	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %	Tillsvidare	Visstid	Totalt	Andel %
Barn- och utbildningsnämnd	376	39	415	37%	368	42	410	37%
Socialnämnd	512	99	611	55%	516	96	612	55%
Kommunstyrelsen	80	4	84	8%	81	10	91	8%
Götene kommun	968	142	1 110	100%	965	148	1 113	100%

Jordgubbstårta till midsommar.

Personalkostnad

Tabell: Personalkostnad

	2018	2017	2016
Personalkostnad (mnkr)	514,6	501,8	493,8
Förändring %	2,6	1,6	11,8

Personalkostnad inklusive sociala avgifter och pensionskostnader har ökat med 2,6 % (1,6 %) jämfört med år 2017. Personalkostnadsökningen beror på löneöversyn 2018. Lärarlönelyftet, som innebar att cirka två tredjedelar av alla lärare fick ett löneyft från och med juli månad 2016 fortsatte även under 2018 och finansieras via statsbidrag. Totalkostnad för lärarlönelyftet 2018 var cirka 3 mnkr.

Semesterlöneskuld

Tabell: Semesterlöneskuld

	2018	2017	2016
Semesterlöneskuld (mnkr)	30,5	29,7	29,2
Förändring %	2,9	1,7	12,3

Semesterlöneskulden har ökat med 0,8 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 2,9 % (1,7 %). Skulden består av sparade semesterdagar, ej uttagna uppehållsdagar, intjänade feriedagar, kvarstående semesterdagar BEA samt ännu ej utbetald ersättning för övertid. Antalet sparade dagar har minskat något och uppgår till 16 721 (16 775) dagar eller motsvarande 15,1 (15,1) dagar per månadsanställd. Antalet sparade semesterdagar 11 932 (12 100) har minskat något per anställd med semestertjänst och är nu 13,5 dagar per månadsanställd.

Den okompenserade övertiden har ökat något bland månadsanställda med semestertjänst i jämförelse med föregående år. Den okompenserade tiden för såväl uppehållsanställda som för ferieanställda har minskat.

Personalstatistik

Tabell: Personalstatistik

Månadsavlönad personal	2018	2017	2016
Medelålder	44,5	44,5	44,2
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad	93,0%	92,3%	91,9%
Medellön totalt	29 645	28 763	27 983
– kvinnor	29 403	28 520	27 749
– män	31 023	30 200	29 439
Personalomsättning tillsvidare	12,0%	14,8%	11,9%
– varav pension/sjukersättning	2,8%	2,4%	2,0%

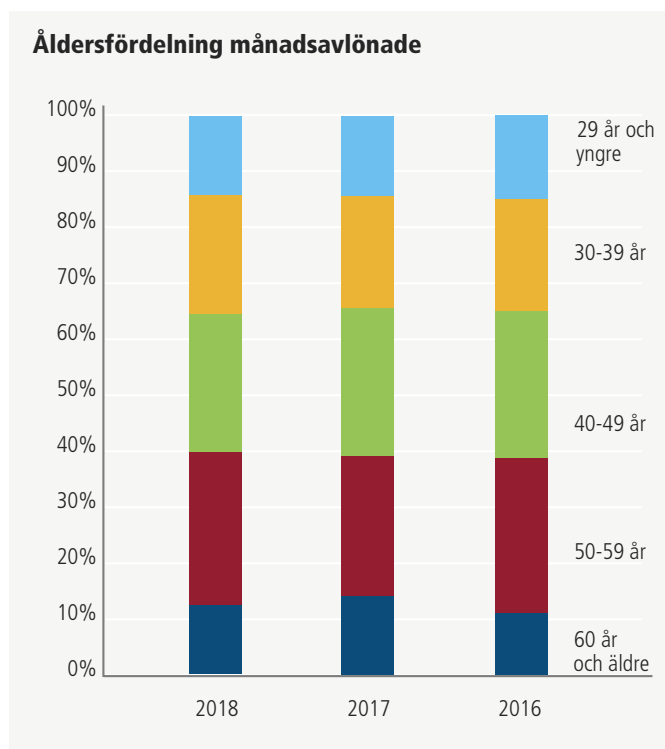
Medelåldern är oförändrad och är nu 44,5 (44,5) år.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat och är nu 93,0 % (92,3 %). Sysselsättningsgraden har ökat bland såväl kvinnor som män. Kvinnors sysselsättningsgrad är nu 92,7 % (91,8 %) och männens sysselsättningsgrad är 94,8 % (94,7 %). 68,7 % (65,3 %) av kvinnorna är anställda på heltid och motsvarande siffra för männen är 81,6 % (78,5 %). Andelen som är anställda på heltid har ökat bland såväl kvinnor som män, men ökningen bland kvinnor är något större än bland män. Ökningen av sysselsättningsgraden kan vara en effekt av timbanksmodellen inom äldre- och handikappomsorg, vilken möjliggör en högre sysselsättningsgrad. Vidare är heltidsanställningar eftersträvanvärt för att möta kommunens rekryteringsbehov och att gå mot en heltidsorganisation enligt SKL:s avtal med Kommunal.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män är 94,8 % (94,4 %), vilket är en marginell minskning av löneskillnaden mellan kvinnor och män i jämförelse med föregående år (medellön för kvinnor/medellön för män).

Personalomsättningen har varit 12,1 % (14,8 %), vilket är en minskning från föregående år. Cirka en fjärdedel av personalomsättningen är pensionsavgångar 2,9 % (2,4 %), vilka ökat något i jämförelse med föregående år. Personalomsättningen har varit störst i grupperna lärare, förskollärare, undersköterskor, stödassistenter och socialsekreterare. En viss rörlighet har även förekommit bland chefer, boendestödjare och personliga assistenter. Den största personalomsättningen finns inom sektor Omsorg med 10,9 %. Kommunstyrelsens verksamheter hade en personalomsättning på 10 % och sektor Barn- och utbildning 6,6 %.

Diagram 1: Åldersfördelning

Andelen äldre arbetstagare i kommunen (60 år eller äldre) har minskat något jämfört med föregående år och är nu 12,5 % (12,9 %). Andelen yngre (under 29 år) har också minskat och är nu 14,2 % (15,1 %).

Andelen anställda som är yngre än 50 år är 58,1 % (61,3 %), vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Tabell: Årsarbetare mm

	2018	2017	2016
Antal årsarbetare 31 dec			
tillsvidareanställda	897	892	886
Antal personer 31 dec	1 110	1 113	1 096
varav:			
- tillsvidareanställda	968	965	957
- visstidsanställda med månadslön	142	148	139
- heltid	71%	67%	66%
- deltid	29%	33%	34%
- kvinnor	82%	83%	84%
- män	18%	17%	16%

Årsarbetare är ett mått som innebär att den sammanlagda systerställningsgraden omräknas för alla anställda till heltid. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare uppgår till 897 vilket är en ökning med 5 årsarbetare sedan föregående år. Antalet årsarbetare har ökat med 0,6 % (0,7 %) jämfört med i fjol. Ökningen av antalet anställda och årsarbetare har avstannat då försiktighet har börjat vidtas med anledning av de ekonomiska förutsättningar kommande år. Under året har kommunen använt timanställda motsvarande ca 65 (77) årsarbetare. I denna siffra ingår semestervikarier, som i enlighet med kollektivavtalet anställs med lön per arbetad timme.

Andelen män anställda i kommunen är nu 18 % (17 %) av alla månadsavlönade vilket är en ökning i jämförelse med föregående år.

Pensioner

Tabell: Pensioner

	2018	2017	2016
Pensionskostnad (mnkr)	41,9	40,8	39,7
Pensionsåtaganden (mnkr)	256,4	256,5	266,5

Pensionskostnaderna inkluderar följande poster:

- Pensionsutbetalningar enligt avtal tidigare än 1998.
- Individuell del enligt avtal från och med 1998.
- Garantipension/särskild ålderspension med mera.
- Försäkringsavgifter.
- Förvaltningsavgifter.
- Skuldförändringar.
- Särskild löneskatt på pensioner.

Pensionsåtaganden består av:

- Ansvarsförbindelse.
- Pensionsavsättning.

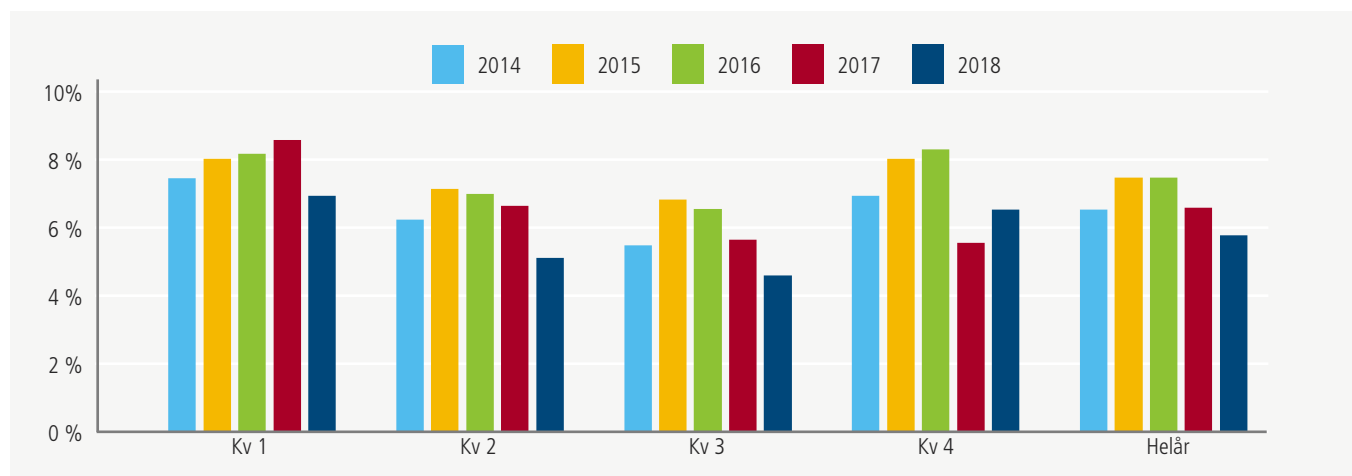
Sjukfrånvaro

Tabell: Sjukfrånvaro

%	2018	2017	2016
Sjukfrånvaro %	5,8	6,7	7,6

Sjukfrånvaron i Götene kommun fortsätter att minska

Diagram: Total sjukfrånvaro

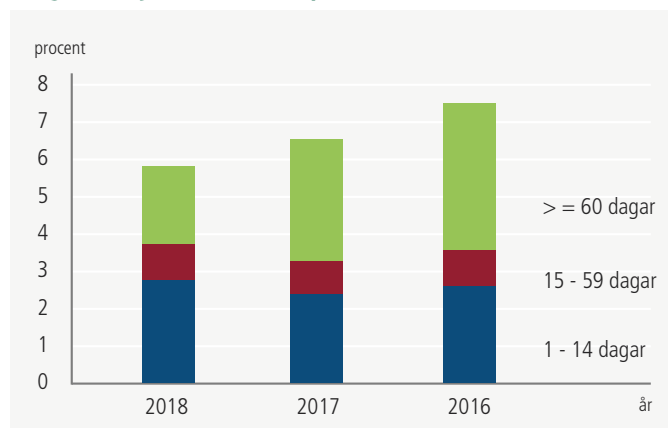
I ovanstående diagram visas sjukfrånvarons utveckling från 2014 och framåt. Sjukfrånvaron ökade fram till 2015, stabiliserades 2016 på samma nivå som 2015 men har nu börjat sjunka och är nu 5,8 % (6,7 %).

Den totala sjukfrånvaron har minskat inom sektor Omsorg. Inom sektor Omsorg har sjukfrånvaron minskat inom äldreomsorgen medan den har ökat inom funktionshinderområdet i jämförelse med föregående år.

Sjukfrånvaron totalt har ökat inom sektor Barn och utbildning. Sjukfrånvaron inom förskolan har dock minskat medan grundskolan inklusive fritidshem har ökat sin sjukfrånvaro i jämförelse med föregående år.

Sjukfrånvaron har under 2018 minskat inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Diagram: Sjukfrånvaron per intervall

I ovanstående diagram visas sjukfrånvaron uppdelad efter antal dagar på sjukfrånvaron. Korttidsfrånvaron har ökat något, 2,8 % (2,4 %) jämfört med föregående år. Ökningen var störst de tre sista månaderna 2018. Sjukfrånvaron i intervallet 15-59 dagar ligger stabilt kring 1 %. Den långa sjukfrånvaron ≥ 60 dagar har minskat mest och är nu 2,2 % (3,4 %).

Sjukfrånvaro överstigande 59 dagar

Antalet anställda med längre sjukskrivningar är nu 33 (38) personer, vilket är en minskning sedan föregående år. Av dessa har antalet personer med hel sjukskrivning minskat från 27 till 22 personer medan antalet med partiell sjukskrivning är oförändrad.

Den psykiska ohälsan har ökat under 2018 och står för cirka 58 % av de långa sjukskrivningarna. 2017 minskade den psykiska ohälsan och låg på hälften av de långa sjukskrivningarna.

Tabell:

Antal personer med hel eller partiell sjukfrånvaro

	≥ 60 dagar, mät datum 31 december respektive år		
	2018	2017	2016
Helt sjukskrivna inkl rehabersättning	22	27	43
Partiellt sjukskrivna	11	11	20
Summa	33	38	63

Tabell: Sjukfrånvaro i % per intervall

	2018		2017		2016	
	%	Andel av total %	%	Andel av total %	%	Andel av total %
1–14 dagar	2,8	48	2,4	36	2,6	34
15–59 dagar	0,9	15	0,8	12	1,0	14
≥ 60 dagar	2,2	37	3,4	52	3,9	52
Summa	5,8	100	6,7	100	7,6	100

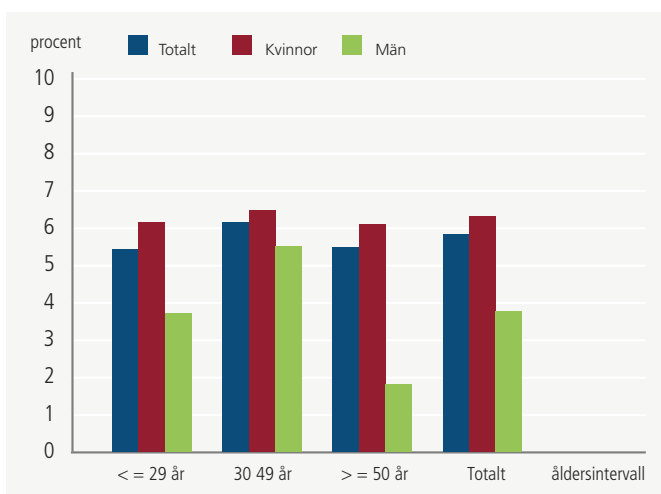
Tabell: Sjukfrånvaro per ålder och kön

	2018			2017			2016		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
≤ 29 år	5,4	6,2	3,7	4,3	4,7	3,3	4,4	4,4	4,2
30-49 år	6,3	6,5	5,4	7,3	7,8	4,5	8,3	9,1	4,3
≥ 50 år	5,5	6,2	1,8	6,8	7,6	2,7	7,9	8,5	4,3
Totalt	5,8	6,4	3,7	6,7	7,3	3,6	7,6	8,2	4,3

Sjukfrånvaro per kön och ålder

Sjuktalen visar totalt en minskad total sjukfrånvaro bland såväl kvinnor som män i samtliga åldersintervall. Kvinnorna har minskat sin sjukfrånvaro i grupperna från 30 år och uppåt medan de har ökat sin sjukfrånvaro något i åldersgruppen <29 år i jämförelse med föregående år. Männerna har minskat sin sjukfrånvaro främst i åldersgruppen <29 år och >50 år i jämförelse med föregående år. I åldersgruppen 30-49 år har männen ökat sin sjukfrånvaro något.

Diagram: Sjukfrånvaro 2018 - jämförelse i åldersintervall och kön

Enligt statistik från Försäkringskassan har sjukfrånvaron ökat bland kvinnor inom framförallt yrkesområdet vård och omsorg. Det är ett område som upptar största delen av Götene kommuns verksamhet. De yrkesområden med lägre sjukfrånvaro, som exempelvis tekniskt arbete samt gymnasieskola, finns inte representerade i kommunen utan endast de grupper där sjukfrånvaron är som högst, det vill säga kvinnodominerade grupper inom vård, omsorg och skolan. Detta måste beaktas när jämförelse sker med övriga kommuner avseende den totala sjukfrånvaron.

Arbetet med sjukskrivningar och rehabilitering fortgår. Det är viktigt att fortsätta arbeta aktivt med rehabiliteringsprocessen för att snabbt kunna arbeta konstruktivt omkring en sjukskriven medarbetare med hjälp av företagshälsovård, Försäkringskassan, närhälsa samt eventuellt Arbetsförmedling. Försäkringskassan har under 2017 blivit mer restriktiv att bevilja sjukpenning från dag 15. Vidare har Försäkringskassan i högre utsträckning börjat dra in sjukpenningen för anställda med motiveringen att medarbetaren har arbetsförmåga till ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. Detta ställer krav på Götene kommun som arbetsgivare. Cheferna har fått upprepade genomgångar av Försäkringskassans nya regler i samband med chefsmöten.

Personalenheten och Försäkringskassan har under året fortsatt att besöka arbetsplatser i samband med APT-möten och informerat om vad som gäller vid sjukfrånvaro. En liten broschyr har tidigare tagits fram, "Om du blir sjuk", som har delats ut till alla anställda. I broschyren står det vad som kommer att hända om man blir sjuk.

I samverkan med företagshälsovården erbjuds medarbetare vid sjukfrånvaro hälsosamtal när chef bedömer att detta kan vara ett stöd för såväl medarbetare som chef vid till exempel oklar eller återkommande sjukfrånvaro. Med hjälp av hälsosamtalen kan rätt åtgärder sättas in, med mål att minska frånvaron/ohälsa.

På flera arbetsplatser har hälsoanalyser genomförts i samverkan med företagshälsovården, i syfte att ge chefen åtgärdsförslag som ger ökade förutsättningar för att arbetsledare och personal ska trivas samt att kostnader för arbetsskador/ohälsa minimeras.

Många av kommunens chefer samt personalenheten har deltagit på utbildningsdagar inom ramen för projektet Hållbart Yrkesliv i Skara. Götene har deltagit i kompetensutvecklingsdelen eftersom våra vårdcentraler inte ingår i projektet. Projektet i Skara avslutades under året.

Försäkringskassan fick via Samordningsförbundet extra resurser för ytterligare samarbete med Götene kommun i syfte att sänka sjukfrånvaron. Dessa extra resurser avslutas vid utgången av 2018.

Götene kommun tillsammans med ytterligare tre kommuner har deltagit i ett tre-årigt projekt med högskolan i Skövde – Hållbart arbetsliv i Skaraborg. Arbetsrelaterad stress och psykisk ohälsa på arbetsplatsen är ett reellt hot mot både organisationer och individer. Utvecklingstakten tenderar att öka vilket bidrar till känslan av att leva under konstant tidspress, behov av att kunna göra flera saker samtidigt och att man måste skaffa sig nya kunskaper för att bibehålla konkurrenskraft, kvalitet och attraktivitet. Det innebär att kommunen genom att förbättra arbetsmiljön för anställda skapar möjligheter att bättre utnyttja de mänskliga resurserna på ett hållbart och hänsynsfullt sätt. Projektet har inneburit samtal på individnivå samt föreläsningar på såväl grupp- som organisationsnivå. Föreläsningarna har bland annat handlat om medarbetarskap, hälsofrämjande ledarskap, förändringsledning samt förebyggande av psykisk ohälsa på individ-, grupp- och organisationsnivå. Projektet har nu pågått under två år.

Attraktiv arbetsgivare och personalarbete

För att sätta Götene kommun på kartan har representanter från kommunen deltagit på Arbetsförmedlingens sommarjobbmässor i Lidköping och Skövde. Vidare har vi deltagit på arbetsmarknadsmässor på Högskolan i Skövde, Karlstads universitet och Högskolan Väst i Trollhättan. Götene kommun var även på en riktad arbetsmarknadsmässa för pedagoger på Göteborgs universitet samt Framtidsmässan på Liseberg. Vi försöker under dessa mässor knyta kontakter med studenter som i framtiden kanske vill börja arbeta hos oss.

Kommunal och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har kommit överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid. För Götene kommun är arbetet med Heltidsresan en del i arbetet med attraktiv arbetsgivare. 2018 har varit ett kartläggningsår. En enkät har gått ut till Kommunals yrkesgrupper, som är en kartläggning av hur man arbetar idag och hur man ser på heltidsarbete. Enkätresultatet ligger till grund för det fortsatta arbetet med Heltidsresan.

Två introduktionsdagar för nyanställda har genomförts under våren och en under hösten. Introduktionsdagarna avslutades med lunch på Kinnekullegården och en guidad rundtur med buss i kommunen. Detta har varit mycket uppskattat av de nyanställda medarbetarna.

Representanter från kommunen deltog återigen på höstens Exjobbexpo på Högskolan i Skövde i syfte att värva nya studenter som vill göra sitt examensarbete i kommunen under vårterminen 2019.

Under året har arbetet med att använda den arbetsmarknadspolitiska åtgärden extratjänster tagit ytterligare fart. För verksamheten innebär en medarbetare på extratjänst att tid kan frigöras för att utföra grunduppdraget samtidigt som det ger en lugnare och bättre arbetsmiljö och förhoppningsvis på sikt en minskad sjukfrånvaro hos ordinarie personal.

Arbetsmiljöverket har under året gjort inspektioner inom äldreomsorgen, funktionshinderområdet samt på biblioteket. Vissa verksamheter har fått krav på åtgärder men samtliga enheter har efter uppfyllande av kraven blivit godkända av Arbetsmiljöverket.

Chefsutveckling

Chefsdagar har genomförts med samtliga kommunens chefer. Första dagen handlade om kommunikativt ledarskap och andra dagen höll en föreläsare en inspirerande föreläsning på temat ”Det ska vara roligt att vara chef”.

En utbildning i Kommunikativt ledarskap har tagits fram i samverkan med Högskolan i Skövde. För den chef som så önskar kan utbildningen ge 15 högskolepoäng. Utbildningen omfattar delarna information och kommunikation, dialog som teknik, mötesteknik, retorik, presentationsteknik, konflikthantering samt olika typer av svåra samtal. Utbildningen pågår under fyra terminer och under året genomfördes termin två och tre. Utbildningen fortsätter under våren 2019.

Kommunerna i Västra Skaraborg startade hösten 2017 ett gemensamt utvecklingsprogram för medarbetare som i framtiden är intresserade av att arbeta som ledare i någon av kommunerna. Programmet omfattade 8 dagar under 2017/2018. Utbildningen lägger en grund för ett eventuellt framtida uppdrag och ger såväl

teoretiska som praktiska kunskaper. Utvecklingsprogrammet Framtida ledare avslutades i början av mars.

En introduktionsutbildning för nya chefer har genomförts i samverkan med Grästorp och Essunga. Utbildningen har bestått av sex utbildningsdagar under hösten 2017/våren 2018. En ny introduktionsutbildning startade under hösten 2018.

En partsgemensam arbetsmiljöutbildning för kommunens samverkansgrupper genomfördes under slutet av hösten. Utbildningen består av två delar, varav den första delen avslutades i december 2018.

Friskvård/Hälsoarbete

Under året har olika insatser gjorts för att främja personalens hälsa. Götene kommun arrangerade en bussresa till Våruset i Vänersborg, vilket var ett uppskattat inslag under våren. Cirka 50 kommunanställda åkte med till Våruset för att springa och umgås under trevliga former.

Personalfesten gick av stapeln i maj. Totalt deltog ca 590 medarbetare fördelat på ca 190 första dagen och ca 400 andra dagen. Personalen var mycket nöjda med festen! I samband med personalfesten uppvaktades tre medarbetare som utnämns till Årets arbetskamrater.

Ett nytt friskvårdsbidrag gäller från och med 1 juli 2018, vilket innebär att medarbetare kan träna var de vill och få maximalt 500 kr per termin eller 1 000 kr i friskvårdsbidrag per år under vissa villkor.

En medarbetarundersökning genomfördes under hösten. Tre av fyra anställda valde att svara på enkäten. Resultatet visar en tydlig förbättring och våra medarbetare mår bättre och är mer nöjda med sina arbeten och arbetsplatser jämfört med förra mätningen. Götene kommun visar ett bra resultat och det syns en tydlig ökning sedan 2016. Däremot finns det fortfarande flera utmaningar som behöver lösas, däribland stressfrågan.

Företagshälsovård

I det senaste avtalet med företagshälsovården har fem timmar per vecka köpts för att användas till förebyggande och hälsofrämjande arbete ute i verksamheterna. Timmarna har under året använts till att bygga klart en struktur för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Gemensamma genomgångar med enhetschefer har genomförts med företagshälsovården kring det systematiska arbetsmiljöarbetet samt implementering av detta i samverkanssystemet.

Under 2018 intensifierades arbetet med att sänka sjukfrånvaron genom att medarbetare kunde erbjudas hälsosamtal samt att arbetsplatser kunde göra en hälsoanalys inom ramen för de fem timmarna. Dessa aktiviteter har bidragit till att sjukfrånvaron har minskat, se ovan.

I övrigt har företagshälsovården anlitats för bland annat stöd-samtal till medarbetare som haft behov, arbetsmiljökartläggningar, arbetsförmågebedömningar och karriärväxling.

Framtiden

Vi måste som arbetsgivare fortsätta arbeta strategiskt för att attrahera arbetskraften vi behöver och samtidigt behålla och utveckla den personal vi har anställt. Ett arbete pågår för att ta fram en personal- och kompetensförsörjningsplan som visar på ett nuläge och kommande rekryteringsbehov. Planen ska också innehålla aktiviteter i syfte att sätta Götene på kartan för presumtiva medarbetare som idag studerar på högskolor/universitet. På uppdrag av kommuncheferna fortsätter samarbetet mellan kommunerna i Skaraborg i syfte att utveckla en gemensam handlingsplan för kompetensförsörjning i Skaraborg. Detta arbete har fortsatt under 2018.

Fler måste få arbeta mer om de önskar. Kommunals avtal 2016 innebär att alla arbetsgivare ska med utgångspunkt från verksamhetens behov och resurser ha en plan för hur andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Målsättningen är att tillsvidareanställning på heltid ska vara det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare i högre utsträckning ska arbeta heltid. Om en större andel av de anställda arbetar heltid så behöver inte lika många nya medarbetare rekryteras.

Sjukfrånvaron har under året minskat och arbetet med att minska sjukfrånvaron ytterligare ska fortsätta. Detta innebär att vi måste fortsätta arbeta aktivt med såväl långtidssjukskrivna som inflödet av sjukskrivningar. Kan vi få tillbaka fler sjukskrivna i arbete bidrar det till att inte lika många nya medarbetare behöver rekryteras.

Inom löneområdet är de offentliganställdas lönenivåer fortsatt en utmaning att hantera då kommunen får konkurrera om den kvalificerade arbetskraften med såväl de större kommunerna som privata sektorn. Ska vi konkurrera med marknadsmässiga löner inom olika områden, påverkar det lönepolitiken i stort.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljöinriktade insatser under verksamhetsåret i Götene kommun. Götene kommuns insatser utgår i dagsläget från kommunens antagna energi- och klimatplan. Götene kommun har under 2017 inlett arbetet med att utarbeta ett klimat- och miljöpolitiskt program.

Naturvårdsprojekt och skogsvård

LONA-projektet Tätortsnära skogar i Götene till grön oas med fäste i Stjälkaskogen har under 2018 invigts och slutredovisats till Länsstyrelsen. Invigning av Stjälkaskogens friluftsområde skedde 10 februari med ett invigningstal från kommunalråd Åsa Karlsson. Efter det ordnades en tipspromenad, vilken avslutas med en prisutdelning.

Projektet ses som lyckat med kunskapslyft och genomförda åtgärder inom hyggesfritt skogsbruk samt skötselplan för Brännaskogen.

Under 2018 uppdaterades den Gröna skogsvårdsplanen med nya inventeringar i kommunens skogar. Specifika skötselplaner för Brännaskogen, Stjälkaskogen och Blomberg togs fram. Sommaren 2018 var mycket torr och vi hade tyvärr angrepp av granbarkborre i några av skogarna. Det ledde till att ett flertal större granar dog eller fick avverkas för att minska spridningen av granbarkborren.

Kommunalt naturreservat Björkkullasand

Kommunfullmäktige beslutade den 26 mars 2018 om bildande av det kommunala naturreservatet Björkkullasand. Kvar i ärendet är en pågående lantmäteriförrättning med ansökan om gemensamhetsanläggning av framfartsvägen, märkning av reservatsgränsen samt informationsskyltar.

Kampanj Vi håller rent

Varje vår sker kampanjen Vi Håller Rent i Sveriges kommuner, Sveriges största skräpjakt.

Under vecka 18 genomförde Götene kommun sin kampanjevecka inom Vi Håller Rent 2018.

Götene kommun deltog i denna kampanj i samverkan med Götene Vatten och Värme AB.

Invasiva arter

En invasiv art är en art som införts till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde och som genom en aggressiv spridning skadar ekosystemet. Förutom att inhemska arter kan konkurreras ut kan de åstadkomma ekonomisk skada eller påverka hälsan hos människor och djur. Inom projekt Naturnära

jobb, med stöd av Naturvårdsverket, inventerades olika platser i Götene kommun för kartlägga var invasiva växtarter brett ut sig. Totalt hittades 40 olika lokaler under 2018 med olika invasiva växtarter som exempelvis jätteloka, jättebalsamin och parkslide.

Energieffektivisering

Stort fokus har under året varit på belysningsbyten. Framförallt i Prästgårdsskolan och delar av Centrumhuset. Även utbyten av gatubelysning har fortgått med satsningar främst i Lundsbrunn och delar av Götene. Förutom energibesparingar med ny LED-teknik och bättre styrning, minskar vi användningen av kvicksilver och minskar behovet utbytesljuskällor överlag.

Energi- och klimatrådgivning

Energi- och klimatrådgivningen sker sedan 2017 i samverkan med fem kommuner. Energi- och klimatrådgivningen har i Götene deltagit på Bomässa, Nyföretagarmässa, två bygglovskvällar samt hållit en separat föreläsning om Hållbar livsstil. Energi och klimatrådgivaren har även informerat om verksamheten till Kommunstyrelsen.

Samverkan med nya näringslivsansvarig och Biosfärsansvarig har etablerats. Rådgivning har genomförts till företag, organisationer och Bostadsrättsföreningar genom platsbesök. Till privatpersoner har rådgivning mestadels skett via mail och telefon. Samverkanskommunerna har deltagit i tre mässor och seminarier inom Insatsprojekt Solenergi och vid två seminarier inom Insatsprojekt Hållbara transporter. Facebooksidan ”Energirådgivning västra Skaraborg” har etablerats och marknadsförts då digital kommunikation och spridning blir allt viktigare.

Kommunens medverkan i några viktiga mellan-regionala miljöinsatser:

Projekt Life+ Vätern leder till Vänerråd

Life+ Vätern syfte var att restaurera igenväxande strandängar, betesmarker och fågelskär runt Vätern inom olika Natura 2000 områden. Projektet startade 2015 och pågick till 2018 och drevs av länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland i samverkan med berörda kommuner. I samband med att LIFE Vätern avslutades bildades under 2018 ett nytt Vänerråd med syfte att hitta en långsiktigt hållbar och naturanpassad lösning på Väterns vattennivåer samt sprida kunskap och samordna kommande projekt i området.

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle är en ideell förening som arbetar för att hitta lokala lösningar på globala utmaningar. Verksamheten ska leda till att fler människor och organisationer arbetar för ett hållbart samhälle och bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål - Agenda 2030.

Under 2018 har stort fokus varit i kommunikationsprojektet *Här finns liv för att sprida kunskap om Biosfärområdet och hållbara satsningar som görs och kopplingen till FN:s globala Hållbarhetsmål. Utställningen *Här finns liv med kartspel och superkraftspel öppnades i maj på naturum Vänerskärgården och invigdes av de tre kommunernas kommunalråd. Det har också hållits inspirationsföreläsningar som tex med en av Sveriges främsta butikskedja inom hållbarhetsföreläsningar Filippa K.

Koblick..

Investeringsredovisning

Investeringar 2018

(mnkr)	Utfall	Budget ^{*)}	avvikelse	KF budget
Investeringar Kommunstyrelsen	4,7	22,6	17,9	2,6
Administrativt system	0,1	3,4	3,3	1,0
Bredband	0,0	2,1	2,1	0,8
Infrastruktur	0,2	2,6	2,4	0,0
Nordskog/Bostadsförsörjning	2,9	10,3	7,4	0,0
Markförvärv	0,0	1,3	1,3	0,5
Övriga projekt KS	1,4	3,0	1,5	0,3
Investeringar BUN	3,3	27,0	23,7	22,6
Förskola Källby	0,6	26,3	25,6	17,6
Hällekis skola	2,7	0,8	- 1,9	5,0
Investeringar SN	11,5	12,9	1,4	7,0
Skogsvägen korttids	11,5	12,1	0,6	6,2
Nyckelfria lås hemtjänst	0,0	0,8	0,8	0,8
Investeringar SoT	15,0	20,5	5,5	19,4
Lekplatser	0,8	0,7	0,0	0,6
Fönster C-hus	2,2	3,3	1,0	3,0
Utemiljö skola/förskola	0,4	0,8	0,4	0,8
Gata-Park	1,9	2,9	1,0	2,0
Komp. Och takkomp. Fastighet	6,1	7,3	1,2	7,5
Övriga projekt SoT	3,5	5,5	2,0	5,5
Summa investeringar	34,4	83,0	48,6	51,6

^{*)} Budget är KF budget plus resultatöverföringar från tidigare år.

- **Infrastruktur:** ny utfart direkt mellan Preem/Rasta-området ut till gamla E20 är avslutad.
- **Bostadsförsörjning:** Projekt inom bostadsförsörjning pågår, främst i området Nordskog i Källby. Exploatering i området Sofiestrand är klart, men blivit dyrare än planerat.
- I övriga **projekt KS** återfinns bland annat byggnation av lekplats vid hamngatan i Källby, som blev klart under året.
- Under 2018 har projektet **Källby förskola** upphandlats och beräknas färdigställas hösten 2019.
- Projektet **Hällekis skola** var helt klart under hösten 2018. Totalt går projektet minus med 1,9 mnkr på investeringar.
- Bygget av korttidsboendet **Skogsvägen** är nu avslutad. Både byggprojektet och projektet att införskaffa inventarier höll sig inom budget.
- **Gata/park:** Toppbeläggningar, belysning på Lidköpingsvägen och bryggor vid badplatser. Samt renovering av bro vid kolonilotterna.
- **Lekplatser:** Avser lekplats Solbacken, Gössäter och Blåbäret. Det återstår besiktning och gungor på Blåbäret.
- **Fönster Centrumhus:** Etapp 2 görs under hösten. Färdigställs i början av 2019.
- **Komponenter fastighet:** Större åtgärder som genomförts år 2018 är renovering av toaletter, storköksutrustning, ytskikt Prästgårdsskolan och lagning asfaltsytor.
- **Takkomponenter:** Åtgärder på Prästgårdsskolan, Ljungsbäckens skolan, Källby Gård, Aulan Musikskolan samt tekniska förrådet.
- **Övriga Projekt Sot:** innefattar nytt golv idrottshall Liljesten, Falkängen, energieffektivisering, uppgradering gatubelysning, säkra fastigheter samt tillgänglighetsanpassning.

Utemiljö förskola och skola

Boverket har under 2017 och 2018 beviljat bidrag till kommunen för att rusta upp utemiljön på förskolor och skolor. Syftet är att förbättra lärmiljön, öka tryggheten och stimulera fysisk aktivitet.

Källby Gård utemiljö innergård. Projektet startade 2016 med en investeringsbudget om 2,0 mnkr. Total kostnad blev 2,9 mnkr exklusive bidrag från Boverket. Boverket har beviljat och utbetalat totalt 1,0 mnkr. Med bidragen inräknat blev kostnaden 1,8 mnkr.

Skola-förskola utemiljö. Avser utemiljön på Prästgårdsskolan, Ljungsbackensskolan, Ljungsbackens förskola samt Lundagårdens förskola. Till dessa har Boverket beviljat och utbetalat totalt 1,6 mnkr. Kostnad för utemiljön för dessa skolor/förskolor är 3,3 mnkr exklusive bidrag. Med en nettokostnad på 1,7 mnkr inklusive bidrag.

Utemiljö Hällekis skola. Ingår i projektet för ombyggnaden av skolan. Beviljat bidrag från Boverket är 1,3 mnkr och total kostnad för projektet är 3,5 mnkr exklusive bidrag. Med en nettoinvestering inklusive bidrag på 2,2 mnkr.

Tabell: Utemiljöprojekt 2017 och 2018 för förskolor och skolor med beviljade bidrag från Boverket

(mnkr)	Beviljat bidrag	Nedlagda kostnader	Investering inkl bidrag	Kommentar
Ljungsbackens fsk	0,2	0,3	0,1	Klart
Prästgårdsskolan	0,5	1,2	0,7	Klart
Ljungsbackensskolan	0,4	1,0	0,6	Ej klart
Lundagården fsk	0,5	0,8	0,3	Ej klart
Projekt skola-förskola utemiljö; summa	1,6	3,3	1,7	
Projekt ombyggnads Hällekis skola	1,3	3,5	2,2	Beräknad kostnad. Ingår i totala projektet för ombyggnad skola
Projekt Källby Gård utemiljö innergård	1,0	2,9	1,8	Klart
Totalt utemiljö	3,9	9,7	5,7	

Tabell: Investeringar över tid

(mnkr)	Utfall 2018	Total kostnad	Total budget	Klart
Hällekis skola	2,7	30,8	28,8	2018
Skogsvägen korttids	11,0	15,0	15,3	2018
Källby förskola	0,6	0,8	51,0	2019
Nordskog 3A	0,0	6,1	9,3	2019
Fönster centrumhus	2,2	4,2	5,0	2019

Nedskrivningar

Tabell: Nedskrivning

(mnkr)	Byggnad	Byggnadsinventarier	Totalt	Orsak
Hällekis skola	0,2		0,2	Rivning
Källby förskola	0,5	0,1	0,6	Rivning
Skogsvägen	0,6	0,1	0,7	Rivning

Utrangering/nedskrivning har gjorts på tre byggnader under 2018. Hällekis skola 0,2 mnkr, Källby förskola 0,6 mnkr och Skogsvägen 0,7 mnkr. Alla byggnader är rivna under 2018, varefter nedskrivning och utrangering är gjord på byggnad och dess byggnadsinventarier.

Nämndredovisning

Kommunfullmäktiges verkställande organ är kommunstyrelsen, barn och utbildningsnämnden, socialnämnden samt miljö- och bygglovsnämnden. Miljö- och bygglovsnämnden är endast myndighetsnämnd utan ekonomiskt ansvar. Det ekonomiska ansvaret för myndighetsnämnden ligger under kommunstyrelsen.

Tillsammans med Skara har Götene kommun även nämnden för Service och teknik, som Skara kommun är huvudman för.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg är en gemensam nämnd med Falköping, Tidaholm och Skara, där Falköping är huvudman.

Nettokostnader

(mnkr)	Utfall 2018	Års budget	Avvikelse		Utfall 2017	Utfall skillnad mellan 2017 och 2018
			Budget 2018			
Kommunfullmäktige	-2,3	-2,3	0,0		-1,8	-0,5
Revisionsnämnd	-0,9	-0,9	0,0		-0,9	0,0
Överförmyndare	-1,0	-1,0	0,1		-1,3	0,3
Kommunstyrelse	-77,3	-84,6	7,3		-75,0	-2,3
Barn- och utbildningsnämnd	-323,8	-321,8	-2,0		-318,0	-5,8
Socialnämnd	-269,4	-279,4	10,0		-270,6	1,2
Nämnd för service och teknik	-18,8	-20,9	2,1		-19,3	0,5
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	-11,0	-10,9	-0,1		-9,4	-1,6
Nämndsnetto	-704,5	-721,9	17,3		-696,3	-8,2
Personalkostnadsökning	0,0	-0,5	0,5		0,0	0,0
Pensionskostnader	-14,7	-15,4	0,7		-17,0	2,3
Medfinansiering E20	-0,8	-1,8	1,0		-40,6	39,8
Övrigt finansiering	-0,3	0,0	-0,3		0,8	-1,1
Förändr volym, befolkning	0,0	-3,5	3,5		0,0	0,0
Förändr kapitalkostnader	0,0	-2,4	2,4		-2,5	2,5
Justering för internränta	6,5	6,6	-0,1		6,0	0,5
Verksamhetens nettokostnader	-713,9	-738,9	25,0		-749,6	35,7
Skatteintäkter	589,6	592,9	-3,3		575,9	13,7
Generella statsbidrag o utjämning	143,0	143,1	-0,1		156,4	-13,4
Välfärdsmiljarder	10,9	10,2	0,7		20,6	-9,7
Finansnetto	2,0	0,2	1,8		1,1	0,9
Res efter skatteintäkter och finansnetto	31,7	7,5	24,2		4,4	27,3
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Årets resultat	31,7	7,5	24,2		4,4	27,3

Kommunens resultat för 2018 är 31,7 mnkr, vilket är 4,3 % av skatter och bidrag och 24,2 mnkr bättre än budgeterat. Nämndsnettot är 17,3 mnkr bättre än budget, där socialnämnden bidrar med 10,0 mnkr (varav 7,4 mnkr för integration), kommunstyrelsen med 7,3 mnkr och nämnd för service och teknik med 2,1 mnkr. Barn- och utbildningsnämnd har ett underskott på 2,0 mnkr.

Kvarvarande kostnad för medfinansiering av E20 togs med i bokslut för 2017. Under 2018 har en utbetalningsplan med prognos för indexuppräknings fram till utbetalningarna arbetats fram. Utbetalningsplanen är 0,8 mnkr högre än det som avsatts i Göteborgs kommun. Därför behöver ytterligare avsättning göras under 2018 med 0,8 mnkr och budgetöverskottet blir därmed 1,0 mnkr. Årsredovisningen 2017 är överklagad till förvaltningsrätt med anledning av revisionskritik för bytet av redovisningsprincip gällande bokföring av medfinansiering E20.

Inom övrigt finansiering ingår nedskrivningar för fastigheter som rivits under året; Skogsvägen, Källby förskola samt tidigare kök

vid Hällekis skola. Realisationsvinster för tomter samt Göteborgs intäkt då Vara kommun gått med i Göliska IT redovisas också här.

Förändring volym befolkning är en budgetpost för eftersläpnings-effekten för skatteintäkter i samband med att asylsökande får uppehållstillstånd. Förändring kapitalkostnader är en budgetpost för kapitalkostnadsförändring mellan åren 2017 och 2018 till följd av investeringar. Förskjutning i tidsplan av investeringar är den största orsaken till budgetöverskottet på 2,4 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag är 3,4 mnkr lägre än budgeterat, medan Göteborgs andel av välfärdsmiljarden har varit 0,7 mnkr högre än budgeterat.

Finansnettot ger ett överskott med 1,8 mnkr jämfört med budget, till följd av lägre och senarelagt lånebehov

Kenyabesök utanför Centrumhuset.

Kommunfullmäktige

Ordförande: Åke Fransson

Verksamheter som ingår

Här redovisas den politiska organisationen i form av kommunfullmäktige, valnämnd, valberedning, demokratiberedning samt bidrag till politiska partier.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017
Intäkter	0,3	0,0
Kostnader	-2,6	-1,8
varav personalkostnader	-1,1	-0,5
Verksamhetens resultat	-2,3	1,8
Budgetanslag	-2,3	-2,0
Över-/underskott	0,0	0,2

Kommunfullmäktige har en utökad budget under 2018 på grund av en tillfällig budgetpost på 0,4 mnkr inför valet. Kommunfullmäktige har ingen budgetavvikelse.

Revision

Ordförande: Jan Olof Karlsson

Verksamheter som ingår

De förtroendevalda revisorerna i revisionsnämnden ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017
Intäkter	0,0	0,0
Kostnader	-0,9	-0,9
varav personalkostnader	-0,2	-0,3
Verksamhetens resultat	-0,9	-0,9
Budgetanslag	-0,9	-0,9
Över-/underskott	0,0	0,0

Revision har ingen budgetavvikelse.

Överförmyndare

Verksamheter som ingår

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017
Intäkter	0,8	1,9
Kostnader	-1,8	-3,2
varav personalkostnader	-1,1	-2,9
Verksamhetens resultat	-1,0	-1,9
Budgetanslag	-1,0	-1,1
Över-/underskott	0,1*)	-0,2

*)Anledning att siffrorna inte summerar är avrundning

Överförmyndare visar ett överskott med 0,1 mnkr. Anledningen till överskottet är att intäkterna är högre än budgeterat. Driftbidrag från migrationsverket.

Kommunstyrelse

Ordförande: Åsa Karlsson

Kommunstyrelsen (KS) har flera uppgifter. Den är facknämnd för vissa frågor precis som övriga nämnder och har dessutom en särskild roll som regleras i kommunallagen. Denna roll brukar kallas att styra och leda den kommunala organisationen, vilket innebär att ha uppsiktsplikt över alla verksamheter - även kommunala bolag och kommunalförbund - samt att bereda ärenden inför beslut i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen, med andra ord ansvarig för arbetsgivarfrågor. Kommunstyrelsen ansvarar även för samhällsbyggnad, kultur och fritid, fysisk planering, bygglov, näringslivsutveckling, övergripande administration, folkhälsa, kommunikation, marknadsföring och turism, natur/miljövård, samhällsbetalda resor samt bredband.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de föreskrifter som finns i lag eller förordning, de styrdokument som kommunfullmäktige beslutat samt enligt bestämmelser i styrelsens reglemente.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017
Intäkter	43,5	43,7
varav Politik	0,0	0,0
varav Samhällsbyggnad	13,9	15,0
vara Ledning och Stöd	25,7	25,6
varav Kultur och Fritid	3,0	3,1
varav Kommunövergripande	0,9	0,0
Kostnader	-120,9	-118,7
varav Politik	-2,8	-2,6
– därav personalkostnader	-2,5	-2,5
varav Samhällsbyggnad	-29,6	-31,4
– därav personalkostnader	-6,8	-7,2
vara Ledning och Stöd	-53,6	-52,1
– därav personalkostnader	-22,3	-20,7
varav Kultur och Fritid	-27,0	-25,4
– därav personalkostnader	-9,6	-9,8
varav Kommunövergripande	-7,9	-7,3
– därav personalkostnader	-5,8	-5,0
Verksamhetens resultat	-77,3	-75,0
Budgetram	-84,6	-84,1
Över-/underskott	7,3	9,1

(mnkr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Politik	-2,8	-3,2	0,4
därav Kommunstyrelse	-2,6	-2,9	0,4
därav Miljö- och byggnämnden	-0,2	-0,3	0,0
Samhällsbyggnad	-15,7	-18,6	2,9
därav Samhällsbyggnadssektorn	-12,3	-14,0	1,7
därav Samhällsbyggnad övrigt	-3,4	-4,6	1,2
Ledning och Stöd	-28,0	-31,4	3,4
därav Personal- och ekonomienhet	-11,0	-12,5	1,5
därav Serviceenhet	-14,3	-16,2	1,8
därav Löneenhet	-2,6	-2,7	0,1
Kultur och Fritid	-23,9	-23,0	-0,9
Kommunövergripande	-7,0	-8,4	1,4
Summa Kommunstyrelse	-77,3	-84,6	7,3

Resultatet för Kommunstyrelsen för år 2018 visar ett överskott med 7,3 mnkr jämfört med budget.

Samhällsbyggnad har ett överskott på 2,9 mnkr. Inom samhällsbyggnadssektorn är de största posterna till budgetavvikelse 0,8 mnkr överskott på personalkostnad på grund av personalomsättning och att tjänst inte tillsattes för att förbereda för 2019 års budgetförutsättningar. 0,4 mnkr högre intäkter på bredbandsavgifter än budgeterat vilket är av engångskaraktär, samt att de finansiella kostnaderna är 0,2 mnkr lägre än budget. Övrig orsak till budgetavvikelse är att verksamheterna varierar över tid, samt att inga akuta markjobb har dykt upp under året. En tydlig negativ budgetavvikelse är ett nytt verksamhetssystem, som finansieras av driftmedel inom bygglovsverksamheten. Inom Samhällsbyggnad övrigt är den största budgetavvikelsen ett överskott inom driftkostnader för investeringar på 0,9 mnkr, samt att Miljö och Hälsa har ett bättre resultat än budgeterat eftersom de hade lite extra fokus på insatser i Götene kommun under året.

Ledning och Stöd visar ett överskott med 3,4 mnkr. Personal och ekonomienheten bidrar med ett överskott på 1,5 mnkr, med anledning av tillfällig budgetpost attraktiv arbetsgivare som hanterats ordinarie bemanning, partiella tjänstledigheter, intäkter från ett EU projekt, samt budgetpost för konsulttjänster som inte behövs utnyttjas för 2018. Administration, samhällsbetalda resor, samt IT strategi har ett överskott med 1,8 mnkr. En av orsakerna till överskottet är lägre kapitalkostnader, lägre personalkostnader som en följd av att några verksamheter inte varit fullbemannade under året, högre intäkter inom IT strategi gällande upphandling av verksamhetssystem för V6 och outnyttjade budgetposter för konsulttjänster. Löneenhetens överskott beror på att flera lönespecifikationer har hanterats under året.

Kultur och fritid visar ett underskott med 0,9 mnkr. Hällekis båtklubb har beviljats ett engångsbidrag på 1,3 mnkr för att kunna anlägga vågdämpande betongpontoner och därmed skapa en trygg småbåtshamn med möjlighet till fler gästnätter. Verksamhet bibliotek och fritid ungdom visar ett överskott med 0,4 mnkr ihop som resultat av lägre personalkostnader.

Kommunövergripande visar ett överskott med 1,4 mnkr. Överskottet beror främst på en budgetpost med 0,9 mnkr som inte utnyttjats under året. Budgetposten finns till för att kunna hantera eventuella osäkerheter i kommunstyrelsens övriga verksamheter. Överskottet beror också på att alla medel för chefsutbildningar inte nyttjats under året, samt på partiell tjänstedighet

Medarbetare

Medarbetarstatistik

	2018	2017
Årsarbetare (snitt)	75	76
Tills vidareanställda per 31 dec	80	81
Antal anställda total per 31 dec	84	91
varav heltid (%)	79	77
varav deltid (%)	21	23
Total sjukfrånvaro (%) under året	2,4	4,7

Verksamhetsområde

Samhällsbyggnad

I samhällsbyggnad ingår samhällsplanering, fysisk planering, mark, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövård, folkhälsoråd, bredband samt myndighetsutövning enligt bland annat Plan- och bygglag, Miljöbalk och Livsmedelslagstiftning. I samarbete med Lidköpings kommun utövas verksamheten inom Miljö och hälsa och ihop med fyra grannkommuner utövas energi- och klimatrådgivning.

Ledning och Stöd

Området innefattar personal- och ekonomiadministration, medborgarkontor, växel, risk o säkerhet, övergripande IT. Lönekontor och samhällsbetalda resor arbetar med uppdrag för två kommuner (Götene och Skara). Samhällsbetalda resor ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering.

Kommunövergripande

I verksamheten ingår kostnad för kommunchef, sektorchefer, gemensam chefsutbildning och upphandling som bedrivs i samarbete med Vara och Skara kommuner samt en del utvecklingsmedel.

Viktiga Händelser under året

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnadsfrågor är i sin art långsiktiga. Arbetet med infrastrukturfrågor, bostadsbyggande, klimat- och miljöfrågor, tillgänglighet och folkhälsa pågår fortlöpande och mycket har ett mycket längre tidsperspektiv än de åtgärder och den ambitionsnivå som planerades för 2018.

Personalomsättningen har varit förhållandevis hög även detta år. Mycket fokus har därför fortsatt varit på att bygga upp samhällsbyggnad som enhet samt att få struktur och arbetsprocesser att fungera. Något att nämna är att det tagit tid att tillsätta personal, att vissa insatser blivit senarelagda eller inte gjorda beroende på personalsituationen, samt att tjänsten som exploateringsingenjör inte återbesatts när den blev vakant. Det sistnämnda som ett led i den besparing vi visste skulle komma i budget för 2019. Medarbetarenkätens positiva resultat är ett tecken på att utvecklingen är på rätt väg.

Över lag ökar genomförandet av insatser i handlingsplanen mer och mer för varje år, i takt med att förståelsen för målarbetet enligt ledningssystemet ökar. Mycket av arbetet upplevs också positivt för de medborgare som återkopplar insatserna.

Tomtförsäljningen har gått bra, vilket bidrar till att nya bostäder skapas i kommunen och byggnation av nya tomter i Nordskog 3B har påbörjats.

Skogsskötselplaner har tagits fram för Brännaskogen, Stjälkas-kogen samt ett område i Blomberg. Grön skogsbruksplan som styr skogsskötseln har reviderats.

Nytt verksamhetssystem för bygg och miljö har upphandlats och införts. Systemet är gemensamt för V6 kommunerna. Detta möjliggör bland annat tätare samarbete mellan kommunerna i framtiden samt för e-tjänster inom bygglov.

Miljö- och hälsa har detta året haft extra fokus på tillsyn på små gårdar med mindre än 30 djurenheter, eller växtodling med liten areal, inom kommunen.

Ledning och Stöd

En omorganisation genomfördes under våren. Omorganisationen innebar att tidigare sektor konsult och administration med ansvar för kommunens övergripande administration och kultur och fritid delades upp i de två sektorerna Kultur och Fritid samt Ledning och Stöd. I sektor ledning och stöd ingår de tre enheterna Personal- och ekonomienheten, löneenheten samt Service-

enheten. Övergripande IT flyttades från samhällsbyggnad till ledning och stöd i samband med omorganisationen.

GDPR (General Data Protection Regulation) - en ny lag som trädde i kraft under året. Ett gemensamt projekt inom V6 och GöLiska IT har genomförts med syfte att identifiera de förändringar som krävs.

Införandet av projekt gällande e-arkiv har avslutats under året och nu finns möjligheter för digital långtidsarkivering. En gemensam förvaltningsorganisation inom V6 kommunerna har skapats.

Den gemensamma V6 upphandlingen av nytt ärendehanteringssystem har blivit klar under 2018. Införande i Götene beräknas ske under hösten 2019. Systemförvaltargruppen har i samband med projektet tagit fram gemensamma mallar, processer och behörigheter i systemet.

Arbetet med att göra en gemensam upphandling av ekonomisystem för alla V6 kommuner har startats upp under året. Målet är att nytt system ska kunna vara i drift 2021.

Juristtjänst 20 procent har tillförts kommunen genom avtal med Lidköpings kommun med start hösten 2018.

Personalavdelningen har tillsammans med representanter från verksamheten deltagit på ett antal mässor under året med syfte att skapa ett intresse för att arbeta i Götene kommun.

Kultur och Fritid

Organisatoriska förändringar har genomförts under våren. Den 1 maj tillträdde en ny sektorchef till tjänsten som Kultur och Fritid-schef och en ny sektor bildades.

Sektor Kultur och Fritid bidrar till en god folkhälsoutveckling och förbättrad livskvalitet genom olika arrangemang och utbud utav kultur- och fritidsverksamhet. Vi har under 2018 erbjudit ett rikt och varierat kulturutbud som ökar vår attraktivitet och bidrar till att människor vill bo och arbeta i Götene.

Biblioteket är aktivt i samarbeten runt olika kulturarrangemang, som har haft ett rikt utbud av arrangemang under 2018 samt många besökare.

Arbetet för en aktiv fritid som ger en god hälsa pågår. Föreningar kan få stöd med olika frågor inom exempelvis förenings-ekonomi och föreningsrätt. Utredningar görs kring olika aktuella förenings- och fritidsfrågor. Kinnekulle ska fortsätta att utvecklas till ett friluftslivsområde där områdets höga naturvärden kan komma fler tillgodo utan att dessa värden tar skada. Arbetet pågår med att ta fram en handlingsplan för konkret arbete kring utveckling utav våra möjligheter till ett rikt friluftsliv.

Arbetet med ungdomsdemokrati genom ungdomslotsen pågår och med vårt nya utvecklingsarbete KEKS kommer frågorna gäl-

Höstmarknad i Götene

lande ungdomsdemokrati växa sig än tydligare. Kultur och Fritid har ett socioekonomiskt perspektiv som främjar barns och unga vuxnas mående o hälsa genom att vi arbetar för alla barn och unga genom att erbjuda aktiviteter kostnadsfritt. Det erbjuds även en trygg plats att vara på, på våra gårdar när det är lov eller kvällar efter skolan.

Kommunövergripande

Sektorsorganisationen har förändrats, sektor Konsult och administration har delats i två skilda sektorer, sektor Kultur och fritid samt sektor Leding och stöd. Under året har en ny tjänst som chef för sektor Kultur och fritid skapats.

Behovet av integrationsarbete för kommunen har förändrats sedan asylanläggningarna stängdes.

Verksamhetsmått

Nyckeltal	2018	2017	2016
Placering i Svensk Näringslivs ranking över företagsamhet	63	43	63
Antal antagna nya detaljplaner	2	1	0
Totalt antal ärenden inom byggverksamhet varav bygglov	210	257	216
Antal sålda kommunala villatomter	148	182	143
Antal sålda kommunala villatomter	5	9	8
Antal ärenden inom verksamhet Miljö och Hälsa	445	532	450

Uppföljning verksamhetsmål

Kommunstyrelsens verksamhetsmål 2016-2018.

Medborgarna har möjlighet till dialog och delaktighet i kommunens verksamhet och utveckling

Målets indikatorer

- Mötesformer för kommunikation och dialog utvecklas.
- Hemsidan och kommunens sociala medier utvecklas som kommunikationskanaler.
- Kommunens e-förvaltning utvecklas.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målet

- E-arkiv finns på plats och de första handlingarna har lämnats över till e-arkivet för digital långtidsförvaring.
- Gemensam upphandling av nytt ärendehanteringssystem samt gemensamt e-tjänstekontor inom V6.
- Antal besökare på kommunens hemsida har ökat med 40 696 stycken under året.
- Antal följare på kommunens Facebook har ökat med närmare 600 stycken under året.
- Ökat antalet besökare på fritidsgårdar i Källby och Hällekis som hade en nedåtgående trend.
- Samhällsbyggnad hade kvällsöppet under jan-mars 2018, vilket medfört positiv respons från användarna av tjänsterna.

Kommunen är ett föredöme inom miljöområdet och minskar sin klimatpåverkan genom samarbete med företag och andra aktörer

Målets indikatorer

- Ett nytt energi-/klimat-/miljöpolitiskt program arbetas fram.
- Klimatanpassningsstrategin ligger till grund för en utveckling av ett klimatanpassat samhällsbyggande.
- Kommunen arbetar aktivt med naturvård inom till exempel naturreservat, hållbart skogsbruk samt rekreationsvärden i tätortsnära skogar och grönområden.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målet

- Arbetet med att ta fram en ny energi-/klimat-/miljöpolitiskt program pågår. Ett förslag till politiskt program lyftes för antagande i KF i januari 2019, men återremitterades.
- Klimatanpassningsstrategin ligger till grund för en utveckling av klimatanpassat samhällsbyggande. Frågeställningar som berör klimatanpassning, VGR:s klimatanpassningsstrategi och regionala åtgärdsprogram för miljömålen blir en del i vår planprocess.

- Kommunen arbetar aktivt med naturvård inom till exempel naturreservat, hållbart skogsbruk samt rekreationsvärden i tätortsnära skogar och grönområden. LONA projektet som berör hållbart skogsbruk är slutredovisat. Åtgärderna i Stjälkaskogen har fått mycket positiv uppmärksamhet under året.
- Det kommunala naturreservatet Björkkullasand har vunnit laga kraft.
- Ett LONA-projekt för våtmark är beviljat som i första steget ska undersöka lämpliga åtgärder och placeringar.
- Det är allmänt ökat fokus inom organisationen på invasiva arter. Bekämpning sker på de ställen som kräver omedelbar åtgärd.
- Samverkan sker med Biosfärområdet, Mariestad och Lidköpings kommun gällande ekosystem och ekosystemtjänster i relation till kommunal planering. Samtal kring samarbetsområden och samarbetsformer pågår.
- Internationella projektmedel till en förstudie kring hållbara transporter inom besöksnäringen har genomförts.

Centrummiljöer utvecklas i alla tätorter

Målets indikatorer

- Naturliga mötesplatser skapas och utvecklas utifrån respektive tätorts förutsättningar.
Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målet
- Samhällsbyggnad medverkar i arbetet med att ta fram en målbild i ”Drömmen om Götene”, som innebär en gemensam utveckling i centrum av Götene. Kommunen medverkar men har inte ansvaret för gruppen.
- Utredning kring Falkängen är klar.
- Ett utformningsförslag är klart för en förbättrad trafiksituation och miljön vid affären i Lundsbrunn och Stationsparken. Inves-tering av etapp 1, av totalt 3 föreslagna etapper, är beslutad.
- Projekt ”Ny anslutningsväg” i Källby är klar för projektering. En förstudie kring förslag till sträckning, som utgör underlag för framtagning av detaljplan i området, har gjorts.

Kulturskola tillskapas för att skapa nya verksamhetsformer, öka tillgänglighet och nå nya målgrupper.

Målets indikatorer

- Nya verksamhetsformer, i kulturskolans regi eller i samverkan breddar utbudet.
- Antalet elever i kulturskolan ökar.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- Antal elever/ungdomar som är verksamma inom kulturskolan har ökat med 60 st. Nya målgrupper har nåtts genom projekt kulturskolan.
- Informationsblad har delats ut till varje skola och kommunens hemsida har använts för att nå olika målgrupper.
- Arbetet pågår för att skapa en enhetlig kulturskola där musikskola och kulturskola är under samma paraply som både kan vara ambulerande och med tydlig lokalisering.
- Diverse aktiviteter har erbjudits under året såsom teatergrupp, skaparverkstan, målar-skolan, dans, mm.
- Utifrån insatser har utveckling genomförts till en gemensam verksamhet Kulturskolan med mer ambulerande verksamhet och mer samarbeten inom Kultur och fritid.

Medborgarna har möjlighet till meningsfulla fritidsaktiviteter

Målets indikatorer

- Medborgarna upplever att de har goda möjligheter att utöva sina fritidsintressen, till exempel friluftsliv, föreningsliv, kultur, sport med mera.
- Nya mötesplatser för spontana fritidsaktiviteter tillskapas

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- Nya grillplatser samt ett vindsydd och mindre ”vandringsled” har gjorts i Stjälkaskogen.
- Nya bänkar i Stenbrottet har gjorts under året.
- Utvärdering har gjorts för användandet av mountainbikeleder och lederna kommer att få vara kvar till stora delar. Sträckorna genom naturreservatet Stora salen kommer att behöva göras om utifrån de beslut som tagits av Länsstyrelsen. Cyklingen på Kinnekulle har ökat mycket och upplevs fungera bra.
- Sektorsövergripande arbetsgrupp har bildats utifrån uppdraget i det antagna politiska programmet för Kultur och friluftsliv. Att olika delar av kommunens organisation samlas för att gemensamt arbeta kring friluftslivet kan ge många positiva effekter.

Föreningsstödet anpassas till föreningarnas och samhällets utveckling

Målets indikatorer

- Föreningsbidragen ses över

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- Översyn av föreningsbidrag är genomförd. Anpassning/förändringar är gjorda av vissa bidrag. För att möta föreningarnas behov har politiskt beslut om budgetutökning av lokal- och anläggningsbidrag inför 2018 tagits. Nya riktlinjer för bidrag till föreningsverksamhet har antagits.
- Riktlinjerna har kommunicerats ut. Ligger på hemsidan och representant har varit på föreningsnätverksträffar.

Biblioteket är för alla. Biblioteket är en kulturell mötesplats och utvecklas i sin roll som informations- och upplevelsecentrum

Målets indikatorer

- Biblioteksverksamheten breddar och fördjupar utbudet och har ett ökat antal besökande.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- Biblioteket är en naturlig mötesplats. Biblioteket upplåter lokal för läxhjälp som genomförs som en del av integrationsprojekt. Biblioteket är behjälplig med lättlästa böcker på svenska och kurslitteratur "lära sig svenska-böcker".
- Antal tillfällen med läxhjälp har ökat.
- Bokcirklar erbjuds för olika åldrar.
- Författarbesök har erbjudits löpande.
- Aktivt samarbete med musikskolan, kultur och andra aktörer.

Det är ett bra företagsklimat i kommunen

Målets indikatorer

- Företagen är nöjda med kommunens effektivitet, kompetens och bemötande i myndighetsutövningen.
- Det finns mötesformer och mötesplatser där företag, företagargrupper och kommunen samverkar i utvecklingsfrågor.
- Översiktsplaner och detaljplaner ger en tydlighet i den långsiktiga fysiska planeringen.
- Hemsidans information om näringsliv och företagsanda används och upplevs värdefull.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- En förenklad process för grävning i kommunal mark, där verksamheter och enskilda som vill gräva i kommunens mark, numera sker ansökningar via e-tjänst.

- Samhällsbyggnadskontoret tillämpar "Dukat bord" vid nya etableringar. Möten erbjuds utifrån behov vid varje tillfälle.
- Processkartläggning gällande bygglov dokumenteras och likställs mellan V6-kommunerna i samband med systembytet.
- Arbete med att upprätthålla och utveckla olika mötesformer och mötesplatser pågår. Ny personal samt arbetet med nytt näringslivspolitiskt program kommer att medföra utveckling framöver.
- Processkartläggning av detaljplaneprocessen är genomförd och behövs kompletteras gällande gränsland mot politik utifrån hur nya reglementen kommer att se ut samt kring ekonomiredovisning för detaljplanearbete åt externa.
- Hemsidans olika delar gällande näringsliv är reviderad.

Upphandlingsunderlag innehåller kriterier som leder till ökad andel ekologisk mat

Målets indikatorer

- Ekologisk mat har en ökad andel av all mat i de kommunala verksamheterna.
- En kostpolicy arbetas fram med hälso- och miljöaspekter som stödjer en ökad andel ekologisk mat.

Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen

- Andelen ekologiska varor i inköpsvärde för 2018 är 13,5 %.

Vid upphandling av all mat skall kraven motsvara kraven på svensk livsmedelsproduktion

Målets indikatorer

- Svenska närproducerade produkter har en ökad andel. Aktiviteter genomförda år 2018 för att nå målen
- Svenska varor uppgår år 2018 till 69,3 % mot 64,0 % år 2017.

Framtid

Samhällsbyggnad

Kommunens attraktivitet för nuvarande och kommande invånare, företag och besökare är avgörande för kommunens framtida utveckling. Satsning på att ha en framsynt boende- och infrastrukturplanering som skapar goda livsmiljöer, trivsel och samhörighet är ett måste. En kommunal verksamhet i toppklass och ett bra samarbete med näringsliv, besöksnäring och handel är avgörande framgångsfaktorer. Ett framåtriktat arbete med näringslivs-, miljö- och kommunutveckling påverkar positivt befolkningsutveckling, arbetstillfällen, skatteintäkter och ekonomi.

Arbetet med att stärka och utveckla samhällsbyggnad som enhet, gällande arbetsprocesser och samverkan fortsätter. En ny översiktsplan för Götene kommun har varit ute på samråd. Pla-

nen ska beskriva kommunens önskvärda utveckling fram till år 2030. Planberedskapen behöver öka för bostadsbyggnation och planlagd industrimark behöver förberedas för exploatering.

Nya politiska program håller på att tas fram inom näringsliv samt klimat och miljö. Verkställande av dessa kommer att påverka samhällsbyggnadsarbetet kommande år.

När vi nu har gemensamt verksamhetssystem med övriga kommuner i V6 området ges möjligheter att utveckla samarbeten i myndighetsutövningen inom bygg och miljö, bland annat för att öka rättssäkerhet och underlätta handläggning vid hög belastning. Gemensamt införande av e-tjänst för bygglov planeras också.

Ledning och Stöd

Införande av ett nytt ärendehanteringssystem sker under 2019. Systemförvaltarorganisation sker i samarbete med V6 kommunerna.

Framtagande av ett ledningssystem för informationssäkerhet, sker gemensamt inom Västra 6 kommunerna och GöLiska IT. Införandet kommer innebära förändrade arbetssätt kring hantering av IT-system och informationstillgångar. För samtliga verksamheter krävs ett fortsatt arbete med att uppfylla den nya dataskyddsförordningen (GDPR).

Ständigt ökade krav och önskemål från allmänhet, den interna organisationen och politiker, påverkar samtliga administrativa verksamheter. I framtiden behöver vi hitta ännu fler områden där vi kan samarbeta med andra kommuner.

En omarbetning av hemsidan kommer ske med målet att förbättra användarvänlighet för besökaren och förenklad administration för webbredaktören.

Införande av ny e-tjänsteplattform med funktionen ”mina sidor”.

Medborgarkontoret tillsammans med biblioteket kommer att utveckla ett Digidelcenter med syfte att öka den digitala delaktigheten i samhället.

Kultur och fritid

Inom Kultur och fritidsområdet (ny sektor under våren 2018) finns flera utvecklingsområden. Utveckling av arbete med handlingsplaner och samverkan pågår. Arbetet med fysiska miljön och tillgängligheten vid våra idrottsanläggningar kommer att fortsätta. Arbete med frågan HBTQ och dess betydelse inom Kultur och Fritid kommer att utvecklas under 2019.

Implementering av nya kultur- och fritidspolitiska programmet är gjord och kommer att fortsätta utvecklas.

Fritid ungdom kommer att arbeta för att nå fler flickor i verksamheten. Planen är att arbeta med mer riktad verksamhet och gruppverksamhet. Uppföljning av demokratimöten och ungdomslotsen för att följa upp vilka frågor som ska arbetas upp i verksamheterna. Uppföljning av arbete med fält och integration

genom det nya systemet inom KEKS, som följer upp besökare på våra gårdar samt kön, ålder, intressen samt projekt. Detta för att kunna utvärdera grupperna och utveckla dem efter ungdomarnas behov.

Arbete med att ta fram en kulturtrappa för att säkerställa att alla åldrar och målgrupper får ta del av olika arrangemang och utbud. Kulturskolan och musikskolan kommer att utvecklas till en gemensam verksamhet.

Simhallen i Götene har en begränsad livslängd. Vid statusbeaktning som gjordes 2013 bedömdes kvarvarande livslängd till max 10-15 år vilket innebär att år 2023 eller senast år 2028 stängs befintlig simhall. Framtida inriktning kring hur detta ska lösas behöver arbetas fram.

Investeringar

(mnkr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Ombyggnad Västerby	0,7	0,7	0,0
Administrativt system	0,1	3,4	3,3
Modernisering Centrumhus	0,0	0,8	0,8
Bredbandsnät - utrustning + nät	0,0	0,6	0,6
Stambygge bredband	0,0	1,5	1,5
Trafiksituation 7-9 skola	0,0	1,3	1,3
Utfart Lundängsvägen	0,2	0,3	0,1
Nordskog-Källby koppling	0,0	1,0	1,0
Markavattning	0,0	0,5	0,5
Nordskog	0,0	0,1	0,1
Nordskog 3A	0,0	1,9	1,9
Bostadsförsörjning	0,0	2,9	2,9
Lokalgata Källby	2,6	2,1	-0,5
Nordskog 3B	0,2	3,0	2,8
Nordskog 3B-C	0,1	0,3	0,2
Entremiljö Centrumhus	0,0	0,0	0,0
Centrummiljöer, utveckling	0,0	0,3	0,3
Lekplats Hamngatan Källby	0,8	0,7	-0,1
Markförvärv	0,0	1,3	1,3
Totala investeringar	4,7	22,6	17,9

Infrastruktur och bostadsförsörjning

Infrastruktur

Underhållsåtgärder, såsom switchbyten, har under detta år skett med driftsmedel. Redundans av nät inom Götene tätort planeras till 2019. När det gäller redundans för fiber mellan Hällekis och Källby är det nu klart att hyresavtal kommer att tecknas med annan aktör, istället för att bygga i egen regi. Detta är för kommunen en fördelaktig lösning.

Projekt Trafiksituation 7-9 skola pågår och belysningen av korsningar/övergångsställen i centrum har beviljats startbesked som nästa steg. Ny utfart direkt mellan Preem/Rasta-området ut till gamla E20 är avslutad, dock är inte permanent avstängning för Lundängsvägen gjord ännu. Ny väg för koppling mellan Nordskog och Källby centrum kräver ny detaljplan innan projektering kan starta. Detaljplanearbetet är påbörjat. Avvakar vidare åtgärder för markavvattning, kopplat till projekt LONA-våtmark.

Bostadsförsörjning

Bekämpning av Parkslide pågår på de två tomterna på Badvägen, som återstår i projekt Nordskog. När dessa kan färdigställas för försäljning är oklart. I Nordskog 3A är nu alla tomter sålda. I det projektet återstår byggnation av fördröjningsmagasin för dagvatten, vilket samordnas med Nordskog 3B samt efterarbeten såsom toppbeläggning på gator. Arbete med exploatering i Sofiestrand är klart, i listan kallad lokalgata Källby. Detta projekt har blivit dyrare än planerat, upphandlingen blev dyrare än beräknat och en mindre gång- och cykelväg mot elljusspåret har tillkommit. Ytterligare pengar behövs för nästa års toppbeläggningar i det projektet. Byggnation av ny gata samt VA för Nordskog etapp 3B har startat och kommer att vara klar hösten 2019. Projekt Nordskog 3B-C innefattar projektering och upphandlingsunderlag. 3B är klar men upphandlingsunderlag för 3C kvarstår.

Gatumiljö, grönytor samt övrigt

Övrigt

Avslutande arbeten har genomförts på Entré Centrumhuset. Utvecklingsinsats för Centrummiljö är beslutad och ska ske i Lundsbrunn. Byggnation av lekplats vid Hamngatan i Källby har gjorts klart under året.

Markinköp

Inga större markförvärv har gjorts under året.

Administrativt system för miljö- och bygglovshantering har finansierats av driftsmedel, eftersom upphandling har gjorts gemensamt av V6 kommunerna med GöLiska som upphandlande part.

Nämndens uppdrag i budget 2018

- **Färdigställa förslag till Översiktsplan, där infrastrukturen ges särskilt utrymme.** Förslag till översiktsplan har varit ute på samråd under 2018. Samrådsredogörelse håller på att tas fram. Arbetet har dragit ut lite på tiden på grund av personalomsättning.
- **Intensifiera arbetet omkring de strategiska målen gällande Miljö och Hållbar utveckling.**
Förslag till Klimat- och miljöpolitiskt program har varit utpe på kommunfullmäktige. Nu revideras förslaget efter en återremiss.
- **Tillgänglighet; utred möjligheterna att öka arbetet med tillgänglighetsdatabasen.** Klar.
- **Uppdatera tidigare utredning omkring cykelleder och cykelbanor.** Klar.
- **Utreda Kulturskolans utveckling och lokalisering. Utreda möjligheten till ambulerande verksamhet inom Kulturskolan.** Utredningen presenterades till KS under hösten och en ny verksamhet träder i kraft 1 januari där musikskolan och kulturskolan blev en gemensam verksamhet. Viss renovering har gjorts i lokalerna som ligger vid Liljestenskolan.
- **Se över tomtpriserna och modell för prissättning för mark.** Pågår, har blivit försenat på grund av personalomsättning. Lyfts för politiskt beslut under våren 2019.
- **Attraktiv arbetsgivare, inklusive tillfällig budgetpost personalkonsult. Uppdraget är att kartlägga och lägga fram förslag på åtgärder för att sänka sjukfrånvaron.** Klart. Sjukfrånvaron har under året minskat och arbetet med att minska sjukfrånvaron ytterligare ska fortsätta. En medarbetarundersökning genomfördes under hösten. Resultatet visar en tydlig förbättring och våra medarbetare mår bättre och är mer nöjda med sina arbeten och arbetsplatser jämfört med förra mätningen.
- **Se över tjänstemannaorganisationen, anpassa efter nämndsorganisationen.** Klar.
- **Se över vilka statliga bidrag det finns att söka för olika typer av verksamheter inom hela organisationen, samt information om hur utfallet ser ut för kommunen.** Revisiörens granskning under 2018 visar att de riktade statsbidrag som de aktuella nämnderna söker är relevanta för respektive nämnds verksamhetsmål samt att uppföljningsprocessen fungerar tillfredställande. Däremot riktlinjer och rutiner som stödjer arbetet med att bevaka, analysera behov av och söka riktade statsbidrag behöver stärkas och dokumenteras i samtliga granskade nämnder.
- **Rutin för uppföljning av investeringsprojekt, såväl under genomförandetid, slutrapportering som vid tidsförändringar.** På grund av personalbrist har inte ny rutin tagits fram.

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Anders Månsson

Under barn- och utbildningsnämnden ligger verksamhetsområdena nämndgemensamt, förskola, grundskola, utbildning och politik.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnr)	2018	2017
Intäkter	52,9	43,6
varav nämndgemensamt	10,5	6,2
varav förskola	14,7	12,7
varav grundskola	22,9	20,7
varav utbildning	4,8	4
varav politik	0	0
Kostnader	-376,7	-361,6
varav nämndgemensamt	-40,5	-34,7
– därav personalkostnader	-37,7	-26,2
varav förskola	-87,8	-82,3
– därav personalkostnader	-56,7	-54,3
varav grundskola	-177,6	-174,8
– därav personalkostnader	-94	-95,5
varav utbildning	-70,2	-69,1
– därav personalkostnader	0	0
varav politik	-0,6	-0,7
– därav personalkostnader	0	0
Verksamhetens resultat	-323,8	-318,0
Budgetram	-321,8	-313,8
Över-/underskott	-2,0	-4,2

Från och med 20170101 ligger vikariepoolen under nämndgemensamt. Under varje verksamhet ligger kostnaden för vikarier i personalkostnaden.

(mnr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Nämndgemensamt	-30,0	-29,5	-0,5
därav ledning och administration	-17,0	-16,7	-0,3
därav elevhälsan	-13,0	-12,8	-0,2
Förskolan (inkl. ped. omsorg)	-73,1	-72,0	-1,1
Grundskola	-154,7	-154,8	0,1
därav grundskola och fritids	-148,2	-148,1	-0,1
därav grundsärskola	-6,5	-6,7	0,2
Utbildning	-65,4	-64,8	-0,6
därav gymnasium	-56,6	-56,3	-0,3
därav gymnasiesärskola	-4,0	-4,0	0,0
därav vuxenutbildning	-4,8	-4,5	-0,3
Politik	-0,6	-0,7	0,1
Summa Barn- och utbildningsnämnd	-323,8	-321,8	-2,0

(mnr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Nämndgemensamt	-30,0	-29,5	-0,5
därav ledning och administration	-17,0	-16,7	-0,3
därav elevhälsan	-13,0	-12,8	-0,2
Förskolan (inkl. ped. omsorg)	-73,1	-72,0	-1,1
Grundskola	-154,7	-154,8	0,1
därav grundskola och fritids	-148,2	-148,1	-0,1
därav grundsärskola	-6,5	-6,7	0,2
Utbildning	-65,4	-64,8	-0,6
därav gymnasium	-56,6	-56,3	-0,3
därav gymnasiesärskola	-4,0	-4,0	0,0
därav vuxenutbildning	-4,8	-4,5	-0,3
Politik	-0,6	-0,7	0,1
Summa Barn- och utbildningsnämnd	-323,8	-321,8	-2,0

Resultatet för nämnden visar ett underskott på 2,0 mnr.

Förskolan har ett resultat på minus 1,1 mnr jämfört med budget. Förklaringen är att del driftkostnaderna på Källby förskola blev högre än beräknat då det ställdes upp moduler samt ökade kostnader gällande kosten på grund av fler barn över måltiderna.

Grundskolan tillsammans med fritids har ett underskott på 0,1 mnr. Det beror att Migrationsverket betalade bidraget för lokaler och inventarier i samband med nyanlända elever från 2016. I annat fall skulle grundskolan visat på ett minusresultat då kostnaderna för kosten var högre än budgeterat. Grundsärskolan visar på plus 0,2 mnr, beroende på att utflyttning skett under året.

Utbildning har ett resultat på minus 0,6 mnr och gymnasiet står för 0,3 mnr. Gymnasiesärskolan går plus minus 0. Vuxenutbildningen har blivit 0,3 mnr dyrare.

Under 2018 gjordes återsökningar från Migrationsverket för asylsökande elever. Av dessa bidrag, för höstterminen, medräknas 85 procent i ovanstående resultat.

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2018	2017
Årsarbetare (snitt)	361	359
Tillvisdareanställda per 31 dec	375	412
varav heltid (%)	81	79
varav deltid (%)	19	21
Total sjukfrånvarotid (%) under året	5,0	4,7

Verksamhetsområde

Nämndgemensamt

Här ingår ledning och administration samt elevhälsan. I ledning och administration återfinns kostnader för rektorer, förskolechefer, handläggare, vikariepoolen samt aktivitetsansvarig. Kostnader för företagshälsovård ingår också här.

Under elevhälsan återfinns kostnader för skolläkare, skolsköterska, psykolog, kuratorer, specialpedagoger, SVA-samordnare (svenska som andraspråk) samt öppen förskola. Även projektet TTS, tillbaka till skolan, samt PlugInnan, tillhör elevhälsan.

Förskola

I Förskola ingår pedagogisk omsorg och förskola.

Verksamheten bedrivs vid 7 förskolor med kommunen som huvudman, 2 fristående förskolor samt pedagogisk omsorg i Källby.

Grundskola

Inom Grundskola återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola samt fritidshem för elever upp till 12 år.

Verksamhet bedrivs på sju skolor inom kommunen. Sex skolor, som är lokaliserade i alla kommunens tätorter, bedriver skolverksamhet inklusive fritidshem för barn 6-12 år förutom Lunden i Lundsbrunn. Skolorna, förskoleklass-årskurs 6, är av olika storlek, allt från lite drygt 100 elever till drygt 300 elever. Liljestensskolan med åk 7-9 har idag ca 380 elever.

Utbildning

Inom Utbildning återfinns skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola samt kommunala aktivitetsansvaret. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning.

I Skaraborg finns ett gemensamt samverkansavtal avseende gymnasieskolan som heter "Måldokument Utbildning Skaraborg". Avtalet innebär att eleverna får välja fritt mellan de skolor och program som erbjuds inom samverkansområdet.

Inom Utbildning återfinns även skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särsvux, uppdragsutbildning och högskoleutbildning på distans. Avtal för Vuxenutbildningens verksamhet tecknades 2013-01-01 med Campus Västra Skaraborg i Lidköping.

Kvalitetsmätning

Nyckeltal	2018	2017	2016
Förskolan			
Antal 1-5 åringar boende i kommunen	719	715	747
Antal 1-5 åringar med plats (%)	92,4	92,5	91,1
Nettokostnad per plats (tkr)	108	106	101
Grundskolan			
Kostnad per elev exkl skolskjuts och sarskola (tkr)	91	89	82
Kostnad per plats i fritidshem (tkr)	23	21	20
<i>Andel (%) elever som nått kravnivån på de nationella proven</i>			
Åk 3 Matematik	89	87	97
Åk 3 Svenska	93	91	95
Åk 6 Matematik	89	88	93
Åk 6 Svenska	100	88	95
Åk 6 Engelska	94	93	96
Åk 9 Matematik	***)	76	91
Åk 9 Svenska	96	92	100
Åk 9 Engelska	94	93	100
Meritvärde åk 9	225,5	218,3	210,3
Meritvärde åk 9*	220,7	192	203,7
<i>Andel (%) behöriga till gymnasiet</i>			
Götene	84,8*)	70,8*)	82,1*)
Riket	75,6*)	82,5*)	83,1*)
Gymnasium			
Kostnad per elev (tkr) exkl sarskola	117	116	112
Antal elever boende i Götene	453	459	466
Vuxenutbildning			
SFI antal elever **)	166	204	132
VUX antal elever **)	123	201	162

*) inklusive elever med okänd bakgrund samt nyinvandrade. Källa: SIRIS

**) från 2016 är elevantalet, inskrivna personer under året.

***) Under vårterminen 2018 fanns indikationer på att vissa av de nationella delproven i åk 9 har varit åtkomliga på förhand. Ersättningsprov har använts och dessa resultat har inte samlats in av Skolverket.

Förskola

Antal placerade barn i förskolan är relativt konstant. Nettokostnaderna har ökat 2018 och där ingår driftskostnader för nybyggnation av Källby förskola.

Grundskola

För fritidshem har kostnaderna inte förändrats nämnvärt 2018 men en marginell ökning har skett sedan 2016.

Resultaten i grundskolan är högre än tidigare år. Meritvärdet för elever i åk 9 höjdes 2018 samt behörigheten till gymnasiet.

Utbildning

Under 2018 har elevantalet på vuxenutbildning samt svenska för invandrare (SFI) sjunkit jämfört med 2017. SFI eleverna har inte minskat i antal, i samma utsträckning, som elevantalet på vuxenutbildningen.

Investeringar

Mnkr	Redovisning 2018-12-31	Årsbudget 2018	Avvikelse utfall mot budget 2018	Projekt- budget
Hällekis skola	-2,7	-0,8	-1,9	-27,7
Källby förskola projektering	-0,6	-0,8	0,2	-1,0
Källby förskola	0,0	-25,5	25,5	-50,0

Projektet Hällekis skola var helt klart under hösten 2018. Totalt går projektet minus med 1,9 mnkr på investeringar.

Under 2018 har projektet Källby förskola upphandlats och beräknas färdigställas hösten 2019.

Framtida behov

Förskolorna på Västerby och i Lundsbrunn har behov av renovering/ombyggnation.

Framtid

- Förskolan kommer fortsätta att delta i läslifvet med syfte att höja pedagogernas kompetens inom skriv-, läs- och språkutveckling. Barnens språkutveckling och ett rikt språk är en viktig förberedelse inför grundskolan.
- Grundskolan satsar vidare på att höja lärarnas specialpedagogiska grundkompetens samt digitalisering. Detta förväntas leda till ökad behörighet till gymnasiet vilket ger möjlighet till att alla ungdomar får en gymnasieexamen. En examen ger individen förutsättning för att bli en del av samhället.
- Kommunala aktivitetsansvaret fortsätter fokusera på individuella åtgärder för att ungdomar ska komma närmare utbildning eller arbetsliv, detta bland annat genom ett nytt projekt i samarbete med Högskolan i Skövde. Projektet heter Studio Ludum.

Nämndens uppdrag i budget 2018

Utreda och lämna förslag omkring utbildningsmiljön för barn och elever med särskilda behov.

Verksamheten strävar efter att tillsammans med elevhälsan finna en skolsituation som är anpassad efter den enskilda eleven och dess behov. Det kan yttra sig i att skolan organiserar en särskild flexibel gruppkonstellation som eleven tillfälligt vistas i med kontinuerlig utvärdering. Vid någon skola placeras två pedagoger i en klass då den situationen är anpassad utifrån elevernas behov.

De ekonomiska stödresurserna har förändrats utifrån om en elev blir inskriven i särskolan. Det möjliggör för den enskilda skolan att ha en elev särskoleintegrerad om elevens sociala utveckling främjas av att följa sin klass.

Elevhälsan arbetar förebyggande och hälsoinriktat. Det har tidigare anställts en skolpsykolog som ansvarar för projektet ”Plug Innan”. Projektet finansieras av Västragötalandsregionen. Syftet med projektet är att öka skolnärvaron och förbättra resultaten. Utöver detta har kommunen blivit tilldelade 2,1 mnkr under 2018 från Skolverket för Likvärdig skola.

Socialnämnden

Ordförande: Björn Cavalli-Björkman

Socialnämndens verksamhetsområde omfattar Äldreomsorg (ÄO), Funktionshinderområdet (FH) samt Individ och familjeomsorg (IFO).

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017
Intäkter	128,3	148,3
varav nämndsövergripande & politik	22,1	22,3
varav äldreomsorg	29,5	27,4
vara funktionshinder	18,9	15,4
varav individ & familjeomsorg	29,5	15,6
varav integration	28,2	67,6
Kostnader	-397,7	-418,9
varav nämndsövergripande & politik	-36,0	-29,9
– därav personalkostnader	-12,8	-7,6
varav äldreomsorg	-174,7	-173,3
– därav personalkostnader	-137,3	-137,2
vara funktionshinder	-82,1	-79,5
– därav personalkostnader	-61,9	-59,3
varav individ & familjeomsorg	-84,0	-65,6
– därav personalkostnader	-50,5	-36,1
varav integration	-20,9	-70,6
– därav personalkostnader	-6,1	-19,3
Verksamhetens resultat	-269,4	-270,6
Budgetram	-279,4	-266,5
Över-/underskott	10,0	-4,1

(mnkr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Äldreomsorg (ÄO)	-145,1	-147,9	2,8
därav övergripande ÄO + Öppen verksamhet	-11,3	-11,5	0,2
därav särskilt boende (Äldreboende)	-73,7	-73,8	0,1
därav ordinärt boende (Hemvård)	-39,0	-41,4	2,4
därav legitimerad personal (DSSK/SSK/ATP/Sjukg)-21,0	-21,1	-21,1	0,1
Funktionshinder (FH)	-63,2	-63,1	-0,1
därav övergripande FH	-6,0	-8,2	2,2
därav LSS boende	-26,1	-26,1	0,0
därav personlig assistans	-9,0	-7,8	-1,2
därav övriga insatser inom FH	-22,1	-21,0	-1,1
Individ- och familjeomsorg (IFO)	-54,5	-53,2	-1,3
därav övergripande IFO	-3,6	-3,5	-0,1
därav IFO barn och familj	-28,7	-27,9	-0,8
därav IFO vuxen	-17,0	-16,5	-0,5
därav arbetsmarknadsåtgärder	-5,2	-5,3	0,1
Integration	7,4	0,0	7,4
Nämndsövergripande	-13,1	-14,2	1,1
Politik	-0,8	-0,9	0,1
Summa Socialnämnd	-269,4	-279,4	10,0

Resultatet för Socialnämnden visar ett budgetöverskott 10,0 mnkr.

Äldreomsorgen (ÄO) ger ett positivt resultat på 2,8 mnkr. Övergripande verksamheter visar ett överskott på 0,1 mnkr. Den öppna verksamheten, det vill säga träffpunkterna, mötesplatsen och frivilligorganisationen visar ett överskott på 0,1 mnkr till följd av att träffpunkterna redan under slutet av 2018 har börjat ställa om till 2019 års besparingskrav.

Hemvården visar ett överskott på 2,4 mnkr. Minskat antal beviljade hemvårdstimmar under året har gjort att det finns pengar över i resursfördelningspotten. Antalet beviljade timmar har minskat med ca 8 300 timmar mellan 2017 och 2018.

Särskilt boende visar ett överskott på 0,1 mnkr, det är stor variation mellan olika enheter beroende på vårdtyngd, sammantaget går resultatet i linje med budget. Den legitimerade personalen inklusive hjälpmedelsförrådet har ett positivt resultat på 0,1 mnkr.

Funktionshinderområdet (FH) visar ett underskott på 0,1. Övergripande funktionshinder visar ett överskott på 2,2 mnkr, det är resurser för bostadsanpassning och ledsagare som inte behövs utnyttjas. Kommunens egna LSS-boenden visar på ett underskott,

budgeten för externa placeringar har dock haft medel för en extra placering som inte utnyttjats, vilket gör att budgeten för LSS-boenden hamnar i balans. Personlig assistans redovisar ett underskott på 1,2 mnkr, anledningar är ett ärende som är beviljat men inte budgeterat där kommunen inte får ersättning från Försäkringskassan. Kostnaden för övertid och ersättningar till vikariepoolen bidrar också till underskottet.

Boendestödet (-0,3 mnkr) och Psykiatrin/Stödgruppen (-0,6 mnkr) visar båda på underskott. Det beror främst på ökad bemanning på grund av högre vårdtyngd och antal ärenden. Korttidshemmet Skogsvägen visar ett underskott på 0,2 mnkr vilket beror på många beviljade ärenden, främst under sommarmånaderna. Daglig verksamhet visar ett positivt resultat på 0,1 mnkr.

Individ och familjeomsorg (IFO) visar ett underskott på 1,3 mnkr. IFO övergripande visar ett underskott med 0,1 mnkr.

IFO barn och familj står för den största delen av IFOs underskott, med 0,8 mnkr. Det är framförallt Familjehemskostnaderna som bidrar till underskottet med 2,6 mnkr. Även verksamhet familjebehandlare visar ett underskott med 0,7 mnkr. HVB Barn, Personal IFO barn och kontaktpersoner visar ett överskott med 2,5 mnkr, som beror främst på att en extraordinär ersättning från Migrationsverket har kommit in, några placeringar som har avslutats, samt lägre kostnader för kontaktpersoner och personal då rekrytering har varit svårt trots stort behov.

IFO vuxen har ett underskott med 0,5 mnkr. De största orsakerna till underskottet är försörjningsstöd med 0,7 mnkr samt öppenvårdsinsats med 0,3 mnkr. Personal IFO vuxen har ett överskott med 0,5 mnkr.

Arbetsmarknadsenheten visar ett överskott med 0,1 mnkr. Detta beror på flera intäkter under sista kvartalet på året.

Integrationsenheten visar ett resultat på 7,4 mnkr. Överskottet är både inom verksamhet för ensamkommande och övrig integration och beror på att intäkterna är högre än budgeterat. Insatser under etableringsperioden redovisas inom integration. Efter avslutad etableringsplan görs ingen åtskillnad i redovisning. Därför har budgetunderskottet inom individ och familjeomsorgen kopplingar till integration för personer som är färdiga med sin etableringsplan. Det avser både försörjningsstöd och placeringar för barn och unga. Även inom socialnämndens område görs många insatser för att underlätta till egen försörjning.

På grund av det höga mottagandet som varit har starten på etableringen i många fall fördröjts, med följd att etablering kommer pågå längre än två år efter uppehållstillstånd. För att hantera detta, har den del av schablonersättningen för 2018 som inte har förbrukats till tänkta ändamål överförs till 2019.

De Nämndövergripande enheterna visar ett positivt resultat på 1,1 mnkr. I de nämndsövergripande enheterna ingår vikariepoolen. Vikariepoolen visar ett underskott på 0,9 mnkr, det beror på ökade kostnader för introduktion och färre uppdrag. Övriga verksamheter redovisar positiva resultat.

Medarbetare

Medarbetarstatistik		
	2018	2017
Årsarbetare (snitt)	462	464
Tillsvidareanställda per 31 dec	513	516
Antal anställda totalt 31 dec	612	612
var av heltid (%)	64	59
var av deltid (%)	36	41
Total sjukfrånvarotid (%) under året	6,9	8,3

Fler arbetar heltid. En ökning med 5 procentenheter för Socialnämndens verksamheter innebär cirka 5 årsarbetare.

Den totala sjukfrånvaron för 2018 är 6,9 procent. Under årets 3 första kvartal var sjukfrånvaron lägre än motsvarande kvartal 2017. Kvartal 4 visar dock på ett negativt trendbrott då sjukfrånvaro var högre än samma period 2017.

Verksamhetsområde

Äldreomsorg (ÄO)

Den största delen inom äldreomsorgen är lagstadgad verksamhet och de flesta insatser är biståndsprövade som hemtjänst, särskilt boende, demensdagvård och korttidsplatser. Det finns även öppna och förebyggande verksamheter, t.ex. kommunens träffpunkter. Inom äldreomsorgen ingår även kommunens hälso- och sjukvårdsansvar, inklusive rehabilitering/habilitering och hjälpmedelsförsörjning. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Funktionshinder (FH)

Även inom funktionshinderområdet är insatserna biståndsprövade, såsom personlig assistans, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet, ledsagning, kontaktpersoner, boende för unga vuxna och gruppboendestäder. Vidare ingår olika stödinsatser till psykiskt funktionsnedsatta. I budgetenhetens ansvar ingår även handläggning av bostadsanpassningsbidrag. Insatser inom funktionshinderområdet tillhandahålls huvudsakligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialförsäkringsbalken kap. 51, socialtjänstlagen (SoL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

De huvudsakliga arbetsuppgifterna inom IFO är myndighetsutövning och till viss del olika former av behandlingsinsatser för barn, familjer och vuxna rörande bland annat missbruk, försörjningsstöd, våld i nära relationer, dödsbo eller förebyggande arbete. I IFO ingår även arbetsmarknadsenheten och Trädgårdstjänst samt integration. Insatser tillhandahålls huvudsakligen utifrån Socialtjänstlagen men även av Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Integration

Inom Integrationsverksamheten ingår insatser och stöd under etableringsperioden till vuxna, ensamkommande barn och ungdomar. Vid behov av HVB köper vi plats av annan kommun. I Stödboendet ges stöd till enskilda i åldrarna 16-20 år.

Viktiga händelser under året

Äldreomsorg

- Sverigeetta i öppna jämförelser på särskilt boende när det gäller trygghet, förtroende och bemötande.
- Vård och omsorgsutbildning startad på Västerbyskolan januari 2018.
- Process tillsammans med primärvården och privat rehab kring ”trygg och säker hemgång” från sjukhusen.
- Heltidsresan har startat tillsammans med fackförbundet kommunal.
- Arbetsgrupp startad med våra mest positiva medarbetare, där de hjälper oss ta fram det bästa med jobbet och med att jobba för Götene kommun.
- Nya värdighetsgarantier framtagna i äldreomsorg.

Funktionshinder

- Skogsvägens korttidsboende klart, invigt och öppnat.
- Heltidsresan har startat tillsammans med fackförbundet kommunal.
- Arbetsgrupp startad med våra mest positiva medarbetare, där de hjälper oss ta fram det som är bäst med jobbet och med att jobba för Götene kommun för att kunna sprida motivationen vidare.
- Daglig verksamhet har skapat en ny struktur för att öka möjligheten till en individuell anpassad sysselsättning. Denna struktur tillsammans med kompetenshöjning hos personal har skapat bättre förutsättningar för att varje brukare ska kunna nå målet med insatsen.

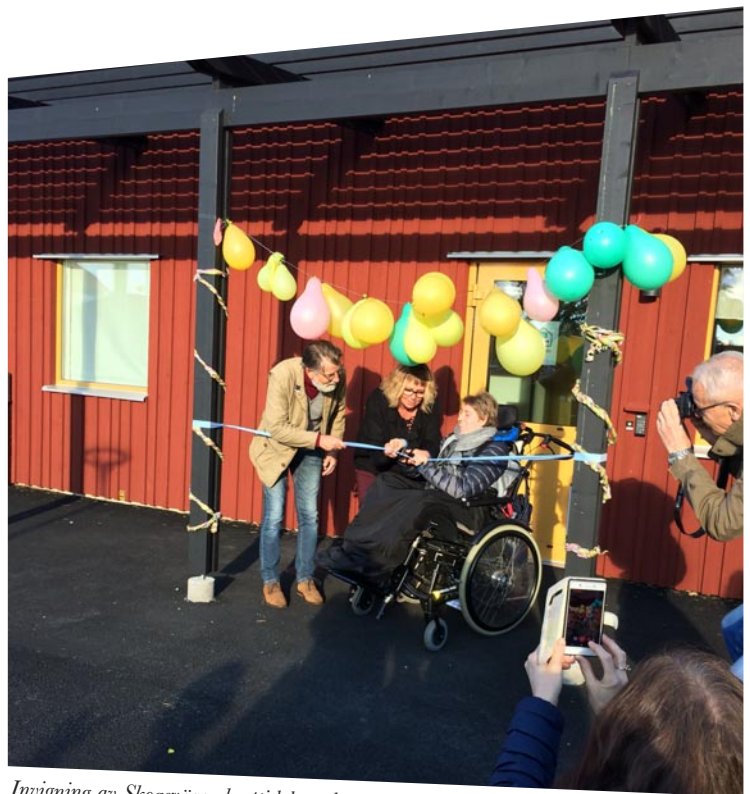
- Genomfört första delen av evidensbaserad praktik riktad till all omvårdnadspersonal.

Individ- och familjeomsorg

- Familjebehandlarna jobbar förebyggande i familjecentralen och har börjat möta föräldrar med små barn tidigare.
- Våld i nära relationer har blivit mycket resurskrävande. Ju mer det kartläggs våld i nära relation, desto mer upptäcks det.
- Sedan 1:a januari har kommunen haft ansvar för behandling mot spelberoende.
- Trädgårdstjänst har fått i uppdrag av Västarvet, VG region, att utföra kulturarvsarbeten i Råbäcks hamn.
- Naturvårdsverket har tilldelat Trädgårdstjänst anslag för att jobba med bekämpning av invasiva arter inom Biosfärområdet Vänerskärgården.

Integration

- Nya gymnasielagen beslutas av riksdagen. Lagen är svårtolkad.
- Riksdagen har beslutat att ändra kommunersättningsförordningen så att målgruppen omfattar ensamkommande unga med uppehållstillstånd på den nya grunden för studier på gymnasienivå som införs den 1 juli 2018..

Invigning av Skogsvägen korttidsboende och fritidsverksamhet för barn och unga.

Kvalitetsmätning

	2018	2017	2016	2015
Hälso- och sjukvård				
Betalningsansvar till sjukvården för utskrivningsklara (antal dagar)	0	72	114	78
Hemtjänst, i ordinärt boende under oktober				
Antal personer den 1 oktober	342	365	378	367
Antal omsorgstimmar (SoL)/oktober	6 129	7 879	8 080	6 659
Särskilt boende, antal platser				
Demensboende	32	32	32	32
Äldreboende	91	86	92	92
Nettokostnad, tkr per plats				
Demensboende	548	583	596	547
Äldreboende	538	539	498	492
Korttid, antal platser	12	12	12	12
Beläggning, platser/dag	9,3	10,4	11,1	10,2
Medelvårdtid, antal dygn/plats	29	53	49	52
Individuella LSS/SoL-insatser				
Personlig assistans				
Nettokostnad totalt (mnkr)	9 037	8 625	6 665	9 086
Antal personer	17	17	17	16
Gruppboendestäder LSS, antal platser				
Gruppboendestad/stödboende	23	23	23	23
Gruppboendestad, spec, inriktning	6	6	6	6
Nettokostnad per plats, tkr				
Gruppboendestad/stödboende	713	703	692	654
Gruppboendestad, spec, inriktning	1 189	1 124	1 086	1 144
Skogsvägens korttids/fritids				
Antal barn/ungdomar	15	12	16	23
Nettokostnad per barn, tkr	380	480	370	245
Familjehem, barn och unga				
– nettokostnad (tkr)	6 854	4 033	3 338	3 971
– antal vård dygn	4 045	3 067	3 057	2 877
– kostnad/vård dygn (kr)	1 694	1 315	1 092	1 380
HVB, barn och unga				
– nettokostnad (tkr)	6 455	6 777	6 359	6 150
– antal vård dygn	2 129	1 327	1 356	1 765
– kostnad/vård dygn (kr)	3 032	5 107	4 690	3 484
Boendestöd unga vuxna				
– nettokostnad (tkr)	4 810	5 121	4 349	4 222
– antal med insats	8	11	12	16
HVB, vuxna missbrukare				
– nettokostnad	2 005	2 266	2 021	2 170
– antal vård dygn	768	837	1 026	951
– kostnad/vård dygn (kr)	2 611	2 707	1 970	2 282
Försörjningsstöd				
– nettokostnad (tkr)	8 919	7 963	7 452	7 546
– antal bidragshushåll	259	297	271	250
– genomsnittligt bidrag/bidragshushåll (kr)	34 436	26 811	27 498	30 184

Kommentar till kvalitetsmätning

Äldreomsorg

Under 2018 har kommunen inte betalt ett enda dygn till sjukvården för färdigbehandlade patienter, vilket är en förbättring med 72 dygn. I och med öppnandet av nya kastanjen är förväntningarna inför 2019 att betalningsansvaret fortsatt ska vara lågt.

Hemtjänsten har minskat delvis till följd av att fler särskilda boendeplatser tillförts vilket syns på antal brukare och antal omsorgstimmar mätt i oktober månad.

Nettokostnaderna för kommunens särskilda boenden har minskat något jämfört med föregående år. Dels har vi haft några fler platser och så har resultatet vänts från ett underskott till ett överskott.

Beläggningen på korttiden är något lägre än tidigare, trots att vi sålt platser både till Skara kommun och Skövde kommun. Den lägre beläggningen hänger ihop med att kommunen nu har särskilda boendeplatser att erbjuda, vilket också visar sig på medelvårdtiden som minskar avsevärt. Lägre beläggning bidrar också till att kommunen kan ta hem färdigbehandlade patienter från sjukhusen och slippa betalningsansvar.

Funktionshinder

Kostnaden för Skogsvägen är lägre per barn, det beror på att det varit fler barn där under 2018 än 2017. Den totala kostnaden är ungefär den samma. Kostnaderna kommer dock att öka för Skogsvägen under 2019 i och med att lokalhyran blir högre med de nya lokalerna.

Individ- och familjeomsorg

Den ökade belastningen på IFO märks tydligt i statistiken. Antal vårddygn har ökat inom såväl familjehem som HVB barn och unga. Däremot har insatsen boendestöd unga vuxna minskat något jämfört med 2017. Antal vårddygn HVB, vuxna missbrukare har minskat något 2018 medan kostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå. Antal hushåll med försörjningsstöd har minskat något medan kostnaderna har ökat med i stort sett en miljon kronor.

Framtid

Nya Kastanjen står snart klart för inflyttning, kommunens behov av platser på Särskilda boenden är täckta för de närmaste åren. Frågan nu är hur länge Ceciliagårdens demensplatser räcker, behöver vi ytterligare någon gård som blir ett permanent demensboende?

Antalet beviljade timmar i hemvården minskade under 2018. All statistik pekar dock på att det är temporärt och att vi snart kommer att se en ökning igen.

Sektor omsorg står inför stora utmaningar framåt. Behovet av personal idag är redan stort och det kommer fortsättningsvis att öka. Skälet är pensionsavgångar och att personal är mer rörlig nu än tidigare. Vi har idag svårigheter att rekrytera chefer, socionomer och sjuksköterskor. Det har tidigare varit svårt att rekrytera undersköterskor men det är något enklare nu. Vi står dock inför en stor utmaning när vi ska bemanna det nya äldreboendet. I tider när det är svårt att rekrytera blir det allt viktigare att arbeta för att ha kvar de medarbetarna som finns i organisationen och se till att de anställda vill, kan och orkar arbeta heltid. Här blir projektet heltidsresan en nyckel till framgång.

Ett sätt att minska behovet av ny personal är att satsa på digital teknik. En liten kommun som Götene har inte råd att chansa eller pröva sig fram utan det gäller att plocka russin ur kakan och välja lösningar som redan är beprövade och som visar på snabb återbetalning. Det kan röra sig om tekniska prylar, såsom nyckelfria lås, minskad administration genom till exempel digitala signeringslistor eller mjukvarurobotar som gör repetitivt administrativt arbete i våra olika datasystem.

Inom funktionshinderområdet blir målgruppen ”vidare” sett till olika diagnoser. Det blir allt viktigare att arbeta personcentrerat med individuella lösningar. Svårigheten är att det oftast är mer resurskrävande och därmed ökar kostnaderna. Brukarna inom funktionshinderområdet blir äldre och får andra behov. Samarbete mellan funktionshinder och äldreomsorgen har påbörjats och kommer under de kommande åren bli allt viktigare.

Götene kommun har ett tilltagande problem med ett förhållande stort antal hemlösa med social och/eller psykiatrisk problematik som verksamheten inte hittar tak över huvudet till. Denna målgrupp behöver inte bara bostad utan också ett stöd i sin vardag för att fungera.

Arbetet med sjukfrånvaron är en annan utmaning, mycket arbete har lagts ned under 2018 på att sänka sjuktalet. Sjukpenningtalen har minskat inom sektorn men om det beror på arbetet som gjorts eller andra faktorer är svårt att veta. Sektorn måste fortsätta arbeta långsiktigt med problematiken.

Investeringar

Projekt

(mnkr)	Utfall 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse mot budget
Skogsvägen korttidsboende	11,03	11,50	0,47
Inventarier Skogsvägen	0,42	0,60	0,18
Nyckelfria lås hemtjänst	0,00	0,80	0,80

Bygget av korttidsboendet Skogsvägen är nu avslutat. Både byggprojektet och projektet att införskaffa inventarier höll sig inom budget.

Nyckelfria lås till hemtjänsten är beställda i slutet av 2018, beräknas levereras i början av 2019. Då kommer införandeprojektet att starta.

Framtida behov

- Fortsatt utbyggnad av e-hälsa, välfärdsteknik och digitalisering.
- Satsning på kompetens inom omsorgen för att klara av framtidens behov.
- Boende för hemlösa.
- Lokalanpassningar för daglig verksamhet och AME.

Nämndens uppdrag i budget 2018

Träffpunkterna – utreda verksamheten och organisationen omkring kommunens träffpunkter.

En utredning är gjord av träffpunkternas organisation och ledning och utvecklingsåtgärder är presenterade för Socialnämnden.

Hemmaplanslösningar – Utreda om mer verksamhet kan utföras inom kommunens organisation istället för att detta köps utanför kommunen.

En utredning är gjord om hemmaplanslösningar vad gäller hemlöshet. Resultatet är presenterat för Socialnämnden. Löpande sker återkoppling till Socialnämnden hur arbetet fortskrider.

Trygghetsboende – utreda behovet av trygghetsskapande åtgärder inom boendeformen.

En utredning är gjord om trygghetsskapande åtgärder i trygghetsboende. Resultatet är presenterat för Socialnämnden.

Arbeta aktivt med försörjningsstöd och utreda arbetslinjen, typ Trelleborgsmodellen.

Processen är påbörjad, tid och resurser saknas utifrån nuvarande arbetssituation för att kunna driva arbetet i mål.

För att stärka den verksamhetsövergripande samverkan ska en handlingsplan för förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga utarbetas under 2018. Detta arbete ska göras av Barn- och Utbildningsnämnden och Socialnämnden gemensamt. Handlingsplanen ska presentera åtgärder, insatser och förslag på en ökad samordning mellan de verksamheter som möter barn och unga. Det gemensamma ansvaret ska betonas för att säkerställa alla barn och ungas rätt till bästa möjliga förutsättningar och även inkludera föräldraskapet.

Arbetet att skapa en samsyn om tidiga insatser mellan sektorerna är påbörjad, syftet är att skapa en samsyn mellan sektorerna för att säkra samverkan för tidiga insatser. Arbetet ska så småningom mynna ut i en handlingsplan. Denna handlingsplan ligger i planeringen för 2019.

Nämnden för service och teknik

Ordförande: Carl-Gustav Bynke

Verksamheter som ingår

Skara och Götene kommuners gemensamma nämnd för service och teknik har till uppdrag att på ett kvalitativt och effektivt sätt ta till vara på, och utveckla, gemensamma resurser inom verksamheterna Gata/Park, Fastighet, Kost och Lokalvård.

Gata/Park utför arbeten inom områdena gator, parker och naturvård. Vidare ingår projektering och anläggning av arbeten inom ovan nämnda områden.

Fastighet förvaltar kommunens fastigheter samt inhyrning av externa lokaler. Fastighet svarar även för projektering och projektledning av om- och nybyggnationer.

Kost ansvarar för måltidsproduktionen alltifrån förskola till äldreomsorg. Den mat som erbjuds i Kostens verksamheter ska främja goda matvanor och följa Livsmedelsverkets rekommendationer.

Lokalvård utför städ, golvvård och fönsterputs utifrån de kommunala verksamheternas behov samt Socialstyrelsens riktlinjer.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Nämnden för service och teknik 2018.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnr)	2018	2017
Intäkter	25,8	22,5
Kostnader	-44,6	-41,8
<i>varav personalkostnader</i>		
Verksamhetens resultat	-18,8	-19,3
Budgetanslag	-20,9	-20,2
Över-/underskott	2,1	0,9

Ovanstående tabell redovisar ekonomiska resultatet utifrån bokföringen i Götene kommun. Överskottet är 2,4 mnr i redovisningen för Nämnden för service och teknik. Skillnaden beror på att posten för skog 0,2 mnr är periodiserad och ligger på balanspost i Götene kommuns bokföring. 0,1 mnr beror på avrundning till mnr. Nedanstående kommentarer är till en budgetavvikelse på 2,4 mnr.

Gata/Park + 0,6 mnr

Gata/Park har cirka 50 budgeterade verksamheter och många är väderberoende. Kostnaden för vinterväghållningen 2018 har en negativ budgetavvikelse, -0,4 mnr (budget 1,9 mnr). Snöröjningen och halkbekämpningen var mer kostsam än budgeterat under framförallt första halvåret av 2018. Vinterskadorna påverkade också kostnaderna negativt och avvikelsen för beläggnings-

underhållet blev -0,3 mnr (budget 0,4 mnr). Den torra sommaren bidrog till att gräsklippningen fick en positiv budgetavvikelse, +0,2 mnr (budget 0,6 mnr). Skogsverksamheten visar ett överskott på +0,2 mnr (budget 0). Kapitalkostnaderna för Gata/Park blev 0,2 mnr lägre än beräknat (budget 6,0 mnr). Gata/Parks administrationskostnader har en positiv budgetavvikelse, +0,4 mnr (budget 2,8 mnr), till följd av vakanser på ingenjörssidan.

Fastighet – 0,0 mnr

Lägre mediakostnader (el, fjärrvärme, vatten och avlopp) än budgeterat, +0,2 mnr (budget 8,7 mnr) samt lägre kostnader för akut underhåll, + 0,4 mnr (budget 1,6 mnr). Även kostnader för fastighetsadministration och kostnader för förvaltningsoverhead har varit lägre, + 0,2 mnr (budget 4,6 mnr). Övriga driftkostnader har varit högre än budgeterat vilket beror på att fler underhållsåtgärder genomförts på fastigheterna under året. Hyresintäkterna har ökat till totalt 47,0 mnr i intäkter vilket är 2,6 mnr mer än budgeterat. Anledningen till det är de investeringar som gjorts under slutet av 2017 och under 2018. Dessa investeringar medför ökade kapitalkostnader som därmed även ökar hyreskostnaden.

Lokalvård – 0,1 mnr

De totala intäkterna ökar med 0,2 mnr (budget 9,8 mnr) och den enskilt största budgetavvikelsen är att Barn och utbildning köper mer städ än budgeterat, +0,2 mnr (budget 7,7 mnr). Lönekostnaderna har en negativ budgetavvikelse, -0,3 mnr (budget 8,6 mnr), vilket förklaras av något högre bemanning än budgeterat. Övriga kostnader ökade jämfört med budget, -0,1 mnr (budget 1,2 mnr), vilket främst förklaras av ökade kostnader för städutrustning och förbrukningsinventarier.

Kost Götene + 1,9 mnr

Under 2018 har Barn och utbildning beställt mycket mer portioner än i grundbeställningen, +3,5 mnr (budget 17,1 mnr). Om-sorgen har också beställt mer portioner än budgeterat, +0,2 mnr (budget 2,2 mnr), vilket är de främsta förklaringarna att de totala intäkterna har en positiv budgetavvikelse på 3,8 mnr (budget 19,7 mnr). Till följd av de ökade portionsbeställningarna är också livsmedelskostnaderna högre, -1,8 mnr (budget 5,8 mnr). Kostnader för inventarier har en negativ budgetavvikelse, -0,2 mnr (budget 0,3 mnr) och det är främst inköp av värmeskåp som förklarar avvikelsen. Lönekostnaderna har en positiv avvikelse på 0,3 mnr (budget 8,9 mnr) till följd av lägre vikariekostnader.

Investeringar

(mnkr)	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse mot budget
Nämnd service och teknik	21,0	15,0	6,0
Lekplatser	0,7	0,8	0,0
Fönster C-hus	3,3	2,2	1,0
Falkängen	2,0	0,0	2,0
Golv idrottshall Liljesten	1,0	1,0	0,0
Utemiljö skola/förskola	1,3	0,4	0,9
Energieffektivisering 2018	1,0	1,0	0,0
Uppgradering gatubelysning	1,0	1,1	-0,1
Säkra fastigheter 2018	0,3	0,3	0,0
Gata/park	1,2	0,5	0,7
Broar	0,4	0,1	0,2
Komponenter Gata	1,3	1,3	0,0
Takkomponenter	3,3	2,3	1,0
Komponenter fastighet	4,0	3,8	0,2
Tillgänglighetsanpassning	0,2	0,2	0,0

Energieffektiviseringar

Energieffektivisering, klar. Avser bland annat invändig belysning på Prästgårdskolan, Liljestenskolan och Källby Gård. Avser utvändig belysning på Lundagården, Centrumhuset och värme-central Ljungbackenskolan. Den totala investeringskostnaden innefattar också bidrag från Boverket med 265 tkr.

Uppgradering gatubelysning, pågår. Uppgradering av gatubelysning görs löpande varje år med 1 000 tkr i årlig budget, period 2017-2020. För att byta alla befintliga armaturer mot LED-armatur krävs 1 000 tkr årligen under perioden 2017-2024.

Gata/Park

Komponenter Gata/Park, klar. 313 tkr överfördes från 2017 års investeringsbudget. Avser toppbeläggningar och har utförts löpande under året.

Tillgänglighetsanpassningar, klar. Avser övergångsställe vid Centrumhuset och Torggatan samt tillgänglighetsanpassningar på lekplatser.

Gata/park projekt (miljonen), pågår. 226 tkr överfördes från 2017 års investeringsbudget. Avser belysning på Lidköpingsvägen och bryggor vid badplatser. Det återstår arbete på Lidköpingsvägen och resterande medel behövs 2019.

Lekplatser, pågår. 146 tkr överfördes från 2017 års investeringsbudget. Avser lekplats Solbacken, Gössäter och Blåbäret. Det återstår besiktning och gungor på Blåbäret.

Broar, pågår. 352 tkr överfördes från 2017 års investeringsbudget. Avser renovering av bro vid kolonilotterna. Resterande medel behövs 2019.

Fastighet

Komponenter fastighet, klar. flertalet åtgärder har genomförts, bland annat renovering toaletter, lagning asfaltsytor, storköksutrustning, ytskikt Prästgårdskolan. Den totala investeringskostnaden innefattar också bidrag från Boverket med 509 tkr. Resterande medel behövs 2019.

Takkomponenter fastighet, klar. Åtgärder på Prästgårdskolan, Ljungbackenskolan, Källby Gård, Aulan Musikskolan samt tekniska förrådet. Den totala investeringskostnaden innefattar också bidrag från Boverket med 1 142 tkr. Resterande medel behövs 2019.

Falkängen, ej påbörjat.

Golv idrottshall Liljestenskolan, klar.

Säkra fastigheter, klar. Avser passagesystem samt manöverpanel på Prästgårdskolan. Manöverpanel till inbrottslarm på Liljestenskolan.

Källby Gård utemiljö innergård, klar. Projektet startade 2016 med en investeringsbudget om 2 000 tkr. Total kostnad blev 2 872 tkr exklusive bidrag från Boverket. Boverket har beviljat och utbetalat totalt 1 033 tkr. Med bidragen inräknat blev kostnaden 1 839 tkr.

Fönster centrumhuset, pågår. 265 tkr överfördes från 2017 års investeringsbudget. Etapp 2 görs under hösten. Färdigställs i början av 2019. 300 tkr av resterande medel behövs 2019.

Skola-förskola utemiljö, klar. Avser utemiljön på Prästgårdskolan, Ljungbackenskolan samt Ljungbackens förskola. Till dessa har Boverket beviljat och utbetalat totalt 1 228 tkr i år. Under året tillkom utemiljö på Lundagårdens förskola. Med bidragen inräknat blir nettoinvesteringen 1 054 tkr.

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg

Ordförande: Dan Hovskär

Verksamheter som ingår

Nuvarande organisation som är nystartad från 1 januari 2017 genom en sammanslagning av fyra kommuners räddningstjänster. Organisationen har namnet Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) detta för att beskriva den stora bredden som verksamheten har att hantera de risk- och säkerhetsfrågor som finns eller uppkommer i en kommun.

För mer detaljerad redovisning hänvisas till årsredovisning Samhällsskydd mellersta Skaraborg 2017.

Ekonomiskt resultat

I redovisning beskrivs endast siffror kopplade till 2017 och 2018 eftersom det är andra året för ny organisation.

Resultaträkning – Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (mnkr)	2018	2017	2016
Intäkter	56,9	50,7	
Kostnader	88,4	79,7	
Nettokostnader	31,5	29,0	0,0
Budget	31,4	28,9	
Budgetavvikelse	0,0	-0,1	0,0

Gemensamt avtalad verksamhet SMS

(mnkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Budgetavvikelse
Intäkter	7,6	5,4	-2,2
Kostnader	77,3	74,8	-2,6
Nettokostnader	69,8	69,3	-0,4
<i>Finansiering</i>			
Falköping 44,6 %	31,1	30,9	-0,2
Götene 15,7 %	11,0	10,9	-0,1
Skara 23,7 %	16,5	16,4	-0,1
Tidaholm 16,0 %	11,1	11,1	-0,1
Summa	0,0	0,0	0,0

Nettokostnaden för nämndens verksamhet som bedrivs enligt samverkansavtalet uppgår till 69 758 tkr och överstiger budgeten med 416 tkr. Slutavräkning görs enligt respektive kommuns budgeterade andel av kostnaderna för den gemensamma verksamheten.

Under hela år 2018 har räddningstjänsten bedrivits fullt ut enligt den ny organisationens omfattning. Det har krävt stora insatser under uppbyggnaden för att rekrytera personal till såväl den

ordinarie styrkan som av vikarier under semester och annan frånvaro. Att hitta stor mängd personal under korttid har inneburit att flera av rekryteringarna varit långpendlare som söker annat arbete när tillfälle getts vilket innebär att det tar tid att få den stabilitet och erfarenhet som eftersträvas i en väl fungerande organisation. Uppbyggnaden förutsätter ökat utbildningsbehov som i sin tur gett ökade kostnader under tiden. Personalomsättningen beror också på ett antal pensionsavgångar som bidragit till kostnader utöver budget för utbetalning av inestående semesterdagar. Sammantaget har över 500 tkr utbetalats under året. Uppbyggnaden av material och utrustning till den större organisationen och en åldrande fordonspark har bidragit till större kostnader än planerat.

Inom verksamheten myndighetsutövning har vakanta tjänster bidragit till att ett överskott om cirka 300 tkr uppstått. Lägre kostnader för obesatta tjänster men också lägre intäkter för tillsyner som inte kunnat genomföras.

Ökningen av årets intäkter jämfört med föregående år beror bland annat på lönebidrag för ”extratjänster” (resurspersoner) som tillfälligt funnits i organisation och intäkter från slangtvätten.

Förklaringar till kostnadernas ökning mellan åren är bland annat nya löneavtal, helårseffekt av kapitalkostnader för utlösen av fordon och inventarier från Skara/Götene, lönekostnader för ”extratjänsterna”, samverkansavtalets ambitionshöjning för jämställd kvalitet och slangtvättens kostnadssida.

Sammantaget uppvisar den gemensamma verksamheten ett underskott jämfört med budget som uppgår till 416 tkr.

Medarbetare

Nämnden ansvarar för säkerhetssamordning som innefattar krisberedskap enligt lagen om extraordinära händelser samt brottsförebyggande arbete för Falköping, Skara och Tidaholms kommuner. För genomförandet av uppgifterna finns heltids- och deltidsanställd personal vid räddningskårerna i Falköping, Floby, Götene, Skara och Tidaholm.

Personal för ledning (Brandingenjörer, Brandinspektörer) är svårrekryterade grupper. Det råder stor konkurrens om utbudet. Operativ heltidspersonal är relativt lätt att rekrytera. Deltidspersonal för operativ verksamhet tenderar i stället att vara svårt att rekrytera, dessutom är personalomsättningen relativt stor och därigenom kostsam.

Av Samhällsskyddsförvaltningen mellersta Skaraborgs medarbetare har 72 % ingen sjukfrånvaro alls under 2018 (jmf 2017 84 %) och 18 % har 1-5 sjukfrånvarodagar 2018 (jmf 2017 9 %).

Under året utmärker sig några längre sjukdomsfall över 60 dagar. Dessa är inte arbetsrelaterade och personerna har återgått till arbete, till barnledighet eller annan verksamhet.

Verksamhetsområde

Nämnden för Samhällsskydd mellersta Skaraborg har ansvaret för Falköping, Götene, Skara och Tidaholms kommuner. Verksamheten har som uppgift att avhjälpa och förebygga olyckor som inverkar på Liv, Hälsa, Egendom och Miljö. Uppgifterna följer av Förordningen och Lagen om Skydd mot Olyckor. Nämndens ansvar omfattar också Lagen om Brandfarliga och Explosiva varor. Sotningsverksamhet och brandskyddskontroll ligger i nämndens ansvar. Nämnden utgör tillsynsmyndighet och i vissa fall tillståndsmyndighet enligt samma lagstiftningar. Nämnden ansvarar för säkerhetsamordning som innefattar krisberedskap enligt lagen om extraordinära händelser samt det brottsförebyggande arbetet för Falköping, Skara och Tidaholms kommuner. För genomförandet av uppgifterna finns heltids- och deltidanställd personal vid räddningskårerna i Falköping, Floby, Götene, Skara och Tidaholm.

Nämnden ansvarar också för Falköpings kommuns verkstadsfunktion. Räddningstjänsten utför även uppgifter såsom medicinsk räddningsinsats och uppdrag föranledda av olika typer av kommunala larm. Från 2016 har en kommunsamordningscentral inrättats för att samordna och stödja räddningstjänsten och övriga kommunala verksamheters behov av stöd under framför allt icke kontorstid för samtliga orter i organisationen.

Under året har fyra begagnade fordon inköpts. Varav ett höjdfordon och utköp av fordon som tidigare varit leasade. Övriga anskaffningar avser klippverktyg för fordonsräddning, förnyelse av rökskyddsutrustning och verktyg för lagning av brandslang vid slangtvätten på Skara brandstation som serverar Räddningstjänsten Östra Skaraborg, Räddningstjänsten Västra Skaraborg och stationerna i den egna organisationen.

Av årets investeringsanslag återstår cirka tre mnkr som önskas medföras till nästa år. I en plan för fordonsbyte som förvaltningen tagit fram, finns behov av förnyelse av samtliga fordon för höjdsräddning inom de närmaste åren.

Investeringar

Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg			
(mnkr)	Nettoutgift 2018	Budget 2018	Återstår
Fordon	0,3	2,6	2,3
Räddningsutrustning	0,1	0,2	0,1
Radio/personsökarsystem		0,2	0,2
Tele/Larmutrustning		0,2	0,2
Rök o Kemskydd	0,7	0,4	-0,3
Alarmeringsutrustning		0,2	0,2
Övningsfält		0,1	0,1
Övrigt samhällsskydd		0,1	0,1
Utrustning kommunsamordningscentral		0,3	0,3
Utrustning slangtvätt	0,1	0,0	-0,1
Summa	1,2	4,2	3,0

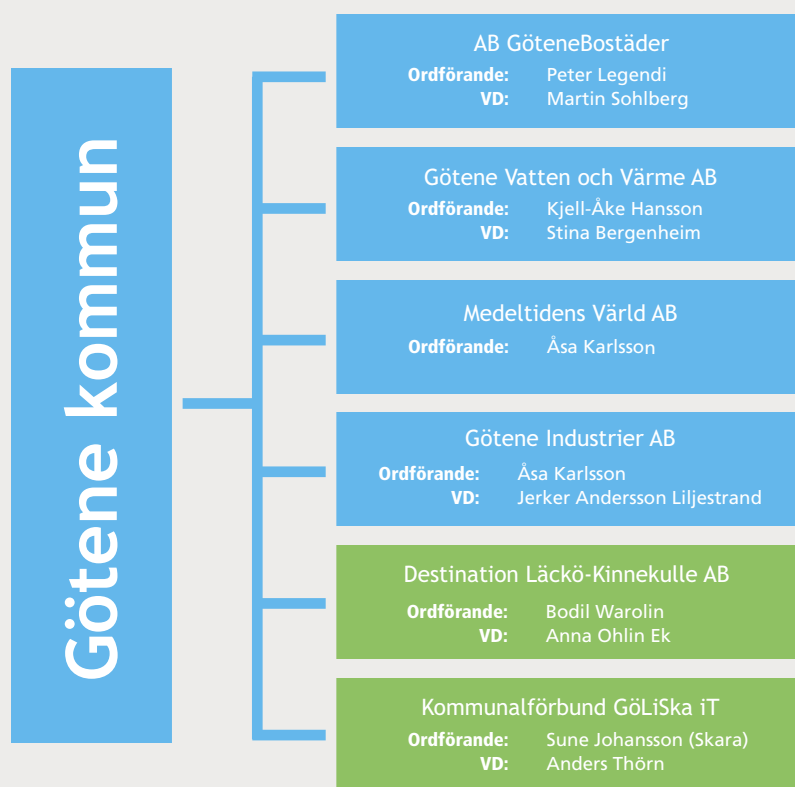
Götene kommuns bolag

Götene kommuns helägda bolag är AB GöteneBostäder, Götene Vatten & Värme AB, Medeltidens Värld AB och Götene Industrier AB.

Götene kommun äger 29 procent av Destination Läckö-Kinne kulle AB, resterande ägs av Lidköpings kommun 49 procent samt 22 procent av närings- och föreningsliv samt privatpersoner. IT-verksamheten bedrivs som ett kommunalförbund tillsammans

med Lidköping, Skara, Essunga och Grästorp kommuner i GöLiSka IT. Från 2018 är även Vara kommun med i GöLiSka IT. Götene kommun är dessutom medlemmar i bland annat Skaraborgs kommunalförbund, Samordningsförbundet Skaraborg, Kommuninvest, Leader Nordvästra Skaraborg, Näringslivsföreningen samt Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Götene Äldrehem.

Översikt organisation Götene kommun och bolag

Blå: Kommunens koncernföretag

Grön: Kommunens uppdragsföretag/undantagna från konsolidering.

AB Götenebostäder**(556089-4197)**

Bolaget är helägt av kommunen. Bolaget ska långsiktigt äga och förvalta bostäder och lokaler enligt affärsmässiga principer och erbjuda kunderna ett tryggt boende med hög kvalitet.

Omsättning för 2018 är 33,6 mnkr. Antal medelanställda under året är 8 st.

Götene Vatten och Värme AB**(556383-3143)**

Bolaget är helägt av kommunen. Götene Vatten och Värme AB ska med hög leveranssäkerhet, hög servicegrad, låga marknadsanpassade priser och stor miljöhänsyn, producera och tillhandahålla fjärrvärme, vatten & avlopp samt omhändertata hushålls- och företagsavfall.

Omsättning för 2018 är 111,0 mnkr. Antal medelanställda under året är 32 st.

Medeltidens Värld AB**(556739-2468)**

Bolaget är helägt av kommunen. Syftet är att bolagets verksamhet ska avvecklas. Avveckling av anläggningen har fortsatt under året.

Ingen omsättning för 2018 och inga anställda finns i bolaget.

Götene Industrier AB**(556730-0750)**

Bolaget är helägt av kommunen. Bolagets verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Ingen omsättning för 2018 och inga anställda finns i bolaget.

Destination Läckö-Kinneulle AB**(556440-4332)**

Bolaget ägs av Götene kommun 29 procent och Lidköpingskommun 49 procent. Övriga aktier, 22 procent, ägs av närings- och föreningsliv samt privatpersoner.

Kommunernas avsikt är att långsiktigt vara företrädare på turistmarknaden genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen ska vara den näring som snabbast skapar tillväxt i området. Bolaget fullgör en viktig funktion i kommunernas totala utveckling. Bolaget ska vara den ledande parten i utvecklingen av besöksnäringen i Läckö-Kinneullebygden.

Omsättning för 2018 är 9,3 mnkr. Medeltalet anställda under året är 5.

GöLiSka IT (kommunalförbund)

GöLiSka kommunalförbund ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga och Grästorp. Götene kommuns andel för 2018 är 13,8 procent.

Syftet med verksamheten är att bygga, upprätthålla driften av och utveckla en IT-baserad kommunikations-, system- och användarmiljö, som stödjer medlemmarnas strategier för intern och extern information och kommunikation samt de kommunala verksamheternas produktion av medborgarnytta.

Omsättning för 2018 är 55,2 mnkr. Medeltalet anställda under året är 64 st.

Soluppgång vid Kinnekulle.

AB GöteneBostäder

Ordförande: Peter Legendi

VD: Martin Sohlberg

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Äga och förvalta bostäder och lokaler.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	33,6	31,3	32,3
Kostnader	-26,6	-25,3	-25,8
varav personalkostnader	-4,9	-5,0	-4,7
Avskrivningar	-4,3	-4,1	-3,8
Rörelseresultat	2,7	1,9	2,7
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,9	-1,3	-2,5
Resultat efter finansiella poster	0,8	0,6	0,2
Bokslutsdispositioner			
Skatt	-0,1		0,1
Årets resultat	0,7	0,6	0,3

Investeringar

Nyckeltal	Budget	Utfall	Avvikelse
Ombyggn badrum /kök Liljan 1	2,0	1,1	-0,9
Boknings/passersyst Hjälmén 7	0,6	0,0	-0,6
Byggprojekt Hjälmén 2	45,0	21,9	-23,1
Ytterbel o trapphus Hjälmén 7	0,3	0,0	-0,3
Totalt	47,9	23,0	-23,4

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2018	2017	2016
Medeltalet anställda	8,0	9,0	9,0
Varav kvinnor	4,0	3,0	4,0
Varav Män	4,0	6,0	5,0
Sjukfrånvaro %			

Måluppfyllelse

- Bolaget har uppnått budgeterat resultat
- Bolaget har uppnått ägarens krav på avkastning i bolaget
- Bolaget fortsätter att aktivt arbeta, för att vara det bästa bostadsbolaget på orten
- Bolaget arbetar med att ha kunden i fokus

Viktiga händelser under året

Ombyggnaden av Hjälmén 2 från lokaler till 22 lägenheter som startade 2017 slutfördes med inflyttning 1 september 2018. Värmevärmepumparna har bytts ut på Källbytorp 7:8. Avloppen på Liljan 1 har relinats. Tvisten med försäkringsbolaget efter branden på Hjälmén 2 2015 löstes genom förlikning.

Nyckeltal

Nyckeltal	2018	2017	2016
Nettoomsättning, mkr	31,4	31,0	30,2
Årets resultat efter finans. poster, mkr	0,7	0,6	0,3
Kassalikviditet, %	121,6	53,7	71,4
Soliditet (ink 78% av obes, reserver)	9,0	9,9	8,7
Balansräkningens omslutning, mkr	164,4	142,3	155,3

Framtiden

Det är viktigt för AB GöteneBostäder att analysera den framtida efterfrågan av boende i kommunen och vilken roll bolaget kommer kunna spela i den fortsatta utvecklingen av detta. Samtidigt ska ett stort och nödvändigt underhållsbehov hanteras inom de ekonomiska ramar bolaget förfogar över. Utvecklingen av hyresgästinflyttandet och god kundvård fortsätter genom bland annat bostadsmöten och kundenkäter med tillhörande handlingsplaner. Digitaliseringen är också prioriterad, såväl för att effektivisera administrationen som för att bli kundvänligare och mer tillgängliga. Framför allt kommer bolagets allmännyttiga uppdrag att spela en viktig roll för Götene's fortsatta utveckling och framtid.

Götene Vatten & Värme AB

Ordförande: Kjell-Åke Hansson (S)
VD: Stina Bergenheim

Ägare

Götene kommun 100 %.

Verksamhetsområde

Fjärrvärme, Vatten & avlopp samt Renhållning.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017	2016
Intäkter	111,0	107,0	111,4
Kostnader	-91,1	-88,5	-89,0
varav personalkostnader	-22,8	-20,8	-19,9
Avskrivningar	-15,1	-12,8	-17,2
Rörelseresultat	4,8	5,7	5,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,9	-0,9	-1,5
Resultat efter finansiella poster	3,9	4,8	3,7
Bokslutsdispositioner	-3,8	-4,7	-3,6
Skatt	0,0	0,0	-0,1
Årets resultat	0,1	0,1	0,0

Investeringar

Investeringar	Budget	Utfall	Avvikelse
Fjärrvärmenät Götene	1,0	2,4	1,4
Västerbyverket	8,9	3,4	-5,5
Vattenproduktion	1,8	1,8	0,0
VA-ledningar, förnyelse	5,1	4,8	-0,3
VA-ledningar, nyanläggning	19,5	7,9	-11,6
VA-ledningar, VA-plan	5,9	7,2	1,3
Verktyg och andra inventarier	0,1	0,1	0,0
Avloppshantering	2,0	0,5	-1,5
Återvinningscentralen	1,0	1,0	0,0
Totalt	45,3	29,1	-16,2

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2018	2017	2016
Medeltalet anställda	32	31	30
Varav kvinnor	9	8	8
Varav Män	23	23	22
Sjukfrånvaro %	1,4	4,1	4,4

Måluppfyllelse

— Fjärrvärme:

Mål: Säkra fjärrvärmeleveranserna till fjärrvärmekunderna.

Utfall: En förstärkningsledning har anlagts mellan Lidköpingsvägen och busstationen under året för ökad leveranssäkerhet. Målet har uppnåtts.

— Vatten & avlopp:

Mål: Högst fem oplanerade vattenavstängningar, i form av vattenläckor, som påverkar dricksvattenleveransen till hushållskunder. *Utfall:* Under året har vi haft 8 oplanerade vattenavstängningar (vattenläckor). Målet uppnåddes inte.

— Renhållning:

Mål: Återvinningscentralens avsättning och behandling av material ska följa avfallstrappan; minimera, återanvända, materialåtervinna, energiåtervinna och deponera. *Utfall:* "Återbruket" vid Återvinningscentralen innebär att återanvändningen ökar. Insamling av textil och däck har påbörjats under året. Målet har uppnåtts.

Viktiga händelser under året

Under augusti månad infördes restriktioner rörande dricksvattenanvändningen i kommunen. Orsaken var en ovanligt torr och varm period, mycket låga grundvattennivåer och en ökad efterfrågan på dricksvatten från industrin.

Försäljningen av ånga sjönk med 7,5 % jämfört med förra året p.g.a. kundens planerade byte av produktionsutrustning för torkning av mjölk. Full kapacitet förväntas i slutet av år 2019.

I Svanvik har ledningar för vatten- och avloppsledning anlagts. En deletapp på 29 hus kunde avslutas i maj. Nästa etapp påbörjades i slutet på året och omfattar framdragning av ledningar till 25 hus.

Bolaget tecknade i juni ett köpekontrakt med Arla Foods AB om att förvärva markområdet där Västerbyverket är beläget. Markområdet omfattar ca 80000 m². Köpeskilling 1,9 mkr. Tillträde sker när fastighetsbildningen är klar.

Under året har bolagets organisation setts över och utökats med sex tjänster.

Nyckeltal

Nyckeltal	2018	2017	2016
Nettoomsättning, mnkr	110,6	106,6	108,3
Resultat efter finansiella poster, mnkr	3,9	4,8	3,7
Kassalikviditet, %	68	116	46
Soliditet (inkl 78 % av obesk. reserver), %	25,9	24,3	27,0
Balansräkningens omslutning, mnkr	242,6	246,1	207,2

Framtiden

Värmeproduktionsanläggningen Västerbyverket togs i drift 2001. Anläggningen har alltså varit i drift under 18 år, och vi börjar närma oss den tidpunkt då anläggningens större komponenter behöver bytas ut. Planeringen för framtidens produktion av ånga och fjärrvärme har därför påbörjats.

I juni beslutade regeringen om ändring i avfallsförordningen. Ändringen innebär bl.a. att matavfall skall samlas in utsorterat från hushållen senast 2021. Hushållsnära insamling kan även bli aktuellt för andra avfallslag. Utvecklingen inom renhållningsområdet går idag mot en mer hushållsnära insamling av avfall och ett ökat fokus på cirkulära system, så som återvinning och återanvändning.

Utbyggnaden av vatten och avlopp enligt kommunens VA-plan fortsätter i Svanvik, Källby samt efterföljande arbete med att bygga ut VA till Kinnekulle. Arbetet med att minska tillskottsvatten i spillvattennätet fortgår och åtgärder i Hällekis är prioriterat.

Brygga i Källby.

Medeltidens Värld AB

Ordförande: Åsa Karlsson
VD: ej tillsatt

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Fastighetsförvaltning och därmed förenlig verksamhet samt att arrendera ut verksamheten.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017	2016
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	2,6	0,0
<i>varav personalkostnader</i>			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,0	2,6	0,0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,0	2,6	0,0
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	0,0	2,6	0,0

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2013 om en avveckling av anläggningen Medeltidens Värld. Styrelsen för bolaget fick uppdraget att genomföra detta på det mest ekonomiska sättet. Därefter har försäljning av byggnader och inventarier genomförts. Av uppdraget återstår bland annat att lösa problematik med dagvatten och att återställa marken i området.

För återställande av parkområdet avsattes 2013 1,3 mnkr och 2017 ytterligare 2,5 mnkr. 3,1 mnkr av avsättningen kvarstår, vilket i nuläget bedöms räcka för återställandet.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2017 att fusion ska genomföras mellan Medeltidens Värld AB och AB Götene Industrier.

Aktieägartillskott har erhållits med totalt 81,2 mnkr sedan bolagets bildades.

Investeringar

Inga investeringar har gjorts under 2018.

Medarbetare

Inga anställda har funnits i bolaget de sju senaste åren.

Viktiga händelser under året

Parken har varit stängd under 2018, liksom under 2012 - 2017.

Under år 2018 har borgen på området rivits. Till Länsstyrelsen har 2018 skickats ansökan om att få fylla igen den östra dammen samt kanalen mellan områdets två dammar. Såväl dammar som kanal grävdes när Medeltidens Värld anlades och saknar anslutning till naturliga vattendrag. Länsstyrelsen beviljar inte att vare sig dammen eller kanalen fylls igen.

Som en följd av att Länsstyrelsen inte beviljat att damm eller kanal fylls igen kommer inledningen av 2019 ägnas åt att delvis planera om återstående insatser för iordningställandet av området. Vattnet i området och kvarvarande restmaterial måste hantteras på något sätt.

Nyckeltal

Nyckeltal	2018	2017	2016
Balansomslutning	7,9	8,3	5,8
Eget kapital	4,7	4,8	4,8
Soliditet %	60	58	83

Framtiden

Styrelsen fick i samband med kommunfullmäktiges beslut i juni 2013 även uppdraget att utreda en avveckling av bolaget Medeltidens Värld AB. Med anledning av att avvecklingen av anläggningen ej är slutförd så kvarstår detta uppdrag.

Götene Industrier AB

Ordförande: Åsa Karlsson
VD: Jerker Andersson Liljestrand

Ägare

Samtliga aktier ägs av Götene kommun.

Verksamhetsområde

Bolaget verksamhet ska vara att förvärva, äga och förvalta fast egendom.

Bolaget äger rätt att, efter särskilt tillstånd hos kommunfullmäktige, förvärva och driva dotterbolag med lika eller jämförlig verksamhet.

Bolaget får bedriva annan eller därmed jämförlig verksamhet

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017	2016
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Kostnader	0,0	0,0	0,0
<i>varav personalkostnader</i>			
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	0,0	0,0	0,0

Investeringar

Inga investeringar har gjorts.

Medarbetare

Inga anställda i bolaget. Administrativ tjänst köps av AB Götene-Bostäder.

Viktiga händelser under året

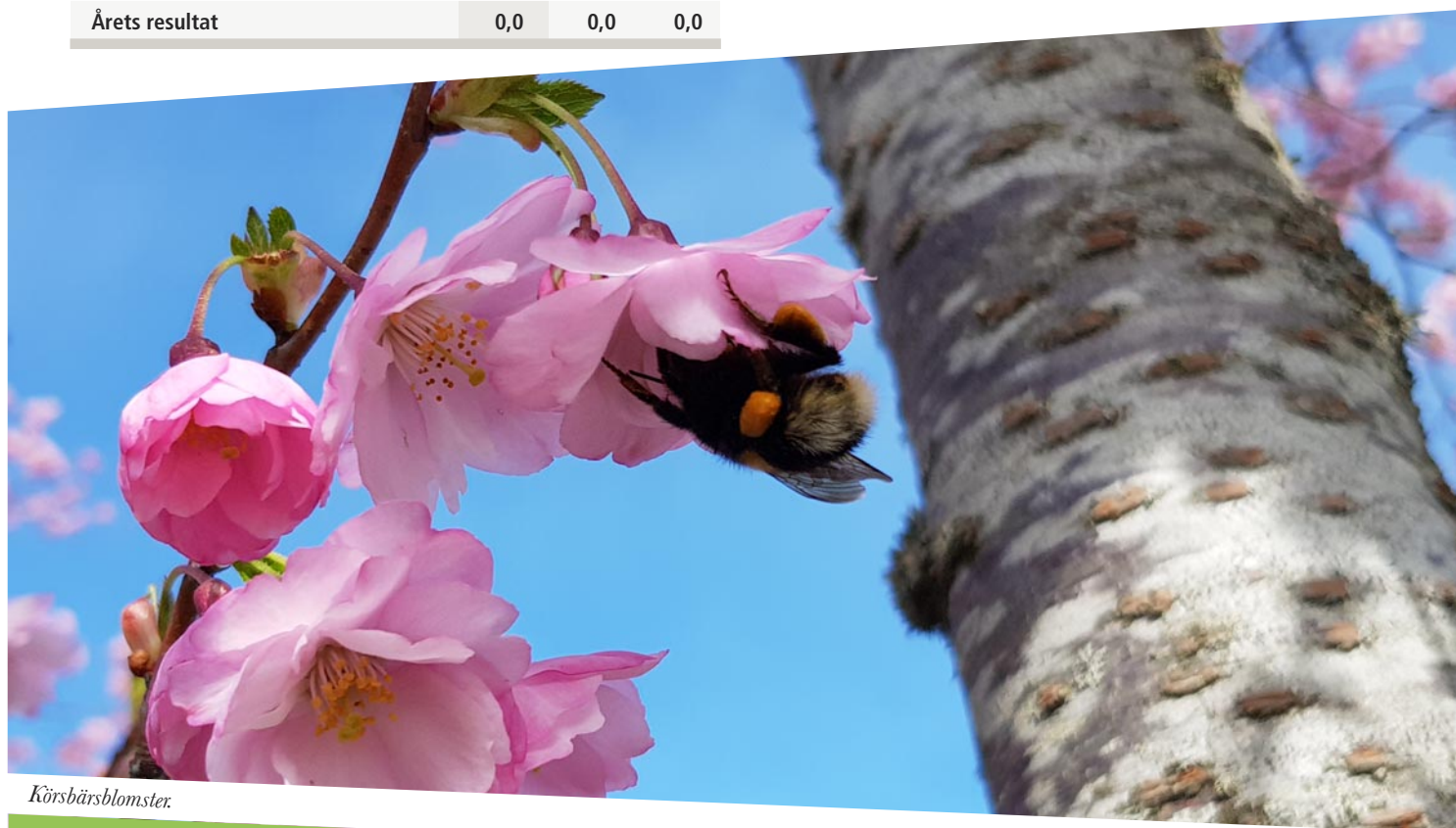
Ägaren har beslutat om en fusion ska genomföras mellan bolaget och Medeltidens Värld AB men inte när det kommer att ske.

Nyckeltal

Saknas.

Framtiden

Fusionen kommer troligen under 2019.

Körsbärsblomster.

Destination Läckö-Kinneulle AB

Ordförande: Bodil Warolin
VD: Anna Ohlin Ek

Ägare

Götene kommun 29 %, Lidköpings kommun 49 %, näringsliv och privatpersoner 22 %.

Verksamhetsområde

Destination Läckö-Kinneulle AB ägs av Götene och Lidköpings kommuner samt privata intressenter (näringslivet, organisationer, privatpersoner). Kommunernas avsikt är att långsiktigt fokusera på utveckling inom besöksnäringen genom Destination Läckö-Kinneulle AB och tillsammans med berörda intressenter aktivt arbeta för att besöksnäringen skall skapa tillväxt i området.

Verksamhetsinriktning

- Stöd i affärs- och kompetensutveckling för befintliga och nya aktörer.
- Stöd för utveckling av nya och befintliga besöksmål.
- Aktivt medverka i utveckling och stödja skapandet av nya evenemang inom besöksnäringen
- Destinationsmarknadsföring
- Mottagningservice
- Stöd i utveckling av affärsrelaterad besöksnäring, som konferenser, möten o dyl.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mnkr)	2018	2017	2016
Intäkter	9,3	10,4	10,0
Kostnader	-9,3	-10,3	-10,0
varav personalkostnader	-2,6	-3,7	-3,3
Avskrivningar			
Rörelseresultat	0,0	0,1	0,0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader			
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,1	0,0
Bokslutsdispositioner			
Skatt			
Årets resultat	0,0	0,1	0,0

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2018	2017	2016
Medeltalet anställda	5,0	6,0	6,0
Varav kvinnor	5,0	5,0	5,0
Varav Män		1,0	1,0
Sjukfrånvaro %	5,0	1,1	0,9

Måluppfyllelse

Svårt att redovisa måltal i reella och jämförbara siffror. Orsaken är delvis att det idag inte finns en tillförlitlig mätmetod för turistekonomisk omsättning på nationell nivå. En annan orsak som påverkar jämförelsetalen för gästnattstatistiken är den stora minskningen av antalet hotellrum som skedde i destinationen inför säsongen 2016.

Viktiga händelser under året

- Ny VD har rekryterats
- Ny affärsplan 2019-2021 antagen
- Stärkt samverkan inom besöksnäringen i Skaraborg

Nyckeltal

Nyckeltal	2018	2017	2016
Nettoomsättning, mkr	9,3	10,4	10,0
Årets resultat efter finans. Poster, mkr	0,0	0,1	0,0
Kassalikviditet	148%	186%	151%
Soliditet (ink 78% av obesk, reserver)	34%	47%	36%
Balansräkningens omslutning, mkr	3,0	2,1	2,5

Framtiden

- Bolagets uppdrag ses över
- Strategiskt vs operativa förväntningar
- Digitalisering, Framtidens besökservice
- Ledande samverkanspart inom Skaraborg genom olika samverkansplattformar, bland annat med Next Skövde, V6-kommunerna och Biosfär-kommunerna.
- Löpande arbetet för att söka utvecklingsprojekt och externa medel.

Kommunalförbundet Göliska IT

Ordförande: Sune Johansson

VD: Anders Thörn

Ägare

Kommunalförbundet Göliska IT ägs av kommunerna Götene, Lidköping, Skara, Essunga, Grästorp och Vara. Ägarandelen för Götene kommun 2018 är 13,8 %.

Verksamhetsområde

Göliska IT levererar IT-drift och support till de sex ägarkommunerna och flertalet kommunala bolag utifrån ett gemensamt IT-avtal. Verksamheten är helt intäktsfinansierad, vilket innebär att Göliska IT paketerar, prissätter och säljer IT-tjänster till kunderna. I nuläget omfattar Göliska IT:s tjänstekatalog ca. 35 st IT-tjänster.

Verksamheten bedrivs som kommunalförbund, där medlemmarna enligt förbundsordningen har en ägarandel som motsvarar den relativa omfattningen kommunen köper verksamhet av förbundet.

Ekonomiskt resultat

Resultaträkning (mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	55,2	50,2	47,7
Kostnader	-50,7	-44,7	-42,9
varav personalkostnader	-33,7	-29,7	-27,1
Avskrivningar	-4,0	-3,1	-3,0
Rörelseresultat	0,5	2,4	1,8
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,5	2,4	1,8
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,5	2,4	1,8

Resultaträkningen summerar till ett överskott på 0,5 mkr (2,4 mkr), vilket är i linje med prognosen som lämnades i samband med delårsbokslutet i höstas. Årets resultat innebär att organisationen för tredje året i följd redovisar ett positivt resultat.

Investeringar

Under verksamhetsåret 2018 har ett antal investeringar aktiverats i balansräkningen. Den totala anskaffningsutgiften för investeringarna uppgår till 6,5 mkr (3,5 mkr).

Även under 2018 dominerades investeringarna av accesspunkter som används till våra kunders trådlösa nätverk. Totalt har 569 st accesspunkter installerats i kundernas lokaler 2018 och avser både utbyte, förtätning och rena nyinstallationer.

Utöver accesspunkter, så har investeringar gjorts i IT-infrastrukturen med drygt 2 mkr. Huvuddelen av detta avser datalagringsyta till både primärlagring och backup.

Investeringar	Budget	Utfall	Avvikelse
Servrar till verksamhetssystem	0,2	0,4	0,2
Lokaler	0,1	0,2	0,1
Utveckling IT-tjänster	0,9	0,6	-0,3
Säkerhetslösningar	0,3	0,2	-0,1
Accesspunkter	2,3	2,8	0,5
Datahallskomponenter	0,3	0,3	0,0
IT-infrastruktur	1,9	2,0	0,1
Totalt	6,0	6,5	0,5

Investeringsbudgeten för 2018 var 6,0 mkr, vilket alltså överskreds med 0,5 mkr. Avvikelsen beror främst på att kundernas efterfrågan på accesspunkter underskattades vid budgetläggningen. En annan orsak till avvikelsen är ett inköp av en ”specialserver” till ett nytt V6-övergripande bibliotekssystem som inte var känt vid tiden för budgetarbetet.

Medarbetare

Medarbetarstatistik	2018	2017	2016
Medeltalet anställda	64,0	57,0	54,0
Varav kvinnor	18,0	16,0	14,0
Varav Män	46,0	41,0	40,0
Sjukfrånvaro %	5,3	2,9	4,2

Måluppfyllelse

Göliska IT sätter och följer upp flera olika mål – både kvalitativa och finansiella. Ett av de kvalitativa målen avser NKI (nöjd kundindex) där målet är att minst 95 % av kunderna ska vara nöjda eller mycket nöjda med sina ärenden som innefattar incidenter, order/inköp, kontohantering och alla typer av aktiviteter som registreras i Göliska IT:s ärendesystem. Genomsnittet för 2018 summerar till 93,6 %, vilket alltså innebär att årets mål inte nåddes.

De finansiella målen som antagits av Göliska IT:s förbundsdirktion har dock uppfyllts.

- Kassalikviditeten överskrider målvärdet som är satt till 100 % och ligger på 103 %.

- Det egna kapitalet (exklusive utvecklingsmedel) uppgår till 5,5 mkr. Enligt målnivån för 2018 ska det minst uppgå till 2,8 mkr (5 % av omsättningen).

Viktiga händelser under året

Omfattningen av Göliska IT:s verksamhet har ökat under det gångna året. Inte minst beroende på att samarbetet gått från fem till sex kommuner. Under första halvåret lades stora resurser på att migrera in Vara kommun och dess bolag i den gemensamma IT-miljön.

Under 2018 har Göliska IT även finansierat V6-övergripande IT-relaterade projekt för 2,4 mkr (0,9 mkr). Finansieringen hanteras via de s.k. utvecklingsmedlen som utgörs av tidigare års upparbetade överskott. Satsningarna avser främst det fortsatta arbetet relaterat till GDPR (den nya dataskyddsförordningen som trädde ikraft i maj 2018). Utöver detta har resurser tillskjutits till både en helt ny självserviceportal och till det nya E-arkivsystemet.

Nyckeltal

Nyckeltal	2018	2017	2016
Nettoomsättning, mkr	55,2	50,2	47,7
Årets resultat efter finans. Poster, mkr	0,5	2,4	1,8
Kassalikviditet	103,0	143,0	141,0
Soliditet (ink 78% av obesk, reserver)	19,0	30,0	27,0
Balansräkningens omslutning, mkr	42,1	32,8	30,6

Framtiden

Under 2019 kommer mycket att kretsa kring V6-övergripande verksamhetssystem. Redan nu har projekt påbörjats som berör upphandling och implementation av ärendehanteringssystem och ekonomisystem. I startgroparna ligger även ett nytt gemensamt skoladministrativt system.

Göliska IT kommer även att vara drivande när det gäller utveckling av telefonisystemet och ett helt nytt projekt kring robotisering av repetitiva arbetsprocesser (RPA).

Blåsippa vid Martorpsfallet.

Revisionsberättelsen

Sida 1 av 2

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar samt genom utsedda lekmannarevisorer i den verksamhet som bedrivits i AB Götenebostäder, Götene Vatten och Värme AB, Medeltidens Värld AB, Götene Industrier AB och Destination Läckö Kinnekulle AB.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser behövas för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska kommunstyrelsens, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och miljö- och bygglovnämnden samt överförmyndarens övergripande ansvarsutövande har vi tagit del av protokoll och handlingar. Vi har därutöver under hösten haft möte med socialnämnden. En sammanfattande rapport med fokus på förbättringsområden har överlämnats till nämnderna som ett resultat av denna övergripande ansvarsutövande granskning.

I granskningen av den med Skara kommun gemensamma nämnden – Nämnden för service och teknik - har vi samverkat med Skara kommuns revisorer. Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg har granskats gemensamt med övriga ingående kommuner – Falköping, Skara och Tidaholm.

Granskningsinriktning

Till grund för vår bedömning ligger uppföljning av tidigare granskningar och fördjupade granskningar avseende; årsredovisning, delårsrapport, intern kontroll avseende kontanthantering, kommunstyrelsens samarbete med Kooperativa hyresrättsföreningen Götene Äldrehem (övergripande nivå), Kvalitet och uppföljning inom familjehemsvården samt ändamålsenlighet och intern kontroll avseende riktade statsbidrag. Kommunfullmäktige har tillhandahållits granskningsrapporterna löpande under året.

Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena informationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

Årets resultat uppgår till 31,7 mnkr vilket kan jämföras med ett budgeterat resultat på 7,5 mnkr. Vid delåret prognostiserades ett resultat på 16,0 mnkr. Det finns inga realisationsvinster att exkludera, varför 31,7 mnkr utgör resultat efter balanskravsjustering.

Götene kommun följer i stort vad som anges i KRL och RKR:s rekommendationer samt i övrigt vad som kan betraktas som god redovisningssed. De främsta avvikelserna utgörs av att:

- byggbonus om 1,9 mnkr, erhållen under 2018 inte har intäktsförts, utan balanseras över till 2019. Däremot har byggbonus, erhållen under 2017, 0,4 mnkr, intäktsförts 2018. Förfarandet är en avvikelse mot god redovisningssed.
- ej nyttjat statsbidrag för kommunplacerade flyktingar, så kallad schablon-ersättning, har skuldbokförts och används för integrationsverksamhet även efter bidragsåret. I bokslut 2018 har 12,3 mnkr balanserats över till kommande år. Även detta förfarande är en avvikelse gentemot god redovisningssed.

Kommunfullmäktiges samtliga finansiella mål och delmål för god ekonomisk hushållning, avseende; resultat, soliditet och skattesats uppnås för året. Resultatmålet på 2 procent av skatter och generella statsbidrag för treårsperioden 2016-2018 är uppnått (drygt 2,6 procent).

Med ledning av vad som anges i årsredovisningen har vi ingen avvikande uppfattning om verksamhetsmålen för god ekonomisk uppnås. **Vår uppfattning om beskrivningen av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen är dock att den liksom tidigare är alltför otydlig.** Det saknas i flera fall mått och målvärden till de indikatorer som hör till respektive mål, vilket medför att det är det svårt att få en tydlig bild av utfall och bedömningen av dessa. Det anges vara ett långsiktigt arbete att nå angivna mål och enligt vår uppfattning, borde det innebära att det tydligare ska gå att utläsa utvecklingen över tid. En utveckling av och en mer stringent måluppföljning menar vi är oerhört viktig och nödvändig för såväl styrning som underlag för att bedöma måluppfyllelse och därmed om kommunen uppnår god ekonomisk hushållning eller inte. Vi saknar även en samlad bedömning av huruvida Götene kommun har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med hänvisning till ovanstående avvikelser från god redovisningssed.

Vi bedömer att den interna kontrollen vad avser systematik och rapportering till ansvarig styrelse/nämnd har utvecklats under året. Vi ser dock fortfarande behovet av att styrelsen och nämnderna behöver arbeta mer likriktat när det gäller internkontrollarbetet och dess olika moment. Förbättringsarbetet måste omfatta ett kommungemensamt arbetssätt som på detaljerad nivå beskrivs i tillämpningsanvisningar. Samtliga nämnder behöver också genomföra och dokumentera risk- och väsentlighetsbedömningar för val av internkontrollområden och kontrollmoment i internkontrollplaner.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och samtliga nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2018 godkänns.

Götene kommun 2019-04-05

Jan Olof Karlsson

Mikael Larsson

Ingrid Carlsson

Inger Kindberg

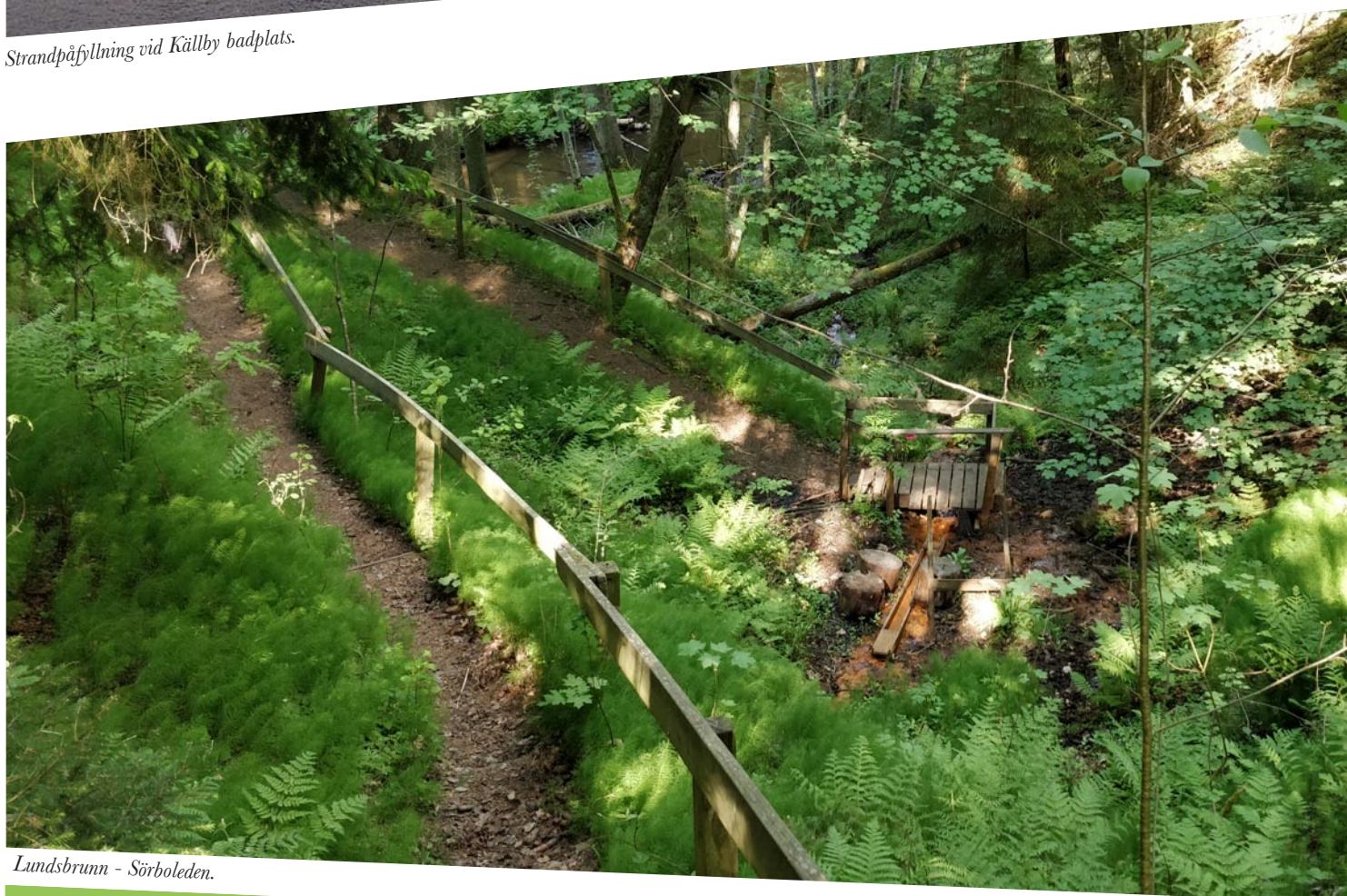

Per Rådmark

Till revisionsberättelsen hör

- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna som är lämnade till respektive bolag.

Strandpåfyllning vid Källby badplats.

Lundsbrunn - Sörboleden.

Kicki Häggholm visar övningar i utegymmet.

Sörboleden i Lundsbrunn.

Riddare på Ljungsbacken.

Räddningstjänsten släcker gräsbrand.

Nyårsfyrverkerier – Foto: Oskar Ramsen.

Skattkistans förskola sätter upp påskpynt.

Vår vision:

Bo i Götene,
lev i världen.

Raps mot Kinnekulle.

Götene kommun

533 80 Götene | Besöksadress: Torggatan 4

Telefon: 0511-38 60 00 | E-post: gotene.kommun@gotene.se

www.gotene.se

